

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Dve leti državljanske vojne v Španiji

Dne 18. julija 1936 je takratna marksistična španska vlada v Madridu objavila po radiu zmagovalno vest, »da je nov zločinski napad na špansko republiko propadel. Svet se je nekaj ur spraševal, kaj se je zgodilo. Kmalu pa se je pred njegovimi očmi razgrnila vsa resnica. V španskem Maroku, Pamploni, Burgosu, Saragosi in Segoviji so se namreč hkrati dvignile k upor proti rdeči oblasti tamkajšnje vojaške garnizije. Upor je vodil general Franco. Namen upora je bil, da stre polboljševiški režim ljudske fronte in obnovi v Španiji red in postavijo. Vse, kar je čutilo domovinsko, se je pridruživlo upornikom, ki so dvignili nad Španijo narodni prapor in zagnali po vsej državi rodoljubni klic po svobodi. Začela se je borba za življenje in smrt, ki traja sedaj že dve polni leti in ki ji konca v bližnji bodočnosti ni ni mogoče videti.

Koliko strahot obsega vendar ta sorazmerno kratka doba dveh let! Državljske vojne španski boljševiki niso vodili samo z orožjem, ampak z vsemi uničevalnimi sredstvi, ki jih more iznajti samo satansko sovraštvo. Požigali, pustošili, skrneli, mučili in pobijali so vseprek. Niti otrok na materinih prsih se jim ni smilil, niti Najsvetejšega v oltarjih, niti mrliča v davni grobovih niso pustili pri miru. Smrt in razvaline so bile povsod znak tega strahotnega pohoda, ki je v prošlih dveh letih bil — in to je še največja sreča — v glavnem le umik proti popolnemu porazu. Kdo je preštel stotisoče nedolžnih žrtev, ki so jih med zločinskim mučenjem poklali ali drugače v smrt pognali, kdo razvaline božjih hramov in ljudskih bivališč, kdo starodavne nenadomestljive umetnine, ki jih je boljševiški val sovraštva pohodil v nič? Kdo je vodil račun o pohujanjih duš, ki so večja kakor razdejanka gmotnih dobrin! Danes, po dveh letih najbolj okrutne in neusmiljene borbe, si je prava, nacionalna Španija priborila nazaj že dve tretjini svoje španske domovine in boljševiki se branijo le še v zadnjih svojih zatočiščih. Zmaga, ki se z vsakim dnem razodeva vedno bolj popolna, je bila drago kupljena. Nad en milijon človeških žrtev je zahtevala in neprecenljive so gmotne izgube, ki jih je utrpela Španija na vseh področjih svojega snovanja. Nacionalistična vlada ima pred seboj ogromno nalogo, ko v ognju in viharju sprejema žalostno dediščino iz okrvavljenih boljševiških rok. Borba na življenje in smrt se je začela že pred dvema letoma. Smrt je žela strašno žetev, a po dveh letih se kažejo žarki vstajajočega življenja osvobodene narodne Španije.

Če bi bili imeli rodoljubni generali možnost, da bi bili pred dvema letoma sami izbrali in pripravili trenutek vsešpanskega upora proti boljševiški terorji, bi bil uspeh dosežen mnogo hitreje. Tako pa jih je presenetil val ljudskega ogorčenja, ki je izbruhnil prej, kakor je bil upor dobro organiziran, in ki je predčasno vsilil generalom orožje v roke, ko priprave še niso bile končane. Tedne in tedne je trajalo, preden so se na kaotičnem ozemlju prikazale prve jasne fronte med boljševiki in nacionalno Španijo, h kateri je posebno z nepopisnim navdušenjem hitela španska mladina. Španski Maroko, Andaluzija, Navarra, Stara Kastilija in Leon so se brez pridržkov izjavile za generala Franca. Marksistična oblast je tukaj takoj omahnila in izginila. Nasprotnik pa se je usidral v že dolgo naprej pripravljenih in utrjenih postojankah Madrida in Barcelone. Tako se je kmalu pokazala dolga fronta, ki je od Malage na jugu mimo Madrida in Saragose do pirenjskih grebenov rezala Španijo v dveje, a rdečim nasprotnikom prepuščala poleg tega še vso severno obalo od San Sebastiana do rudnikov Galicije. Kos za kosom zemlje je bilo treba iztrgati. Postojanko za postojanko osvojiti. Mesto za mestom v trdi borbi premagati. Nobena zmaga ni bila zastoj, noben korak naprej ni bil plod gole sreče. Vsak meter španske zemlje je bilo treba osvoboditi z neprecenljivimi žrtvami. S kakšnimi junaškimi zgodbinami je posejana zgodovina tega osvobodilnega boja! Spominimo se samo na Toledo, na junake Alcazarja, na legendarni pohod na Escorial ali na čudovito mesece in mesece trajajočo obrambo Ovieda, ki ga je Franco osvobodil boljševiškega prijema šele po polletnem boju, ko je zasedel vso severno obalo. Spominimo se pravilničnega pohoda Francove mladine proti morju, ko je z nepopisnim pogonom prebila boljševiški obroč pri Teruelu ter v nevdržnem poletu nesla svoje prapore proti morju ter boljševiško ozemlje razkosala v dva ločena dela, v severnega okrog Barcelone in južnega okrog Valencije in Madrida. Zgodovina bo o teh dejanjih še pisala in bo prav gotovo tudi pravilno vrednotila idealizem španske mladine in njeno požrtvovalnost ter pripravljenost, da se vsa žrtvuje za svobodo domovine. To bo brez dvoma v dobi, ko idealizma skoraj nikjer več ni, ena tistih knjig, ki bo naše stoletje rešila očitka, da je brez duhovnih idealov in brez časti. Boj španske mladine za svobodo svoje države bo za vse čase ostalo eno najbolj svetlih poglavij sodobne zgodovine.

General Franco pa ni imel pred seboj samo izključno vojaške naloge. Bolj kot vojaka ga je nacionalna Španija potrebovala kot državnika in organizatorja svojega državnega življenja. Našel je obliko, ki počasi prehaja v živo stvar-

Nadaljevanje na 2. strani

Smrt romunske kraljice Marije

Včeraj popoldne je po dolgem trpljenju umrla mati Nj. Vel. naše kraljice Marije

Bukarešta, 18. julija. AA. Rador: Minister dvora je objavil, da so bile na zahtevo zdravnikov za en mesec odpovedane vse audienice pri kraljici materi Mariji.

Bukarešta, 18. julija. AA. Rador: Minister dvora je sredič objavil naslednje poročilo:

Kraljica mati Marija je predsmočno od-potovala iz Cernautija ob 21.15. Spremljali so jo general Balif, grof de Sterner, grof Bartolomei in ostalo spremstvo. V Sinajo je dopotovala ob 8.45. Na postaji so jo čakali in pozdravili kralj Karel, prestolonaslednik veliki vojvoda Mihael in princesa Elizabeta. Kmalu nato je bil

v dvorcu Pelisorju zdravniški posvet in je bilo nato objavljeno naslednje uradno poročilo:

Kraljica mati Marija boleha na jetrih in zato pride od časa do časa do krvavitve. Po zdravljenju v sanatoriju Lamann blizu Dresdenu se je kraljica mati počutila bolje in je sklenila odpotovati v Romunijo. Toda prišlo je do nove krvavitve, ki se je v Cernautiju ustavila za 12 ur. Ker se je stanje poslabšalo, se je morala kraljica mati podvreči novemu zdravniškemu pregledu. Zdravniki so ji sedaj predpisali popoln mir. Poročilo so podpisali prof. dr. Sterner, prof. dr. Bartolomei in dr. Lasker.

Romunska kraljica-mati Marija se je rodila dne 29. maja 1875 v Eastwell Parku v Angliji. Potentakem je bila ob svoji smrti stara 63 let. Pokojna kraljica je bila najstarejši otrok vojvode Alberta Sachsen-Koburg-Gotha ali po svojem angleškem naslovu, vojvode Edinburghskega, ki je bil zopet drugi sin angleške kraljice Viktorije. Princeso Marijo so zelo skrbno vzgajali na angleškem dvoru in v družbi najvišjega angleškega plemstva.

Leta 1893, stara komaj 18 let, obdarovana z bajno lepoto, se je poročila na gradu Sigmaringen v Nemčiji s takratnim romunskim prestolonaslednikom in poznejšim romunskim kraljem Ferdinandom. Lepa angleška princesa se v početku ni mogla vživeti v popolnoma novo kulturno ozračje svoje nove domovine. Prišla je iz svojega v popolnoma nov svet, na katerega je spočetka gledala z začudenjem. Toda to ni trajalo dolgo. Kmalu se je z vso svojo živahnostjo in ukaželjnostjo začela živo zanimati za romunske ljudi in za romunsko zemljo. Lahko se reče, da je bila vsa Romunija v lepo prestolonaslednico zaljubljena in da jo je narod obdajal z najbolj iskrenimi dokazi ljubezni in spoštovanja. Njen vpliv v državi je začel rasti in je bila brez dvoma velika njena osebna zasluga, da je ob izbruhu svetovne vojne, ko je postala kraljica Romunije, njena nova domovina sprejela svojo politiko in stopila na stran zavezniških sil proti Nemčiji in Avstro-Ogrski. Med svetovno vojno je kot prava Angležinja ostala sredi nevar-

nosti in ni dopustila, da bi se bila njena domovina, čeprav se je moral dvor seliti in se nastaniti v Jassyju, le za las oddaljila od zvestobe zaveznikov.

V zakonu je svojemu kraljevskemu soprogu rodila 5 otrok, tri kraljične in dva kraljeviča. Najstarejša hčerka princesa Elizabeta se je leta 1921 poročila z grškim kraljem Jurijem II. Ta zakon je ostal brez otrok. Njena druga hčerka, princesa Marija, se je poročila s kraljem Aleksandrom in postala kraljica Jugoslavije, kjer je našla novo domovino, ki ji je od sra vdana in ji ob vsaki priložnosti izkazuje svojo najbolj vdano ljubezen. Tretja hčerka, princesa Ileana, ki je uživala veliko priljubljenost v Bukarešti, se je končno poročila v nadvojvodo Antonom Habsburškim.

Sin-princev Karel je postal kralj Romunije, ki jo sedaj z očetovsko skrbnostjo vodi s pomočjo osebne vlade v cvetočo bodočnost in blagostanje. Drugi sin, princ Nikolaj, se je poročil z meščansko dekletom in se nahaja trenutno v inozemstvu.

Pokojna kraljica-mati Marija je dobila doktorski naslov na vseučilišču v Cluju. S tem je bilo potrjeno njeno plodovito delovanje na kulturnem polju. Napisala je mnogo čitan roman »Kraljice«, ki mu je leta 1934 sledil spis njenih spominov pod naslovom »Zgodovina mojega življenja«, ki je izšla v številnih prevodih na vse svetovne jezike.

Rajna kraljica je bila tudi častna poveljnica 5. jugoslovanske konjeniškega polka, dopisna članica francoske Akademije lepih znanosti in šte-

Bukarešta, 18. julija. AA. (Rador.) Minister dvora je izdal tole uradno poročilo:

Kraljica-mati Marija je umrla v dvorcu Pelisor ob 17.48. Ob smrtni uri so bili pri njej Nj. Vel. kralj Karol, Nj. kr. Vis. princesa Elizabeta, Nj. kr. Vis. prestolonaslednik Mihael, Nj. sv. patriarh Miron in štirje zdravniki, ki so zdravili blagopokojno kraljico-mater Marijo.

vilnih drugih znanstvenih in umetnostnih svetovnih ustanov.

Zadnji dve leti je začela bolehati na jetrih. Bolezni se je z velikim pogumom zoperstavljala, dokler ji vedno manj odporno telo ni podleglo.

Vsa Jugoslavija žaluje ob trupu te visoke gospe, nekdanje kraljice zavezniške Romunije in matere naše kraljice Marije. Vsa Jugoslavija izreka vzvišeni kraljici Mariji najbolj iskreno in vdano sožalje, ko žaluje ob krsti svoje matere.

Francija in Anglija sta glede Češkoslovaške složni

Pisma francoskega in angleškega min. predsednika

London, 18. jul. AA. (Havas.) Nekateri listi pri-najšo poudariti iz vsebine pisma, ki sta si jih pred 10 dnevi poslala Chamberlain in Daladier.

London, 18. jul. b. Diplomatski dopisnik »Timesa« zopet komentira izmenjavo pism Daladiera in Chamberlaina ter pravi, da nova objuba, da se stališče angleške vlade ne bo spremenilo niti v španskem, niti v češkoslovaškem vprašanju, dokazuje povsem jasno, da Chamberlain ni dal v svojem govoru samo popolnega zadoščenja angleški vladi, temveč tudi posameznim poslancem. Listi zlasti poudarjajo, da sta francoski in angleški ministri predsednik v vseh vprašanjih složni v tem, da morata tako Francija kot tudi Velika Britanija posvetiti vso svojo pozornost srednjeevropskim problemom. Daladier je opozoril v svojem zadnjem govoru na diplomatska poročila iz Nemčije, glasom katerih namerava Nemčija podvojiti število svojega letalstva in zaposliti stotisoče delavcev pri trdnjavijskih delih na svoji zapadni meji.

»Daily Express« poroča iz Pariza, da bodo lord Halifax ter Daladier in Bonnet pri obisku britanskih suverenov v Parizu imeli priliko do podrobnosti pro-učiti vse americe angleške in francoske znanje po-litike, zlasti pa pretresti tudi španski in češkoslo-vaški problem. Francija in Anglija priznavata, da je češkoslovaški predsednik republike dr. Beneš pri-pravljen na popuščanje, nikakor pa ga ni mogoče siliti v to, da zapusti svojo zvezo s Sovjetsko Rusijo, ali pa, da ponudi sudetskimi Nemcem avtonomijo, ki bi ogra-žala češkoslovaško republiko. Ves londonski tisk je še vedno zelo vznemirljen zaradi neresničnih sobotnih vesti DNB, ki je nemška uradna agencija, o dozdnevni mobilizaciji češkoslovaške vojske na nemški meji. Listi izražajo bojazen, da ne bi morda češki Nemci skušali izkoristiti teden kraljevskih svečanosti v Parizu za kako

dejanje, da se nekako maščujejo za poraz, ki so ga doživeli 21. maja letos. Splošno mislijo angleški poli-tični krogi, da je nova gonja proti Češkoslovaški v zvezi s ponovnimi manifestacijami francosko-češkoslo-vaškega prijateljstva, ki so jih nemški uradni krogi sprejeli z veliko nezadovoljnostjo. Več kot zanesljivo je, da Nemci češkoslovaških predlogov za rešitev manjšinskega vprašanja ne bodo sprejeli, ker vsi nem-ški komentarij bruha jo jasno grožnja na naslov češko-slovaške republike. Vse češkoslovaške demantije o mobilizaciji Nemci dosledno ignorirajo.

Na češkoslovaški meji je vse v redu

Praga, 18. jul. AA. (ČTK.) Več tujih poročevalskih agencij je prineslo ponovno vest o nekih izrednih vo-jajških ukrepih na Češkoslovaškem. ČTK je pooblašče-

Pariz pripravljen na angleški obisk

Pariz, 18. julija. b. Včeraj in danes so prispele ogromne množice po elizejskih poljanah in velikih boulevardih, ki so okrašeni za današnji sprejem an-gleške kraljevske dvojice. Množice so bile navdušene nad lepo okrašenimi ulicami in poslopji. Obisk angleške kraljevske dvojice v Parizu je potisnil v ozadje vse druge politične dogodke. Zunanji minister Bonnet pri-čakuje danes angleškega kralja in kraljico v Boulogne sur Mer in ju bo spremljal do njunega apartmana na Quai d'Orsayu. Ob 5.30 bo sprejem v elizejski palači, dve uri nato pa bo velik dine. V apartmanih elizejske

palače bodo sprejemali goste angleški par in predse-dnik republike Lebrun. Med drugim pride tudi Daladier z vsemi ministri, predsednik narodne skupščine Her-riot, maršal Petain in ugledne osebe angleškega in francoskega političnega življenja. Vse dvorane so okra-šene s cvetjem in grbi hiše York. Uporabljenih je bilo 50.000 rož za okras. Ob 10.30 po večerji bodo gostje odšli v salon, ako bo lepo vreme, odkoder bo lep raz-gled na razsvetljene vrtove elizejske palače. Tukaj bo predstavljenih angleški kraljevski dvojici nadaljnjih 400 oseb. Vsa prireditve se končuje z gledališkim in glas-benim programom. Točno opolnoči se bo angleška kra-ljevska dvojica vrnila po razsvetljenih pariških ulicah v svoje apartmane.

Angleška kraljeva dvojica odpotovala

London, 18. jul. AA. (Havas.) Uradno objavljajo, da bosta angleški kralj in kraljica jutri zjutraj ob 9 z avtomobilom zapustila Buckinghamso palačo in se od-peljala do postaje Victoria. Do Dobra se bosta kralj in kraljica peljala v posebnem vlaku.

Rim, 18. julija. AA. (Stefani) Tretji dan mednarodnega letalskega tekmovanja so bili na programu vzleti. Tekmovalo je vsega 29 letal-cev, od teh 17 Italijanov, 6 Nemcev, 2 Madžarov, 2 Francozov in 1 Švicar.

Zagrebska vremenska napoved: Večinoma ob-lačno z lokalnim poslabšanjem.

Dunajska vremenska napoved: manj ob-lačno, nekoliko topleje, nevihte.

Ozemlje Francove Španije ob začetku in po dveh letih državljanske vojne

Ob 20 letnici največje organizacije železničarjev

Prometni minister o pomenu in pravicah železničarjev

Sarajevo, 17. julija.

Danes je Zdrženje jugoslovanskih železničarjev in brodarjev praznovalo 20 letnico svojega obstoja. Za ta jubilej je bilo sklicano slavnostno zborovanje, katerega se je v imenu Nj. Vel. kralja udeležil general Mihajlovič, prisostvoval pa mu je tudi prometni minister dr. Mehmed Spaho, verski poglavar muslimanov Fehim Spaho, glavni ravnatelj železnice g. Gjurić, zastopnika čehoslovanskih železnice g. Tihota in Frohnlja, zastopnika bolgarskih železnice g. Stančev in Dončev, mnogo drugih predstavnikov oblasti in organizacij.

Ob priložnosti je podpredsednik združenja gosp. Simončič pozdravil zastopnika Nj. Vel. kralja, prometnega ministra in druge goste. Z zborovanja so bili ob velikem navdušenju poslani brzojavni pozdravi Nj. Vel. kralju, knezu namestniku, predsedniku vlade, ministru Kujundžiću in banu drinske banovine, ki se zaradi združnosti zborovanja ni mogel udeležiti.

Ko je nato predsednik oblastnega odbora združenja dal besedo gosp. prometnemu ministru dr. Spahu, je ta ob navdušenem odobravanju poslušalcev razvijal svoj govor. Najprej je opisoval stanje našega prometa ob koncu svetovne vojne, ki je bil ves v neredu, tako glede prog, ki so bile vse usmerjene na Dunaj in v Budimpešto, tako glede voznega parka, ki je bil ves izrabljen in na koncu uporabnosti, najbolj pa glede discipline in osebe, ki je bila močno porušena in o kakem rednem ali celo modernem prometu ni bilo govora. Dal je priznanje tej organizaciji, ki je prav v teh razmerah po svojem članstvu veliko doprinesla k obnovitvi našega prometa. Gospod minister je dejal: »Vi ste rešili naš promet in ste v tem pogledu opravili veliko delo v službi kralja in domovine. Vi ste rešili tisto, kar je našemu gospodarstvu, našemu nacionalnemu življenju neobhodno potrebno. Vi ste rešili naš promet v najbolj burnem času. Ponosni morete biti na svoje delo v teh 20 letih, ker danes se naš promet že more meriti s prometom najbolj kulturnih držav tako glede udobnosti kakor glede varnosti.«

Toda vi, dragi sodelavci, najbrž pričakujete, da vam povem nekaj besedi o tistem vprašanju, ki vas najbolj žuli. (Veliko odobravanje.) Bojim se, da je vaše odobravanje prezgodnje. Mislim, da ste v teh treh letih, odkar sem jaz na čelu prometnega ministristva, imeli dovolj prilike, da se prepričate, da ste v meni imeli vedno pravičnega predstojnika, pravega tovariša. Kar se je z mojo odločitvijo moglo rešiti, to se je rešilo, če so le razmere pustile. So pa stvari, ki jih sam ne morem rešiti, za katere je treba soglasja finančnega ministristva, soglasja kraljevske vlade in večkrat tudi soglasja zakonodajnega zastopstva. Veste, da se nam je posrečilo uspešno rešiti vprašanje skromne draginske doklade in vprašanje službene obleke. Veste, da sem rešil vprašanje polovičnega potnega pavšala. Iz tega morete videti dokaz, da popravim vse, kar vas boli.

Je pa še eno vprašanje, ki čaka odobritve finančnega ministristva. To je vprašanje vaših plač. Upam, da bom tudi to v najkrajšem času pripeljal do pravilne rešitve. Odkrito pa vam rečem, da so vaše zahteve upravičene in da po pravici zahtevate zvišanje plač. Toda politika kraljevske vlade je šla v teh treh letih za tem, da se zboljšajo cene poljedelskim pridelkom in je v tem tudi dosegla uspehe. Ta uspeh pa pri vas zbujajo želje po zvišanju plače. Apelliram na vas in prosim vas, pa ne samo vas, ampak vse naše državljane, da se nad draginjo poljedelskih proizvodov nihče ne pritožuje, ker 40% naše države živi od poljedelskih proizvodov. Pa še neka druga stvar je. Nobeno zvišanje plač ne more obsesti samo ene vrste državnih uslužbenec. Skušnja je pokazala, da mora vsako zvišanje plač biti splošno in da mora obsesti vse državne uslužbence.

V zadnjih letih so se naše finančne razmere, zlasti pa finančne razmere prometnih ustanov močno popravile. Toda sporedno s tem zboljšanjem naših financ je prišla druga nesreča, prišlo je do težkih zapletitvev v zunanji politiki v Evropi. V današnjih težkih razmerah mo-

ramo najprej gledati na potrebe naše narodne obrambe. Biti moramo pripravljeni. Naš bolgarski tovariš je dejal, da ste vi druga armija. Pri nas je bila to doslej šesta armija, sedaj pa bi se morala imenovati sedma armija. Vi in vsi državljani naše širne Jugoslavije morate biti prežeti s čustvi, da je rešitev domovine najvišji zakon. Vidite, gospodje, kam gre povečanje dohodkov.

Od vsega početka, od zvišanja draginskih doklad sem bil pri g. finančnem ministru vaš najodločnejši zagovornik. Trudil se bom, če bodo le razmere dopuščale, da se vašim zahtevam zadosti tako, kakor pričakujete in kakor imate pravico.

Za prometnim ministrom je tajnik združenja poročal, da je imelo pred 20 leti 6000 članov, sedaj pa jih ima 35.000. Nato so bile volitve, pri katerih je bilo oddanih 120 glasov in je bil za predsednika izvoljen inž. Žakić, za I. podpredsednika inž. Radulović, za II. podpredsednika Jože Simončič, za III. inž. Aleksander Petković, za IV. dr. Marinić, za glavnega tajnika pa Jovan Batić.

Mednarodna tekma letalskih modelov v Ljubljani od 20. do 25. julija

Modelarstvo, to je gradnja majhnih letal, je danes zelo razširjen šport. Tudi pri nas v Jugoslaviji je modelarstvo že zelo razvito, saj je inž. Zlatko Bizal napisal prvo modelarsko knjigo, ki je izšla v nemškem in srbohrvatskem jeziku.

Kako zelo se ceni prizadevanje jugoslovanskih modelarjev tudi v inozemstvu, dokazuje dejstvo, da se letos v Ljubljani prvič tekmuje z modeli po pravilniku, ki ga je odobrila Mednarodna aeronavtična federacija (FAI) v Parizu na predlog jugoslovanskega Aerokluba. Od sedaj naprej bodo po tem pravilniku vsako leto prirejali tekmovalna letalskih modelov za prehodni pokal Nj. Vel. kralja Petra II.

Pokal predstavlja dragocen srebrni pehar v vrednosti 25.000 din. Pokal bo dobila tista ekipa, ki bo na tekmah pokazala s šestimi modeli najboljši rezultat.

Poleg prehodnega pokala Nj. Vel. kralja se bodo razdelile še druge nagrade, kakor nagrada ministra vojske in mornarice generala L. Marica, nagrada komandanta za zrakoplovstvo, nagrada ministra za telesno vzgojo naroda; različne nagrade je poklonil tudi g. ban dr. Marko Natlačen, župan mesta Ljubljane g. dr. Juro Adlešič, predsednik Aerokluba kraljevine Jugoslavije g. Sander Mayer kakor tudi druge ustanove in letalska industrija. Te nagrade so namenjene posameznim ekipam in posameznikom.

Tekmovanja se bodo udeležile sledeče države: Anglija, Francija, Nemčija, Švica, Madžarska, Amerika, Egipt, Bolgarija in Jugoslavija. Vidimo torej, da bodo

Kamnik, 18. julija. V soboto je odšel Brejc Viktor, uslužbenec tovarne Ant. Knafliča, v družbi svojih tovarišev in prijateljev na Krvavec. V nedeljo pa so se odpravili nekateri — med katerimi je bil pokojni Brejc Viktor — proti Korenu, da napravijo plezalno turo na steno pod Košuto in da si med potjo odtrgajo kakšno lepo planiko. Pred odhodom pa so se dogovorili in točno določili uro, ko se zopet snidejo v koči na Krvavcu.

V steni se nahajajoča Brejc in Pižmoht Stefan sta bila stalno med seboj v zvezi s klenci in vriskanjem. Okrog 11 dopoldne pa ju je zalotila v steni silna ploha z debelo točo, a še sta si dajala medsebojne znake z vriskanjem. Naenkrat pa prijatelj pokojnika Pižmoht ni dobil več odziva na svoj klic in je bil trdno prepričan, da je Brejcu uspelo pobegniti s stene pred silno nevihto. Med puščanjem po steni navzdol je Pižmoht še nekajkrat zavrisnil in je po glasu odziva takoj spoznal, da to ni glas njegovega tovariša. Opazil pa je tudi kmalu pod steno sveže sledove čevljev neznanega turista. V koči je poiskal ostalo družbo, ki je tudi kmalu krenila na pot proti domu. Vsa družba iz prepričanosti, da je Brejc doma, je krenila na svoje domove, nakar se je kmalu razneslo, da Brej-

ca še vedno ni domov. Čakali so in čakali ter končno je zadevo prijavili reševalni postaji SPD v Kamniku, ki je takoj ukrenila vse potrebno, da se odpravi reševalna ekspedicija na mesto, kjer sta plezala Pižmoht in Brejc.

Odhod ekspedicije je bil iz Kamnika ob pol 12 ponoči. Udeležili so se je Pižmoht Stefan, Burgar Andrej, Močnik Marko in Kumer Ivo. Med potjo so s seboj vzeli znanega reševalca Erjavšek Franceta. Za imenovanimi sta prišla še prijatelj pokojnika gg. Znidaršič Jakob in Cerle Alojzij.

Pod steno je Pižmoht točno pokazal, kje sta se s pokojnim spenjala po steni, nakar so previdno raziskovali vse nevarneje točke. Okrog pol 7 danes zjutraj pa so našli

prvo sled — klobuk. Kmalu nato še raztresen denar, končno pa globoko v nekem kotlu nesrečnega Brejca v sedečem stanju. Padec je bil absolutno smrtonos, ker je letel čez steno in v globino nad 100 metrov. S težko muko se je ekspedicija spustila do mrtveca, ki je bil popolnoma razbit. Imel je prebito čelo, izbito levo oko, dvakrat zlomljeno desno roko in popolnoma zlomljeno desno stran rebra.

Reševalna dela so bila silno otežena, ker so ga morali mestoma dvigati in spuščati po vrvi.

V dolini je moštvo reševalne ekspedicije naložilo pokojnega Brejca na avto, ki je čakal v Stranah, in ga je potem odpeljal na njegov dom v Kamnik, kjer sta ga vso noč nestrpno v globoki žalosti in skrbih čakali njegova dobra mati in sestra Marica, katerima je bil zelo dobra opora.

Pogreb nesrečne žrtve bo v torek ob 7 zvečer na farno pokopališče.

Težko prizadetim naše najiskrenejše sožalje.

Smrt slovenskega znanstvenika v Pragi

Praga, 18. jul. m. V Pragi je umrl 16. julija slovenski rojak g. Josip Skrbinec, ki je bil dolgo vrsto let gimnazijski profesor v Pragi in lektor slovenskega jezika na Karlovi univerzi v Pragi. Pokojnik je bil vedno zaveden Slovenec in je bil več let po prevratu na čelu podpornega društva za pomoč slovenskim visokoolcem v Pragi. Slovenski in jugoslovanski krogi so ga globoko čislali.

Ob proslavi dr. Mačkovega godu

Sombor, 18. jul. m. K poboju med frankovci in pristihi dr. Mačka, ki je imel žalostne posledice, izvem, da se je umor izvršil v soboto zvečer v vasi Kotaru, ki je oddaljena od Samobora 8 km. Uboj se je izvršil pri žegnjanju pri cerkvi sv. Lenarta in pri proslavi Mačkovega rojstnega dne. Ubit je bil kmet Mato Sandarič, oče sedmih otrok, starih od 2 do 17 let, predsednika okrajne organizacije Hrvatske seljaške stranke v Kotaru. Ubijalec je 20letni dijak prava Peter Mrakovič. On in njegov sorodnik Zvonko Mrakovič sta težko ranjena. Na kraj uboja je odšla takoj preiskovalna komisija.

Minister za telesno vzgojo pri knezu namestniku

Bled, 18. julija. Včeraj dopoldne ob 10 je sprejel Nj. Vis. knez namestnik Pavle v svojem dvorcu na Brdu v avdijenci ministra za telesno vzgojo dr. Miletiča. Minister za telesno vzgojo je danes dopoldne s svojo rodbino odpotoval z Bleda v Belgrad.

Z Bleda

Danes dopoldne je prispel na Bled z belgajskim brzovlakom minister brez listnice dr. Niko Novakovič, ki ostane tri dni na Bledu in odpotuje v četrtke zvečer v Dalmacijo. Danes opoldne je bil sprejet pri predsedniku vlade in zunanjem ministru dr. Stojadinoviću, kateri ga je pridržal pri kosilu.

Občinski odbor občine Mozirje je na svoji redni seji imenoval za častna občana ministra g. dr. Antona Korošca in bana g. dr. Marka Natlačenca.

Smrtna nesreča v Kamniških planinah

Spor na japonsko-sovjetski meji

Tokio, 18. julija. AA. (DNB). Uradno poročilo zunanjega ministristva o obmejnem incidentu pri Huncunu pravi, da so sovjetske čete na okoliških hribovih ubile enega japonskega orožnika. Japonska vlada je že dne 17. julija zaradi tega protestirala v Moskvi.

Nato so časnikarji vprašali zastopnika zunanjega ministra, če se je položaj poslabšal. Odgovoril jim je:

»Če bi Moskva hotela iskreno razpravljati o tem vprašanju, bi ta primer ne mogel postati resen.«

Agencija Domej objavlja vest iz Seula, da se

bodo začela neposredna pogajanja med sovjetskim in japonskim poveljstvom na mandžurski meji. Japonske vojne oblasti hočejo doseči, da bi sovjetske čete zapustile zavzete postojanke. V zvezi s tem objavlja agencija Domej vest, da so se jugozapadno od Vladivostoka začele zbirati nove sovjetske čete.

Tokio, 18. julija. b. Ker je Moskva prvi protest japonske vlade energično zavrnila, pripravila japonska vlada ponoven, še ostrejši protest, v katerem bo ultimativno zahtevala umik sovjetskih čet iz Mandžurije. Ako sovjetska vlada čet ne bo umaknila iz Mandžurskega področja, bo japonska vlada zagrozila z ostrejšimi ukrepi. Sovjeti trdijo, da gre za sovjetsko področje, ki je v poznejših zemljepisnih kartah tudi zaznamovano kot tako.

Moskva, 18. jul. e. »Izvestja« in »Pravda« objavljata istočasno uradno izjavo, češ da v Sibiriji ni bilo oklicano obsešno stanje.

Imredy in Kanya v Rimu

Rim, 18. julija. AA. (Stefani) Danes zjutraj ob 8.55 sta prispela v Rim predsednik madžarske vlade Imredy in zunanji minister Kanya s svojim spremetvom. Postaja je bila okrašena z madžarskimi in italijanskimi zastavami. Na postaji je bil tudi oddelek vojaštva z zastavo in kratak čas pred prihodom vlaka se je na postaji pojavil

vorimo o dejanski francosko-angleški zvezi. To sodelovanje je moralo tudi na španskem področju roditi uspehe, ki so prišli do izraza v novi politiki francoske vlade napram obema Španijama. Mednarodni bljševizem rovari še naprej. Njegove spletke trajajo dalje. Na vsak način hoče preprečiti, da bi se vzelesle, to je skupina Italija-Nemčija in skupina Francija-Anglija zedinili, ker bi takšen sporazum pomenil takojšnjo prenehanje vsakega boljševskega vmešavanja od zunaj in s tem tudi takojšen zlom rdečega odpora v Španiji sami. Tudi v zadnjih tednih, ko se je zdelo, da se bliža mir nad Španijo, smo doživeli celo vrsto takšnih spletk, katerih izvor se v vsakem primeru da slediti do Moskve, ki ne more in ne more preboleti, da bi na zapadu Evrope za trajno izgubila postojanko, na katero je računala pri netajenju svetovnega požara.

Dve leti že traja ta borba. Dve leti že leži okrvavljena senca državljanske vojne nad Španijo. Vprašujemo se, kako dolgo še? Kako dolgo bo še govorilo orožje? Tega žal danes še nihče ne more prerokovati. Toda eno vemo vsi. Namreč to, da se pod sencami zastav generala Francie nahaja ves španski narod na obeh straneh krvavih front. Tisti španski narod, ki je v prošlih 24 mesecih toliko pretrpel, tudi to vemo danes vsi, da ne dovoljno trpljenje španskega naroda v borbi za svojo duhovno in telesno svobodo rodilo tisto silo, ki bo končnoveljavno in za vselej tilta nauk o uničevanju in sovraštvu, ki je dve desetletji po svetovni vojni kot grozeča prikazen stal na obzorjih človeške kulture.

Mussolini v spremetvu grofa Ciana in tajnika fašistične stranke Staracea. Pri sprejemu je bil navzoč tudi minister za narodno kulturo Alfieri, državni podtajnik v spremetvu vlade in v ministrstvih za vojsko, mornarico in letalstvo. Prispel je tudi nemški poslanik v Rimu. Med množico ljudi je bilo opaziti tudi vse osebe madžarskega poslanstva v Rimu, člane madžarske kolonije in veliko število višjih častnikov. Pred postajo zunaj pa je bilo več častnih čet vojakov z zastavami in godbami ter oddelek fašistične milice. Ko je vlak privozil na postajo, so vsi pozdravili madžarskega državnika s ploskanjem. Godba je odigrala madžarsko in italijansko himno, nakar sta se Mussolini in Ciano pozdravila z Imredyjem in Kanyo ter obšli častno četo. Zunaj postaje sta se v prvi avtomobil usedla Imredy in Ciano, v drugega pa Kanya in državni podtajnik v zunanjem ministretvu Bastianini. V tretjem avtomobilu sta se peljali soprog Imredyjeva in baronica Vilany. Ko je sprevid krenil v vilo Madama, se je tudi Mussolini usedel v svoj avtomobil in se med pozdravi množice ljudi odpeljal v svojo palačo.

Prvi razgovori z grofom Ciano

Prvi razgovori med madžarskim ministrom predsednikom Imredyjem, zunanjim ministrom Kanyo in italijanskim zunanjim ministrom Ciano so bili danes dopoldne v palači Chigi. V teku razgovorov so ministri pretresali mednarodno politični položaj. Danes popoldne se bodo razgovori nadaljevali v prisotnosti Mussolinija.

Imredy je sprejel skupino italijanskih časnikarjev, katerim je dal krajšo izjavo. Poudaril je, da bo njegov obisk okrepil prijateljske zveze Italije in Madžarske, kar je posebnega pomena v trenutku, ko je osište Rim-Berlin najvažnejši činitelj miru v Evropi. Do tega osište g. Madžarska iskreni čuti prijateljstva.

Rimski listi so zabeležili, da je madžarski ministriški predsednik navzlic temu da se je peljal skozi Jugoslavijo neuradno, kazal živahno zanimanje za napredek posameznih mest v Sloveniji. Na poti skozi Jugoslavijo je Imredyje spremljal madžarski poslanik v Belgradu, ki se je peljal z obema ministroma od Kotoribe do Postojne, tam pa se poslovil in se odpeljal nazaj v Belgrad.

Stanje vinogradov v dravski banovini

Vinska trta se razvija zelo povoljno. Trsje je dobro odcvetelo in je zarodek zdrav.

Vinogradi so v splošnem že četrtič poskropljeni v obrambo proti peronospori, ki v praktičnem smislu letos še ni povzročila take večje škode. V gotovih vinogorjih se je prav v zadnjem času bolezen sicer pojavila in prizadeva vinogradnikom skrbti, toda zaradi naprednega razvoja grozda ni pričakovati posledic v večjem razmahu.

Oidij se je pojavil v manjšem obsegu, a so ga vinogradniki s pravočasnim žepljanjem zatrli, tako da je jagodje čisto, snažno in zdravo.

Opaziti je tu in tam poškodbe po grozdnem su-

kaču, toda v splošnem ni povzročil škodljivca na grozdu pomembne škode.

V občinah Bizelsko, Pišce, Sromlje in Zdole je večji del vinogradov v višjih in srednjih legah v širini približno 5 km toča popolnoma oklestila in uničila ves letošnji pridelek. Les pa je poškodovala tako, da si še trs prav verjetno še v bodoče leto ne bo opomogel. V manjši meri so prizadeti od toče vinogradi v občinah Videm, Blanca, Podšreda in Sv. Peter pod Sv. gorami. Zaradi toče so morali vinogradniki že petič škropiti.

V ostalem je pričakovati dobre in kakovostne letine, če ne bo zadela vinogradov v posameznih vinogorjih okoliških v pasjih dnevih kaka vremenska neugoda. — Banovinski vinarski in sadjarski zavod v Mariboru.

(Nadaljevanje s 1. strani)

most. Počasi, pravimo, ker se vsak dan še brusi ob novih izkušnjah. Enotnost duha, ki vlada na nacionalnih frontah, je bilo treba z močno roko presaditi tudi na polje notranje politične organizacije, pri tem pa pognati stroge meje, ki jih narekuje predvsem socialna pravičnost, ki bodi osnova vsega družabnega reda, ki ga je treba očistiti zlih posledic prežvelega krivičnega fevdalizma in obsejati pred strahotnimi posledicami kapitalizma. Počasi se uveljavlja stanovska preosnova države, ki naj postane oče in mati obnem za zares trpeče ljudske sloje, ki je po njihovih hrbtih padal bič oholega fevdalizma in brezsrčnega kapitalizma. Pri tej preosnovi družabnega in političnega reda se je Franco — njemu na čast moramo ugotoviti, da je strl neka poganska gibanja v svojem lastnem taboru — podredil naukom krščanstva in je to dejstvo samo za sebe že jamstvo za pravno raven nove Španije, ki vstaja iz razvalin. »Božja previdnost je dovolila tako strašno preizkušnjo«, se je izrazil pariški kardinal Verdier, »da se iz bolečin rodi novo zdravje za španski narod, ki je zrasel iz krščanskih korenin.« In res, nova Francova nacionalna Španija, ki vstaja za frontami, kjer stoji cvet španske mladine, dobiva čedalje bolj urejene oblike nove, socialno usmerjene države pod vodstvom moza, ki je sam izpovedal, da je pokoren samo Bogu, Španiji in narodu.

Na žalost španska državljanska vojna ni ostala omejena samo na špansko ozemlje. Več

kakor enkrat je v zadnjih dveh letih prav zaradi Španije šel vojni dih po vsej Evropi. Pričakovati je bilo, da bo boljševizem z vsemi razpoložljivimi silami branil svojo postojanko v Španiji, ki jo je le Ljening sam določil za prvo državo, ki bo za Sovjetsko Rusijo postala boljševiška država. Boljševizem zares ni držal rok križem. Delna nepriljubljenost, ki je označevala izbruh nacionalnega upora, je mednarodnemu marksizmu nudila priložnost, da takoj organizira pomoč za svoje somišljenike v Španiji. Kmalu so se v boljševiškem delu Španije pojavili prvi »prostovoljci«. Za njimi so prišli prvi večji transporti orožja. V borbah za Madrid so prvič posegle v borbo prve strnjene inozemske brigade, ki so se v naslednjih mesecih zgostile v moč dveh armadnih zborov. Nemčija in Italija sta bili med evropskimi državami prvi, ki sta javno izpovedali svojo naklonjenost do nacionalne Španije, ko sta že v novembru l. 1936 Francovo Španijo priznali in pretrgali vse vezi z boljševiki. Sovjetska Rusija in takratna Blumova Francija sta odkrito stopili na stran rdeče Španije. Anglija je dolgo oklevala, iskala izhoda in smeri za svojo špansko politiko. Takratna njena napetost z Italijo je Anglijo skoraj potisnila v nasprotstvo z generalom Franco. Toda tudi v Angliji je kmalu prodrla zdrava državniška modrost in z nastopom Chamberlainove vlade je prišlo do temeljitere preokreta tudi v angleški politiki glede Španije. Pod pritiskom razmer sta se zadnje leto Anglija in Francija druga drugi tesno približali na vseh področjih zunanje politike, tako da lahko go-

Mednarodne telovadne tekme v Blois — Francija

Častna zmaga slovenskih fantov

Sijajen sprejem naših tekmovalcev v Franciji

Blois, 18. julija. Zmagovalec v mednarodnem deseterboju je Ivan Varšek, zmagovalec v mednarodnem peterboju seniorjev Jožef Hvale, zlato svetinjo v mednarodnem deseterboju si je priboril Karel Janež.

Pred dnevi je odpotovalo telovadno zastopstvo Zveze fantovskih odsekov na mednarodne telovadne tekme v Francijo. Francozi so priredili svoj veliki tabor v mestu Blois. Od naših so se tabora udeležili trije odlični telovadci, Ivo Varšek, Jožef Hvale in Karel Janež. Včeraj pa smo dobili brzojavko g. inž. Nečima, v kateri nam sporoča, da je bil uspeh našega sicer maloštevilnega zastopstva v vsakem oziru popoln. V najvažnejši tekmovalni panogi, v tekmovalstvu za mednarodno prvenstvo posameznikov v deseterboju je zmagal Ivan Ivo Varšek in dokazal, da je kvaliteten stopnja naših telovadcev v Zvezi fantovskih odsekov izredna. Tudi v peterboju za seniorje so naši zasledili prvo mesto, saj je v tej disciplini zmagal Jožef Hvale. Prav dobro se je odrezal tudi izredno nadarjeni mladi tekmovalci Janež Karel, ki je v mednarodnem deseterboju dobil zlato medaljo (medaille d'or). Deseterboj kakor tudi peterboj sta dve tekmovalni disciplini, v katerih tekmovalci nastopajo v telovadnih in v lahkoatletskih točkah.

Ponosni na uspehe naših tekmovalcev na mednarodnih tekmah v Franciji iskreno čestitamo našim odličnim fantom in jim želimo, da bi k temu letošnjemu ponovnemu uspehu nanizali še nadaljnjih. Zveza fantovskih odsekov je s tem vnovič dokazala, da je njeno delo res plodno in da je v kratkem času po dolgi letih, v katerih je bila prisiljena k brezdelju, v smotnem delu sijajno dvignila kvaliteto svojih tekmovalcev. Po mednarodnem mladinskem taboru v Ljubljani so zdaj njeni člani zmagali v Franciji in dokazali s tem v naše veselje visoko kvaliteto svojega znanja.

Blois, 15. julija. Danes so dospeli semkaj tekmovalci ZFO Hvale Jožef, Janež Karel in Varšek Ivan. Z njimi je prišel tudi inž. Nečima. Mesto jim je napravilo sprejem, kakršnega še niso doživeli, še manj pričakovali.

Veličasten obsoteljski tabor

Škof dr. Tomažič blagoslovil novo zastavo, kateri je botroval ban dr. Nallačen

Celje, dne 17. julija. Nedeljo za nedeljo se zbirajo tisoči slovenskega naroda po vseh delih naše ožje domovine na množičnih mladinskih taborih. To gibanje je tako silno in narodovo, da ni mogoče mimo njega. Kdor le količič pozna naš narod in z njim čuti, ta ve, da so bili številni tabori jasen in glaven izraz slovenskega naroda, da živi v njem podvojena narodna zavest, da se Slovenci resno zavemo časa in razmer in da hočemo za vsako ceno živeti svoje popolno in nemoteno narodno življenje z vsem neokrnjenim bogastvom naših narodnih svetlinj. To nam je pokazal tudi obsoteljski tabor v Sv. Petru pod glavniimi Sv. gorami, pokazal, da je slovensko ljudstvo ob Sotli vdano svoji narodni državi, da je tudi tod mladina navdušena za našo mladinsko organizacijo, da se je oklepa vedno več mladih src. Obsoteljski prosvetni tabor, ki ga je priredilo Katoliško slovensko prosvetno društvo v Sv. Petru pod pokroviteljstvom g. ministra dr. Miha Kreka, pa je še tembolj važen, saj v obsoteljski dolini mladinskega tabora še ni bilo. Zato pa se je obsoteljska mladina tako veselila tega tabora, zato se je zanj s takim navdušenjem, postrtovalnost in ljubeznijo vnela. Pripravljalni odbor z neutrudljivim predsednikom članom banskega sveta in šentpetrskim županom g. Zorenčom, je že mesec dni neumorno delal, zato pa je obsoteljski tabor tako sijajno uspel. 14 dni je bilo telovadišče polno mladih postrtovalnih delavcev, ki so ga urejevali, da je št. Peter lahko ponosen nanj. Nad 1000 voz zemlje so pripeljali kmetje na telovadišče, darovali so les, mnogi pa so pomagali z delom. Telovadišče je ograjeno z novim visokim plotom, nad njim pa se ponosno dviga veličastna stavba Katoliškega doma. Tabor pa je bil še posebno pri srcu šentpetrčanom, ki so kupili nov društveni prapor, katerega je danes blagoslovil prevzvišeni mariborski vladika škof dr. Tomažič, kumoval pa mu je g. ban dr. Marko Nallačen.

Sv. Peter je bil zadnje dni v pravi praznični luči. Fante so postavljali slavočke, nič manj kot 22 so jih postavili, dekleta so pletla vence in okrasila Katoliški dom in telovadišče, raz vse hiše pa so plapolale državne zastave. Snoči so na obsoteljskih gričih zagoreli kresovi in oznanili obsoteljski dolini, da se bliža velik mladinski praznik. Gorelo je okrog 100 kresov, iz Sv. Petra pa jih je bilo videti nad 60.

Danes ob pol 9. se je razvil od križišča cest pri Stadlerju sprevod, kakršnega ne pomnijo najstarejši šentpetrčani. Na čelu sprevoda je jahalo na konjih 32 konjenikov, nad 150 kolesarjev, 2 godbi, 120 članov in 134 članice v krojih, okrog 50 narodnih noš, članstvo, za njimi nad 2000 ljudi, 24 okrašenih vozov in 19 tovornih in osebnih avtomobilov. Sprevoda so se udeležili tudi zagrebški Slovenci, ki so prišli na obsoteljski tabor. Sprevod je bil 1 km in pol dolg. Množica je viharno vzklikala našemu mlademu kralju Petru II., kraljevskemu domu in narodnemu voditelju dr. A. Korošču. Pri Katoliškem domu se je zbrala velika množica, ki je pričakovala g. bana. Ob 9.30 se je pripeljal g. ban. Tako navdušenega vzklikanja in pozdravljanja, kakor smo ga videli ob sprejemu slovenskega bana v Sv. Petru, so množni le Obsoteljani. G. bana je pozdravil predsednik pripravljalnega odbora župan g. Zorenč Alojzij, nakar je g. banu izročila županova 5-letna hčerka šopek in ga pozdravila z ljubimi besedmi. G. ban je obšel častno četo slovenskih fantov, nato pa so pozdravila g. bana prevzvišeni vladika škof dr. Tomažič, okrajni načelnik dr. Herbert Kartin, konjski arhidjakom in ožji rojak Tovornik, celjski župan g. Alojzij Mihelič, prof. Bitenc, dr. Hanželič, g. Fazaric in drugi odličniki. Prevzvišeni škof g. dr. Tomažič je nato blagoslovil novi prapor Frančevskega odseka in Dekliškega kroja v Sv. Petru. Po krasnem nagovoru prevzvišenega g. škofa je g. ban izročil članu v kroju blagoslovljeni prapor, ta pa se je zahvalil g. banu za botrstvo, nakar je izpregovoril g. ban. »Bogu otroci, domovini sinovi, nikomur hlapci«, tako je pisano

Pri sprejemu so bili navzoči poveljnik mesta polkovnik Fayzla; podpolkovnik Brouce, ki je predsednik vodja vse telesne vzgoje v pokrajini (Département) Loir-et-Chor. Brouce je bival po vojni 6 mesecev v Ljubljani in je obujal najlepše spomine nanjo. Poleg teh so bili navzoči župan mesta Blois g. Reibel z obč. svetniki, glavni tajnik mednar. zveze kat. telovadcev g. Thibaudaut in drugi. Časten predsednik vse prireditve je predsednik republike g. Lebrun. Poleg njega pa so v častnem odboru prireditve vsi vidnejši odličniki Francije. Na pozdravne nagovore je v lepi francoščini odgovoril inž. Nečima. Pri sprejemu so bili navzoči tudi mnogi domačini, ki so se udeležili mednarodnega mladinskega tabora v Ljubljani in niso mogli prehaliti sprejema Francozov v Ljubljani, poteka tabora, spreveda, zanimivosti in sploh ljubeznivosti, ki so jih doživeli v Ljubljani. Opazili smo, da je naš tabor v Ljubljani neverjetno mnogo doprinesel v Franciji k priljubljenosti Jugoslavije.

S kolodvoru smo se v spremstvu vseh imenovanih odličnikov peljali na Stadion (3 km iz mesta), kjer so se že vršile tekme med posameznimi društvi in v lahki atletiki.

Pred prihodom na Stadion so tamkaj razglasili naš prihod po mikrofoni. Takoj pri vstopu nas je pozdravila godba s posebno fanfaro. 50.000 glava množica pa nas je s solzami v očeh kot prijatelje Francije sprejela z nepopisnim veseljem in navdušenjem. Našo državno zastavo so poljubovali in izkazovali čast. Peljali so nas takoj na glavno tribuno, nas — kakor je skoro povedal običaj — fotografirali z ostalimi odličniki. Ker smo bili od dolgega potovanja precej utrujeni, so nas še pogostili s pristnim šampancem in prigrizkom, nakar smo se odpravili takoj na stanovanje v dekliški internat St. Hilaire, ki je v sredini mesta.

Ulice po mestu so prepletene z venci in rožami, vse izložbe so umetniško okrašene s francoskimi, belgijskimi in našimi državnimi zastavami. Vidi se, da trgovci kar tekmujejo, kdo bo lepše okrasil svojo izložbo. S hiš vihra na tisoče in tisoče zastav sodelujočih narodov. Krasni so slavočki z alegoričnimi slikami in skupne zastave, ki so zatakne na štite, ki nosijo napisa francoske republike.

Popoldne smo se predstavili raznim oblastem, zvečer pa smo z Belgiji odšli v sprevodu na grob neznanega vojaka, kjer smo položili v imenu ZFO krasen venec. Odkritih glav je meščanstvo pozdravljalo in poljubljalo našo državno zastavo. Zvečer je bila Belgijec in nam na čast prirejana razsvetljava in umetni oženj, kakršnega niti Bled ne premore. J. H.

na eni strani prapora in to naj bi izpolnjevala naša mladina, ki je dobila nov prapor, svoj simbol, križ, pod katerim bo šla z delom za narod in državo v bodočnost. Z zlatimi črkami naj bo zapisan v srcih vseh dan obsoteljskega tabora in obsoteljske mladine naj stopa pod tem praporom za ideal naše mladinske organizacije, naj pridobi vse, naj raste, napreduje, naj s svetlini zgledi pritegne k tej organizaciji vse zavedne slovenske fante in dekleta.

Nato je prevzvišeni škof g. dr. Tomažič opravil slovesno sveto mašo, med katero je množica prepevala ljudske pesmi, po sv. evangeliju pa je imel g. škof na zborovalce krasen cerkveni nagovor, v katerem je posebno poudarjal zvestobo Bogu, narodu in domovini ter posebno obsoteljsko mladino pozval, naj se trdno oklene naše katoliške mladinske organizacije. Zvesti hočemo biti naši materi sv. Cerkev, vse svoje cilje in dela bomo uravnali po katoliških načelih, pri uditvi svojega telesa pa ne bomo pozabili na priditve duha v dobrem, — v veri, v Bogu.

Po sv. maši je bilo zborovanje. Predsednik g. Zorenč Alojzij je prečital brzojavne pozdrave, ki so bili poslani s tabora Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vis. knezu Pavlu, narodnemu voditelju dr. A. Korošču in ministru dr. M. Kreku. Zborovalci so viharno vzklikali in val navdušenja se ni polegel, dokler ni zavnela krepka beseda g. dr. Humerja iz Konjice. Za njim je govoril prof. Bitenc iz Celja o delu mladinskih organizacij.

Popoldne ob 4 je bil javen telovadni nastop fantovskih odsekov in dekliških krožkov. Nastopu je prisostvoval tudi g. škof in nad 2000 ljudi, ki so napeto sledili izvrstnemu izvajanju naše mladine. Posebno se je odlikovala celjska telovadna vrsta. Pri prostih vajah je nastopilo 120 članov in prav toliko članice. Po nastopu je izpregovoril priljubljeni šentpetrski župnik g. Rančigaj. Naša slovenska mladina naj bo jeklo, ki se pod udarci zaiskri in nikdar ne zlomi. Če se nemška mladina zbira pod kljukastim križem, če se fašistična mladina v Italiji zbira in prisega fašizmu, slovenska mladina pa stopa pod znamenjem križa, ki je pravi Kristusov križ. Danes je obsoteljska mladina zaorala prvo brazdo v prosvetno njivo. Kuj nas, življenje, kuj, če sem jeklo, naj se zaiskrim, če sem steklo, naj se zdrobim! Obsoteljska mladina se je zbrala, danes je prvič skupno nastopila, s tabora pa bo ponesla v svoje domove duha vere in ljubezni v Boga, narod, domovino, da, ko se bo posvetila mladinski organizaciji, bo zvesto služila tudi svojemu narodu in državi.

K borbi zavarovalnih nameščencev

Te dneve je vsa naša javnost priča težke borbe, ki jo vodijo naši nameščenci, za, osleni v zavarovalnicah, s svojimi delodajalci. Moramo reči, da javnost z zanimanjem spremlja to borbo in da so njene simpatije na strani nameščencev.

Ta borba je edinstvena v zgodovini meznih borb naših nameščencev. Edinstvena je zato, ker se istočasno vrši po vsej državi in tudi zato, ker so v tej borbi posegli nameščenci po sredstvu, ki v nameščenskem meznem boju ni običajen, to je po stavki. Lahko si predstavljamo, v kakšnih razmerah so živeli in žive zavarovalni nameščenci, da so morali v obrambo svojega življenja poseči po tem skrajnem sredstvu. V časopisju so bili že objavljeni nekateri podatki, iz katerih je bilo razvidno, da so ponekod dobivali nameščenci plačo, ki ne dosega niti minimalnih delavskih plač. Stari kvalificirani nameščenci, družinski očetje, prejemajo po 1000 din ali 1200 din na mesec.

Seveda ni mogoče soditi vseh zavarovalnih podjetij enako. Ravno naša domača zavarovalna zavoda, Vzemljna zavarovalnica in Croatia, plačujeta nameščence dobro in imata z nameščenci dobro urejeno službeno razmerje. Nasprotno pa je pri tujih zavarovalnicah, pri podružnicah raznih svetovnih, večinoma židovskih zavarovalnicah. Tu

Proslava 20 letnice Jugoslavije v Mariboru

Vse udeležence, ki bodo potovali z vlakom, opozarjamo, da bodo poleg rednih vlakov vozili tudi dopolnilni vlaki, katere bo mogoče pripraviti na podlagi prijav. Zato prosimo odbor za proslavo 20-letnice Jugoslavije v Mariboru, da prijavi udeleženci narodnega tabora 14. avgusta udeležbo pri domačem krajevnem občinskem odboru, da vemo, koliko udeležencev vstopi na posameznih postajah. Zbiranje teh prijav je sedaj najvažnejše! Dopolnilni vlaki bodo vozili tako, da bo mogoče odpeljati se jutraj iz Murske Sobotice, iz Velenja preko Celja in preko Dravograda, iz Brezice, iz Ljubljane in — ako bo dovolj prijav — tudi iz Kranja in Kamnika ter da se zvečer udeleženci zopet lahko povrnejo iz Maribora domov.

Posebno prosimo organizacije, ki pošljejo svoje članstvo na tabor, da gledajo, da prejme odbor prijave točno in pravočasno.

Za narodni tabor v Mariboru dne 14. avgusta je dovoljena četrtinska vožnja po železnici in to na podlagi vabil, katere prejmejo občinski pripravljalni odbori v spominski knjižici prihodnji teden.

Odbor za proslavo 20-letn. Jugoslavije v Mariboru.

Dekleta na Brezje!

Medtem, ko smo za vsako nedeljo brali vabila na razne taborje, je ostala nedelja, 24. julija, skoraj brez tabora. Zakaj? Zato, da imajo slovenska dekleta priliko, da poromajo na svoj poseben in prvi tabor na Brezje. Narod je razumel važnost tega dne in vse drugo je za tedaj utihnilo, le tabor na Brezjah naj spregovori ob navzočnosti visokih cerkvenih in državnih predstavnikov. Že danes je udeležba 10.000 deklet zagotovljena. Toda mnoge še oklevate. Vedite, da tako mogočne in važne samodejske prireditve še nite in mogoče zopet dolgo ne boste doživeli. Čim več vas bo, tem mogočnejša bo manifestacija za svetost naše družine, tem odločnejša borba za poštenje v narodu, tem lepši dokaz vaše edinstvi in zbujeje dekliške zavesti. Vesele boste obiska pri Mariji in vse bo lepo šlo. Daleč nad 100 rediteljic bo skrbelo za vašo udobnost. Za vaše zdravje in varnost je vse preiskrbljeno. Za dobro voljo pa boste skrbela same.

Dijakinje in visokošolke na Brezje. Ali ste se res že odtujile deklistvu in ne čutite, da kot verni naraščaj slovenske inteligence spadate k dekliški skupnosti, da ji dajete zgled in pogum in se same od nje navzamete navdušene delavnosti za vse to, kar posebno vam mora biti sveto.

Meščanska dekleta — na Brezje! Pričakujemo vas v obilnem številu, da povežete mesto z deželo, inteligenco z našim ljudstvom. Gospodične vseh stanov — tudi vaš je tabor na Brezjah.

Delavke — na Brezje! Najbolj ste preskušane pri delu, zato najbolj potrebujete duhovne tolažbe in pomoči. S svojo številno udeležbo pokažite, da se delavka še posebno zaveda važnosti borbe za družino in poštenje.

Dekleta z dežele — na Brezje! Pričakujemo vas v tako velikem številu kot še nikdar. Pričakujemo vaše zglede vernosti in vedrosti, vaših žrtv in molitev. Pričakujemo vas v narodnih nošah, z narodno pesmijo in narodnim cvetjem. Pridite vse!

Kat učiteljice — na Brezje! Voditeljice ste naroda, deklet, nastopite z njimi skupno pri Mariji na Brezjah. V veselje in pogum jim bo, če se pokažete z njimi eno v borbi za vse to, kar vam kot učiteljicam mora biti še posebno važno. Naj vaše veliko število razveseli Marijino oko.

Priznanje ministra Curkiča seslram v Topolšici

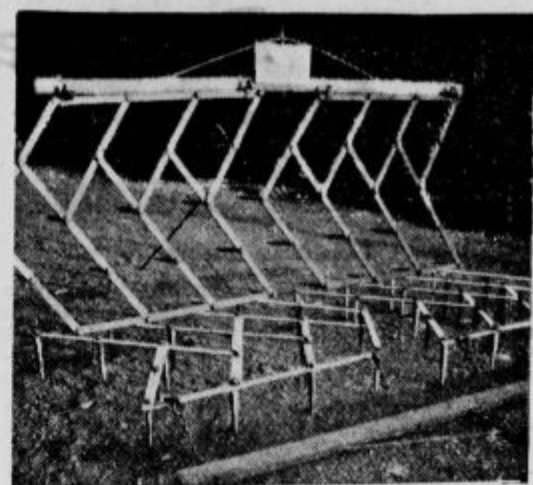

S. Vida Mencin

Topolšica, 18. julija.

Da bi se dalo vidno priznanje za mnogoletno požrtvovalno in zaslužno delo sester v državnem zdravilišču v Topolšici, so bile na predlog ministra socialne politike in narodnega zdravja g. Cvetkovića odlikovane: sestra prednica Vida Mencin z redom sv. Save V. stopnje, s. Alfrede Humar z zlato svetinjo in s. Felicija Kranjčič s srebrno svetinjo za zasluge. Zlečel tej svečanosti odlikovanja

dati poseben poudarek in izraziti svojo posebno naklonjenost, je gospod minister Curkič v imenu gospoda ministra socialne politike in narodnega zdravja odlikovankam osebno izročil odlikovanja. V svojem govoru pred zbranimi bolniki, sestrami, uradniki, zdravniki in upravo zavoda je orisal značaj naprednosti, čeprav tihega in do sedaj pri nas še ne dovolj poznane in priznane dela sester, ki spadajo med prve pionirje v borbi proti tuberkulozi, naši najtežji in iz socialno-patološkega etališča najznačilnejši ljudski bolezni. To odlikovanje je ponoven viden znak pozornosti, katero kraljevska vlada posveča sistematski povzdigi naroda v vseh panogah, tako tudi zaščiti ljudskega zdravja. Obrnivi se neposredno k odlikovankam je z lepim in značilnim govorom orisal karitativno delo sester v državnem zdravilišču v Topolšici, posebno pa zasluge in požrtvovalnost sestre prednice Vide Mencin, pod katere vodstvom je prizadevanje sester-strežnic doseglo svojo današnjo vzorno višino

Taki dve dvodelni brani je izdelala tverka I. Globočnik, kovašico, Cerklje pri Kranju.

Ne tujina, ampak predvsem domače tverke lahko postrežejo z izvrstnim blagom za obleke. V vzorcih in v kvaliteti prekaša tuje izdelke blago tvornice

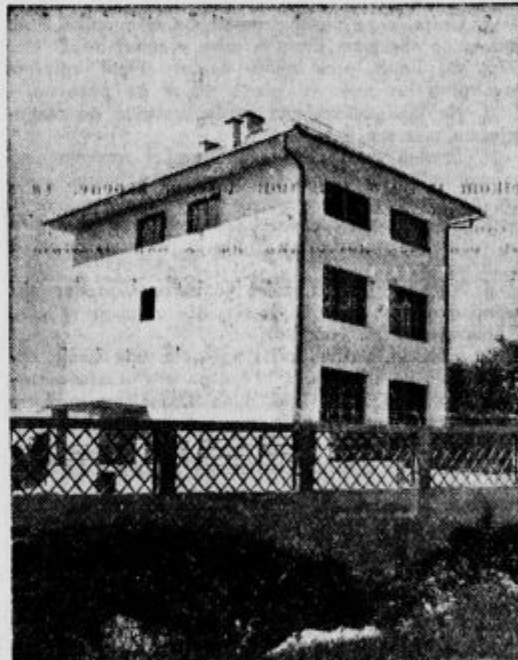
»VUNATEX«
iz Majšperka
pri Mariboru.

kateri morajo biti vsi nagradenci žrebanja hvaležni za čedne blagove, ki jih je dobavila ta tverka in ki jim jih je sreča naklonila. Podjetje »Vunatex« dokazuje s svojimi izdelki svojo visoko sposobnost, zato se tudi domači trgovci po vsej Jugoslaviji zalagajo pri tej tvornici. — Zahtevajte povsod le »Vunatex« blagove za damske in moške oblekel

Priznanje tverdkam, ki so dobavile darila za nagradno žrebanje »Slovenca«, je pomotoma izostala tverka Šarabon iz Ljubljane. Tudi njej smo hvaležni za dobavo nagrade za veliko žrebanje »Slovenca«. — Lastništvo »Slovenca«.

in splošno priznanje v celi državi. Po uradnem delu svečanosti, pri kateri so s svojimi nagovori sodelovali še g. šef-zdravnik in zastopnik bolnikov, sta izvedla g. Bogomir Leskovic in s. Ljubomira Zulj iz Ljubljane koncert z dovršeno umetnostjo in polnim uspehom, ki so ga vsi navzoči nagradili z navdušenim aplavzom.

Blagoslovitev nove šole na Lipoglavu

O novi šoli na Lipoglavu smo že poročali v zadnji številki. Preteklo nedeljo so pa imeli na Lipoglavu lepo slovesnost, ko je domači g. župnik blagoslovil novo šolsko poslopje. Pri slovesnosti je g. bana zastopal banovinski inšpektor za ljudske šole g. prof. Jeglič, navzoča sta bila tudi okrajni šolski nadzornik g. Franc Erjavce in pa inž. E. Navinšek, ki je naredil načrte za novo šolo. Ob tej priliki pripominjamo, da je gradbo nove šole nadzoroval banovinski tehnik g. Lado Lužar.

G. župnik Martin Pečarič je imel v župni cerkvi lep govor in sv. mašo. Po maši so pa šolski otroci nesli kip Srca Jezusovega v sprevodu v novo šolo. Kip so postavili v šolski veži na pripravljen prostor. Nato je g. župnik blagoslovil novo šolsko poslopje. Slovesnosti se je udeležila velika množica domačinov, ki so veseli, da se jim je izpolnila davna želja, da se bodo njihovi otroci vzgajali v krasni šolski zgradbi.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz« Josef« grenčice.

Smrt mladega delavca pod ruševinami

Celje, 18. julija.

Bliskovito se je danes opoldne razširila po meetu vest o zrušenju neke hiše v Gosposki ulici, kjer je našel smrt 31 letni zidar Riboželj Zani iz Lokrova pri Celju.

Nesreča se je pripetila ob 11.45. Stavbenik g. Grein iz Slovenjke Gradca je prenavljal staro poslopje, last mehanika g. Vebra iz Celja. Hiša je stara nad 100 let in stanovalci sosedne hiše še pomnijo, da je bilo to posopje popravljeno l. 1875, ko so v hiši postavili povprečne stene. Zidarji so podrli razen temeljnih zidov skoro vse stene, pred kratkim pa so nato iz previdnosti porušili tudi ostrešje. Danes popoldne so trije zidarji podirali dimnik. Med njimi je bil tudi delavec Riboželj, ki je slonel na tramu. Naenkrat je počil žebelni zid sosedne hiše, ki ni bil zavarovan, in se zrušil z groznim hrumom čez tramovje. Riboželj tovariš Kranje, ki je opazil, da se podira požarni zid, je zaklical Ribožlju, ki se pa ni mogel več umakniti, ker ga je že zadel zid ter ga v svojo silo treščil po tramovju. Grižlju je odbilo levo stran lobanje, da so mu izstopili možgani. Pri padcu je treščil ubogi delavec še ob tram z glavo in mrtev obležal na tleh. Z Ribožljem je padel tudi neki drugi delavec, ki pa je dobil le lažje poškodbe po obrazu.

Drobne novice

Koledar

Torek, 19. julija: Vincencij Pavelski, spoznavalec; Avrea (Zlata), devica mučenica.

Sreda, 20. julija: Marijeta, devica mučenica.

Osebnosti

== Napredoval je z ukazom Nj. Vel. kralja z dne 8. junija 1938 predstojnik zavoda za zaščito mater in otrok v Ljubljani g. dr. Bogo Dragaš za zdravstvenega nadzornika in predstojnika omejenega zavoda v IV-1. Iskreno čestitamo!

== Iz banovinske službe. Banovinski kmetijski uradnik Bregant Ivo pri okrajnem načelnstvu v Ptujju je napredoval v VII. položajno skupino. Banovinski upravni uradnik Gröblacher Božidar pri upravi banovinskega zdravilišča Rogaska Slatina je napredoval v VII. položajno skupino. V VIII. položajno skupino so napredovali upravnik banovinske zaloge šolskih knjig in učil v Ljubljani Poznič Blaž, Cizelj Olga, banovinska arhivska uradnica pri banovinski vinarški in sadjarski šoli v Mariboru, banovinski kmetijski uradnik Ambrož Gabrijel pri okrajnem načelnstvu v Črnomlju, obrtna učiteljica na državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani Lubec Elza, banovinski tehnik Jamšek Ivan pri okrajnem cestnem odboru v Kamniku. V IX. položajno skupino so napredovali Modic-Cebela Ana, sestra pomočnica v zdravstvenem domu v Celju, in sestra pomočnica Kopač Leopoldina na državnih šolskih polikliniki v Ljubljani, žigosač pri oddelku kontrole mer na okrajnem načelnstvu v Mariboru — levi breg Čeh Konrad, banovinski kmetijski uradnik pri upravi banovinskega posestva v Mali Loki Petroc Anton. Postavljen je za banovinskega tehnika v IX. položajni skupini Pirnat Josip pri okrajnem cestnem odboru v Slovenjem Gradcu, za banovinskega cestnega nadzornika v X. položajni skupini pri okrajnem cestnem odboru v Ljubljani je postavljen Steiner Viljem. Za služitelja I. skupine pri oddelku kontrole mer pri okrajnem načelnstvu v Ljubljani je napredoval Kadunc Franc. Zdravnik združene zdravstvene občine Maribor dr. Höningmann Alfonz je premeščen za zdravnika združene zdravstvene občine na Vrhniki pri Ljubljani.

klub, Ljubljana, Beethovnova 9. Vsi posetniki filatelistične razstave kakor tudi udeleženci kongresa uživajo polovično vožnjo od 3. avgusta do 13. avgusta, in sicer za prihod od 3. do 11. avgusta in za odhod iz Ljubljane od 5. do 13. avgusta. Razstava bo nad vse zanimiva tudi za ne-filateliste, saj bo na razstavi vse razvoj slovenskih znamk prikazan, bodo pa na razstavi vse jugoslovanske znamke tako po katalogih in specialne zbirke.

— Izlet v Dolomite od 13. do 17. avgusta. Okorn!

— Razpis zdravniških mest. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje sledeča zdravniška mesta: mesto pogodbenega zdravnika v Črnomlju, Kamniku, Ločah pri Poljčanah in pogodbenega hišnega zdravnika v okrevišču »Jadrano« na Rabu, ter mesto zdravnika-uradnika v Trzinu. Rok za vložitve prošelj od 15. avgusta 1938.

— Prepovedan tisk. »Službene novice« št. 158 objavljajo, da je drž. pravdnistvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in širiti št. 26 tednika »Nedelja«, dalje knjižico »Komunalna politika grada Susaka sa socijalne perspektive«, podpisane po Vilimu Kalenu in knjižico »Terputada« od Marka Krstića, crteži Hegeđušića. Vse je izšlo, oziroma je bilo tiskano v Zagrebu.

— Izlet v Švico od 14. do 23. avgusta. Okorn!

— »Bodočnost« št. 6-7. Izšla je dvojna številka naših katol. namestencev. Kot vedno prinaša tudi v tej številki lepe in aktualne članke. Naj navedemo nekaj naslovov: Po taboru, Krščanski socializem (mnenje dr. Aleša Ušeničnika), Občinski zbor TBPD (Martelanc), Pred volitvami v Pokojniški zavod, Socialno vprašanje in mi (Smeru), Pravice ob porodu, O novelizaciji obnove zakona, Zahteve zavarovalnega uradništva, Kam vodi pot človeštva?, Socialni obraz Jugoslavije, Zavarovanje organizmov, Važna razsoda i. dr. Glasilo našega Društva združenih zasebnih in trgovskih namestencev Slovenije zasluži vso pohvalo in mislimo, da ne bi smelo biti slovenskega namestencev, ki ne čita tega svojega glasila. Bodočnost se naroča pri upravi v Ljubljani, Copova ul. 1 (ZZD).

— 17 gojencev za medicinsko fakulteto v Belgradu bo sprejelo ministrstvo vojske in mornarice. Za razpisana mesta se lahko potegujejo abiturienti, ki so napravili maturo z najmanj dobrim uspehom, visokošolci z dvema ali štirimi semestri medicine

Šola življenja

Renée Sant Cyr.

Premiera Kino Matka danes ob 16, 19.15 in 21.15 uri

Ljubljana

I V cerkvi Srca Jezusovega v Ljubljani obhajajo danes slovesno praznik sv. Vincencija Pavelskega, ustanovitelja misijonske družbe in družbe usmiljenih sester ter varuha vseh društev krščanske dobrotelosti. Vse dan je Najsvetejša izpostavljena. Ob 6 je slovesna sv. maša in potem vsako uro sv. maša; zdajna bo ob 11. Ob pol 8 zvečer bo slovesna pridiga o sv. Vincenciju, ki jo bo imel g. dr. Franjo Knaps. Po pridigi bodo pete litanije Srca Jezusovega in zahvalna pesem.

Volitve v jeseni
I Zupan dr. Juro Adlešič zaradi počitnic ne bo sprejema strank do 31. avgusta. Nujne zadeve je treba predložiti pisмено.

I Razstava Petra Lobode se nadaljuje preko nedelje 24. julija. Razstava D. Inkostrija je prekinjena. I Umetniško-zgodovinsko društvo priredi v sredo, 20. julija ob 8 izlet v Gornji grad, Sv. Frančišek, Nazarej in Novo Šteto. Zbirališče: Kongresni trg. Zglasiti se je do torka popoldne ob 5. uri v trgovini Podkrajšek na Jurčičevem trgu. Avtobus 25 din.

I Rezervni oficirji, člani pododbora UROIR v Ljubljani, ki želijo prostovoljno sodelovati — prisostvovati letošnjim enodnevnim vojaškim vajam v ljubljanski garniziji kot na poligonu, naj se javijo med uradnimi urami v torek, dne 19. t. m. ali v petek, dne 22. t. m. v društvenih prostorih Kongresni trg 1. Opozorjamo, da je odobrena brezplačna vožnja z vlakom v Ljubljano in nazaj vsem onim, ki spadajo k ljubljanskemu vojnemu okrožju in žele prisostvovati vajam. Uprava pododbora — Ljubljana.

I Kolonisti podmladka Rdečega križa odpotujejo na letovanje v Bakar jutri, 20. julija ob 7.48 zjutraj čez Novo mesto.

I Zdrženje jugoslovanskih inženirjev in arhitektov — sekcija Ljubljana — priredi za svoje člane in vpeljane goste ogled stavbe Mayer v četrtek, 21. t. m. s sestankom ob 16 pred stavbo.

I Grozdje na bradajah predmestnih hiš in vrtov letos lepo kaže. Grozdja je mnogo več kot lani in jagode so že lepo napete in ponekod debele kot srednji lešniki.

I Cene drvom na trgu. Dočim so jih dajali kmetje, ki jih vozijo v mesto, pred 14 dnevi še po 80 in 82 din meter (pri trgovcih so seveda že zdaj po 116 do 120 din), zahtevajo sedaj že 85 do 88 din za meter.

I Le potrpljenje! Za pešce k Sv. Križu so nastali zdaj, odkar razkopavajo delavci med predorom in Kolinsko tovarno cesto za tramvaj, nevspešni časi, ker je cestnišče v celi širini razdrto. K tej neprimerni pripomoči v gotovih predelkih tudi tovarni avtomobil, ki mora odvažati odkopani material sproti z mesta. Ker bo ta »nadleg«, kakor se čuje, trajala le kratak čas, bo pot za pešce kmalu »udobnejša!« Seveda: vsak se ne more z avtomobusom voziti!...

Srajce, pižame, Karničnik, Nebotičnik.

I Pred dnevi se je na iniciativno dramatika Ivana Mraka ustanovil »Mrakova igralska skupina« s cilji, ki jih je Mrak že očrtal. Nova skupina bo nastopila javno jeseni z Mrakovo novo tragedijo »Grohar«.

Dr. Janko Pompe ne ordinira od 18. VII. do 1. VIII.

I Kolesarji zunaj mesta so — arogantni gospodje! Če jih opozoriš, da imajo voziti po desni strani ceste in ne po hodniku, te nahljijo — če imajo kako pipo v ustih, s »fajfarjem«, če pa kadiš kako »kratko«, si pa »škrice!« — To pa vse zato, ker ni blizu stražnika.

Poizvedovanja

Našla se je zapesna urica od Zmajkega mosta do Pollakove tovarne in se dobi v Zeljarski ulici 11. Zenska, ki je pobrala v soboto na Vodnikovem trgu ob pol 11 rjavo torbico z veliko vsoto denarja, se poziva, naj jo odda ali v upravi »Slovenca« ali na policiji. Žena je nosila modro obleko in imela na glavi modro ruto.

Šoštanj

Prilpave za Narodni tabor v Šoštanju so v polnem teku. Vse kaže, da je zamisel tabora prodira v vsako slovensko hišo, v sleherni zavedno slovensko srce. Vse iz bližnje in daljnje okolice, kar pošteno misli, pravico čuti, naj pride 31. julija v Šoštanj, da se nazvame prave ljubezni do naroda in do močne kraljevine Jugoslavije!

Celje

Zahvala češkoslovaškega Orla. G. županu celjske mestne občine g. A. Miheliču je poslal prvi poselevo-deči podpredsednik in namestnik staroste češkoslovaškega Orla g. Frančišek Leiner tole pismo: Velepoštovani gospod župan! Zelo oblažujem, da se mi za časa mojega bivanja v Jugoslaviji ni nudila prilika osebno se sestati z Vami in Vam izraziti tako v imenu vseh češkoslovaških udeležencev nepozabnih ljubljanskih slavnosti, kakor tudi v imenu vsega orlovstva, vročo zahvalo za Vašo prijaznost in sprejem naših delegatov v Celju. Zato storim to tem potom po povratku v domovino in Vas prosim, velepoštovani gospod župan, da sprejmete za vse našo iskreno zahvalo. Češkoslovaško orlovstvo nikdar ne bo pozabilo trenutkov navdušenja in ljubezni, ki so pri postanku v Celju dosegli svoj višek v navdušeni manifestaciji češkoslovaško-jugoslovanskega nerazdružljivega bratstva. Srečni smo, da ima naš narod v junaškem slovenskem narodu tako vzorne brate. Dodajam, velepoštovani gospod župan, k temu tudi svojo osebno zahvalo in beležim z izrazi odličnega spoštovanja: Frančišek Leiner, poselevo-deči namestnik staroste.

c Prijave za udeležbo narodnega tabora ob 20 letnici Jugoslavije v Mariboru dne 14. in 15. avgusta 1938 sprejema prosvetno tajništvo, Cankarjeva ulica 4. Udeleženci imajo četrtinsko vožnjo.

c Clanski sestanek ZZD v Celju bo v torek, 19. t. m. ob 6 zvečer v Domu v Samostanski ulici. Pridite gotovo vsi!

c Kino Union. Danes film v naravnih barvah »Ramonac«.

c Mestna občina celjska ponovno razpisuje dobavo posteljnine in perila za Delavski dom in kopalnice na Vrazovem trgu v Celju. Morebitna ponudila in proračunski pripomočki se dobijo pri podpisnem poglavarstvu soba št. 38 in na stavbi. Pravilno kolkovane ponudbe z označbo »Ponudba za posteljino in perilo v Delavskem domu« je vložiti v zaprtim ovoju v vložišču mestnega poglavarstva soba št. 9 do vključno 22. julija t. l. do 11 dopoldne.

Maribor

m Glaserjeva slavnost v Reki pri Hočah. V nedeljo, dne 24. t. m., bodo slovesno odkrili spominsko ploščo na rojstni hiši slavnega jezikoslovca, pisatelja zgodovine slov. slovstva, vnetega domoljuba prof. dr. Karla Glaserja, ki je neumorno in požrtvovalno delal za kulturni napredek slovenskega naroda ter je zaradi svoje narodne zavednosti moral mnogo trpeti. Ob priliki 25-letnice njegove smrti mu bo Zgodovinsko društvo v Mariboru odkrilo spominsko ploščo na njegovi rojstni hiši v Reki pri Mariboru pod zelenim Pohorjem. Spored slavnosti je sledeč: Ob pol 9 se zberejo gasilci in občinstvo pri gasilnem domu v Hočah, odkoder odkorakajo z godbo v Reko, kjer ob pol 10 sv. maša na prostem blizu reške šole; po sv. maši bo odkritje spominske plošče na rojstni hiši v Reki pri Podkrižniku ali »Mornu«. Slavnostne govore bodo imeli prof. dr. Dolar, ravnatelj dr. Tominšek in drugi. Popoldne bo ljudska veselica pri Podkrižniku v Reki. — Dr. Glaser je mnogo storil za napredek svoje domovine, ljubil je z svo dušo svoj rojstni kraj in kmetijski stan, zato se rojaki od blizu in daleč udeležijo slavnosti, da se vsaj malo oddolžimo spominu vrliga moža. Reka je obenem krasna izletna točka ter postaja mestnih avtobusov ob nedeljah.

m Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico javlja vsem udeležencem romanja v Smarje pri Jelšah, da bo romanje dne 7. avgusta in ne 14. avgusta, kakor je bilo objavljeno. Še enkrat vabimo vse one, ki bi se romanja radi udeležili, naj se prijavijo pri najbližji odbornici ali pa v društveni pisarni. Prijave se sprejemajo do 1. avgusta. Po hitite s prijavi, dokler je še čas. — Odbor.

m Strela udarila v telefonski drog. V nedeljo je bila nad Mariborom huda nevihta. V Tomšičevem drevovedu je udarila strela v telefonski drog ter pretrgala štiri telefonske vode.

m Požar v Studenškem gozdu. V Studenškem gozdu je cela kolonija malih hišic in stanovanjskih vagonov. V takem vagonu stanuje tudi železničar Anton Prevolski, ki pa je sedaj ostal brez strehe. Ko je bil z doma, se je vnel od razbeljenega štedilnika vagon ter je zgorel z vso opremo. Gasiti so prišli gasilci iz Studencev in Peki, pa ni bilo vode za motorke. Zaradi tega so gasili z zemljo ter preprečili, da se ogenj ni razširil v sosesčino.

m Smrtna kosa. V bolnišnici sta umrla 26-letna služkinja Hermina Kajbič in 44-letni poštni zvezničnik iz St. Lovrenca na Poh. Polajnar Simon. Naj počivata v miru.

m Gradnja zaslihanj stanovanj se je pričela. Včeraj zjutraj so se pojavili delavci na stavbihih v Pregljevih ulici ter so začeli z gradnjo štirih stanovanjskih hiš za mariborske reveže. V vseh štirih hišah bo 80 stanovanj. Dve hiši bosta pod streho 20. avgusta, dve pa 1. septembra, na jesen se bodo pa stanovalci že vselili. Pregljeva ulica leži vzporedno z Magdalensko za telovadščem Sokola I. v Magdalenskem predmestju.

m Dve žrtvi nesrečnega naključja. Nesreča je terjala zopet dve življenji, ki sta ugasnili v mariborski bolnišnici. Umrla sta 42-letni delavec Franc Ferjančič in 33-letni posestniški sin Ivan Gabrovec iz Voseka pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Ferjančič se je ponesrečil dne 20. maja na skladišču trgovine z lesom Miroslava Franceta ob Masarykovi ulici. Na Ferjančiča in predelavca Piščanca se je porušila lesna baraka. Oba sta dobila hude poškodbe, Ferjančiču je zlomilo hrbtenico. Dočim je Piščanec ozdravel, se je Ferjančič mučil 7 tednov, ležeč samo na vrveh, sedaj pa ga je rešila smrt trpljenja. — Grabovec pa se je ponesrečil 7. julija v Košakih. Ko se je peljal na kolesu, ga je podrl na tla neki avtomobilist ter si je pri padcu razbil lobanjo. Ležal je skoraj ves čas v bolnišnici nezavesten, včeraj pa je umrl.

m Stanje vinogradov v mariborski okolici je še dovoljno, iz mnogih krajev pa prihajajo poročila, da se pojavlja peronospora na listju. Ta pojav bi utegnil biti usoden, če bomo imeli sedaj v toplem juliju deževno vreme, pa bo treba vinograde še škropiti. Čuje pa se, da so naše domače jugoslovanske tovarne modre galice svoje zaloge že izčrpale. Dobro bi bilo, če bi se strokovnjaki o tem prepričali, pa bi v primeru, če to odgovarja dejstvu, izposlovali carine prost uvoz inozemske modre galice.

m Krava uš v sadovnjakih. V sadovnjakih mariborske okolice se je pojavila v velikih količinah krvava uš, z njo vred pa tudi najhujša njena sovražnica, mala osica, ki je tako nežna, da je skoraj ne opaziš. Ta osica uniči več krave uši s tem, da zabada vanjo svoja jajčeca, kakor pa jo uničijo kemična sredstva. Zategadelj priporočajo nekateri strokovnjaki, naj bi sadjarji ne nastopili proti krvavi uši s kemičnimi preparati, ki uničujejo tudi osice, pač pa naj bi se posvečala večja paznja biološki obrambi. V Nemčiji na primer gojijo to osico v posebnih postajah ter jo potem izpuščajo v sadovnjake, pa so imeli z njo najboljšo uspehe.

Releče

V nedeljo, 17. t. m. je bil za našo župnijo vesel dan. Imeli smo novo mašo, katero je daroval g. Albin Avgustin ob številni asistenci duhovščine. Verniki so napolnili cerkev do zadnjega kotička. Vsa župnija se je za ta pomenljiv praznik ves tednen vneto pripravljala. Dekleta so napletla vence in z njimi lepo okrasila župno cerkev, fantje so pa postavili vitke mlaje in s tem tudi na zunanji pokazi velik pomen tega praznika. G. novomastnik želimo obilno božjega blagoslova pri delu in oznanjevanju Kristusovega kraljestva na zemlji.

Dela pri gradnji nove šole se bližajo koncu. V začetku šolskega leta bo lepa stavba že izročena svojemu višjemu namenu, Bogu v čast, in mladini v korist.

Prihova

30-letnico Katoliškega prosvetnega društva proslavimo na Prihovi dne 31. t. m. Dopoldne se vsi člani Prosv. društva udeležijo rane sv. maše in skupnega sv. obhajila. Popoldne ob 3. uri pa bo na prostoru pri z. Pavliču slavnostna akademija z zelo zanimivim sporedom. Poleg govorov šol. upravitelja g. Stefančiča in advokata g. dr. Humra iz Konje, nastopa fantov, simboličnih vaj deklet, pevskih in drugih točk se bo še predvajala Finžarjeva dvojevanjka »Nova zapoved«. Po akademiji pa bo istotam prosta zabava, kjer bo preskrbljeno kakor za zelodee tako tudi za razvedrilno srca. Pri proslavi sodeluje godba iz Slov. Konje. Delavci in prijatelji prosvete, domači, iz sosednih župnij, iz cele dekanije in od drugod, prisrečno vabljeni v obilnem številu.

Danes ob 19.15 in 21.15

Vstrajni stotnik
Kino Union
Telefon 22-21

Napeta drama v ka eri se bori ta junaštvo in ljubezen do domovine s temnimi silami izdajstva in šolonaža. Lea, koketna igralka v službi sovražnikove vojnanske centrala, izgubljeni kurir z važnimi navodili, tvori a središče razbivanja dejanja tega zanimivega filma
Lepa Lil Dagover in nadvse simpatični in priljubljeni Karl. L. Diehl

Važna navodila za pešce

1. Cesta je za vozni promet! Če ni hodnika, hodi zmerom po skrajnem desnem robu v smeri hoje!
2. Če hočeš prekorati cesto, stopaj zmerom pravokotno po najkrajši progi, nikoli pa poševno.
3. Ne postavljaj se na sredo ceste in ne razgovarjaj se tam s prijateljem.
4. Preden prekoratiš cesto, poglej zmerom prej na levo in še na desno. Če ni vozila v bližini, stopi hitro na drugo stran.
5. Ne prekoratiš ceste tik za vozilom, ki zapira razgled na nasprotno stran. Bolje je počakati in ostati živ in zdrav.
6. Ne skakaj s tramvaja. Ne izstopaj, preden nisi prepričan, da ne prihaja vozilo, ki te lahko zadene, če hočeš prehiteti tramvaj.
7. Motorna vozila vozijo naglo in zato imajo ceste, Pomisli, da s hitrostjo 30 km na uro prevozi avtomobil ali motocikel v 5 sekundah 41 metrov, medtem ko ti v tem času prehošiš komaj 5 metrov. Misli na to, kadarkoli hočeš čez cesto!
8. Cesta ni igrisče. Otroci naj se igrajo na vrtu ali dvorišču.
9. Ne obešaj se na druga vozila! Otroci! Ne obešajte se na tramvaj, avtobuse ali druga vozila.
10. Zmerom, kadar si na cesti, se zavedaj, da nesreča nikoli ne počiva!

— V zastarelih primerih zapeke, združenih z zlato žilo in otekam jeter, je pravi blagoslov naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita tudi v malih množinah. »Franz-Josefova« voda milo deluje in zanesljivo otvarja, pa se poleg tega tudi po daljši porabi skoraj nikdar ne izkaže neučinkovitost.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Strela zažgala kozolec in pod

Škocijan pri Turjaku, 18. julija.

Ko je v soboto, 16. julija ob 4 prihrumela nad Škocijan silna nevihta, je udarila strela v kozolec Ivane Sever v aMih Lipljenah. Kozolec je bil poln sena in tudi že nekaj žita. Bil je naenkrat v ognju. Takoj nato je plamen objel pod Jožeta Severja — z napolnjeno seno in listno šupo. Požar se je že pričel širiti proti vasi, ki šteje 34 števil. Tedaj je posegla vmes škocij. gasilna brigada. Spretni organizaciji škocijanskih gasilcev in neumornemu trudu skozi 5 ur so gasilci oženi lokalizirali in obvarovali vas. Izpraznili so 4 vodnjake in več gnojnih jam. V vasi je nastala silna panika: med jokom so vaščani odnašali bolnike in blago na varno.

Proti peču je prišla na pogorišče šentjurska motorka, ki pa ni stopila v akcijo, ker je bila nevarnost že odstranjena, ogenj v glavnem pogasjen.

Uboga posestnika sta zavarovana le za majhno vsoto, ki ne bo zadostna in poleg tega sta ob vse seno. Blagim srcem ju priporočamo v pomoč! Volitve v jeseni

— Akademikarke in srednješolke! Iz Ljubljane se odpelje na tabor na Brezje v nedeljo, 24. julija, ob 7.12. Zato se zberemo točno ob tri četrti na sedem pred glavnim kolodvorom na Masarykovi cesti. Nobena naj ne pozabi taborne knjižice in znaka! Vabljeni tudi tiste, ki ste se želele, pa se niste mogle prijaviti!

— Hruška cvetoče hruške nam je prinesel v uredništvo prijatelj našega lista.

— Izlet v Trst od 13. do 15. avgusta. Okorn!

XX. jubilejni mednarodni kongres katoliških esperantistov pod pokroviteljstvom prevz. g. knez-zoškofa dr. Gregorija Rožmana in častnega odbora pod predsedstvom g. bana dr. Marka Natlačena. V času našega kongresa bo filatelistični klub Ljubljana priredil svojo prvo razstavo znamk, združeno z borzo znamk v prostorih drž. trgovske akademije na Bleiweisovi cesti. V ta namen je izšel prospekt. Kdor se zanima zanj, naj se obrne na filatelistični

in za zrakoplovstvo medicinci s prvim rigorozom. Prošnje je poslati upravniku internata voj. gojencev medicinev (Glavna voj. bolnišnica — Belgrad), do najkasneje 15. avgusta t. l. Sprejemni pogoji so razvidni iz Službenega voj. lista str. 953—958, ki je interesantom na vpogled pri pristojnih voj. okrožjih in na vseh orožniških postajah.

— V Rim—Napoli od 17. septembra do 2. oktobra. Okorn!

— Sprememba imena vasi Studenec-Ig. Notranje ministrstvo je odredilo, da se dosedanje ime vasi Studenec-Ig. v občini Ig. okraj ljubljanski, spremeni v Ig.

Bolečo rdečico, ki Vam jo je povzročilo sonce, Vam izpremeni Tschamba Fii v prožno rjavo polt. Drogerija Gregorič, dr. z o. z., Ljubljana, Prešernova 5.

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 16. t. m. je objavljen »Pravilnik o pooblaščenih aktuarjih« in »Pravilnik o pobiranju cestne takse od železniškega prevoza blaga v vagonih tovornih«.

Volitve v jeseni

— Jugoslovanska knjižarna r. z. z o. z. Ljubljana, priporoča sledeče knjige: Hänsel, Die Jugend und die weibliche Liebe. Sexualpädagogische Betrachtungen. 87 str., nevez. 28 din. — Holzmeister, Kirche im Kampf. 227 str., nevez. 47 din. — Index Librorum Prohibitorum. 508 str., nevez. 30 din. — Liener, Der neue Christ. 339 str., vez. 112 din. — Mendigal, Jugend Moral. 164 str., nevez. 39 din. — P. Thomas Michels, Die göttliche Gabe der Vollkommenheit. 92 str., nevez. 29 din. — Pfleger, Der lebendige Christ vor der wirklichen Welt. Gesammelte Gewissenserforschungen. 126 str., nevez. 39 din. — Poppe, La direction spirituelle des enfants, 99 str., nevez. 12 din. — M. Edouard Poppe par l'abbé Od. Jacobs et Edouard Ned, 264 str., nevez. 36 din. — Radermacher, Psalmen und Liturgie. Eine biblisch-liturgische Erklärung der Sonn- und Festtagsmessen. 288 str., nevez. 46 din. — Rudolf, Bildung zum Christen. 166 str., nevez. 37 dinarjev. — Schütz, Der Mensch und die Emigkeit. 395 str., vez. 85 din. — Walter, Die Herrlichkeiten des christlichen Sterbens. 87 str., vez. 21 din.

— Od doma je neznan kam odšel včeraj zjutraj 12letni deček Branko Alojzij Klančar. Za svojo starost je deček krepak ter obelčen v usnjenje (firhaste) hlače z usnjenimi naramnicami in svetlo sivo majco s kratkimi rokavi. Obut je na golo nogo v rjave čevlje. Je razkrit ter na kratko (bubi) ostrizen. Pri sebi nosi rjavo aktovko. S seboj vodi 3 in pol letnega dečka Marijana Košiča, ki je obut na golo nogo v rjave sandale in obelčen v svetlosivo bluzo. Deček je temnih kostanjevih las ter okroglega obraza. Na desni strani čela je še nekoliko potolčen od nedavnega padca. Kdor ju je kaj videl ali morda ve, kje se sedaj nahajata, je lepo naprositi, da proti povrnitvi stroškov takoj sporoči najbližnji policijski ali orožniški postaji odoeno na naslov Joža Košič, Ljubljana, Rožna ul. 41.

Kredit za nove ceste v dravski banovini

Kraljevska banska uprava dravske banovine objavlja:

»Jugoslovanski kurir« poroča, da je gradbeno ministrstvo že hotelo razpisati licitacije za gradbena dela na novih cestah v Sloveniji. Teh licitacij pa da gradbeno ministrstvo ne more razpisati, čeprav je kredit že pripravljen, ker da še niso gotovi končni načrti za gradnjo novih cest v dravski banovini, ki jih mora dovršiti banska uprava v Ljubljani. »Jugoslovanski kurir« pripominja, da so bili ravno Slovenci tisti, ki so uredili gradnjo novih cest v dravski banovini, sedaj pa jih je gradbeno ministrstvo presenetilo, ko še niso gotovi s končnimi načrti.

Te informacije »Jugoslovanskega kurirja« so netočne. Ministrstvu za gradbo so predloženi v odobritev, odnosno so že odobreni sledeči detajlni projekti: Za modernizacijo državne ceste št. 2 Jeperca—Labore, za rekonstrukcijo mostu čez Savo v Kranju, za modernizacijo državne ceste št. 2 skozi mesto Kranj in od Kranja do odcepa ljubelske državne ceste ter za tlakovanje državne ceste št. 50 Maribor—Pesnica, skupno s eksproprijacijo zemljišč na državni cesti št. 2 Ljubljana—Kranj za proračunski znesek 39.123.310 din.

Poleg teh projektov so že odobreni generalni projekti za modernizacijo državne ceste št. 2 Novo mesto—Ljubljana in Naklo—Podvin, državne ceste št. 50 Ljubljana—St. Vid pri Lukovici in Vransko—Celje—Višnja vas ter Spodnja Loznica—Slovenska Bistrica—Fram. Izdelan je tudi že detajlni projekt za rekonstrukcijo državne ceste št. 50 St. Vid pri Lukovici—Vransko. Dalje je v delu še detajlni načrt za novo državno cesto Ljubljana—Sušak, ki je v

glavnem popolnoma pripravljen za predložitev ministrstvu v odobritev. Dovolitev načrtov so ovirale skoraj leto dni trajajoče obtežilne preizkušnje zemljišča na ljubljanskem barju, ki so zaključene, tako da bo načrt te ceste v najkrajšem času dogotovljen.

Proračunska vsota za vsa ta dela se ceni na okrog 650.000.000 din. Za izvršitev dosedanjih načrtov je kraljevska banska uprava iz banovinskih sredstev od 1. aprila 1936 do danes potrošila okrog 900.000 din, ker ji iz državnih proračunov v te svrhe doslej niso bili dodeljeni nobeni krediti in tudi še ni ustanovljena obljubljena terenska tehnična sekcija za trasiranje državnih cest v dravski banovini. Za dovršitev načrtov, ki so bili spredaj naštet, bi bil potreben še znesek okrog 800.000 din, iz česar izhaja, da se je iz banovinskih sredstev opravilo že več kot polovico dela in bi sekcija za trasiranje prevzela bogato dediščino.

Poleg teh projektov se izvršujejo številni projekti za gradnjo in modernizacijo banovinskih cest. Iz teh podatkov naj javnost posnema, da je kraljevska banska uprava iz banovinskih sredstev pripravila že ogromno gradiva za modernizacijo vseh najvažnejših cest v dravski banovini. Pri tem stanju torej ni važno, da se licitacija razpiše, temveč da se dodeli kredit, kajti dovršitev projektov v enem ali drugem primeru je vprašanje samo kratkega časa. Vsekakor kraljevska banska uprava ne bo v zadregu, če se ji takoj dodeli vsaj 40.000.000 din, to je znesek, o katerem »Jugoslovanski kurir« poroča, da je za dravsko banovino pripravljen, ker so najaktualnejši detajlni projekti gotovi ter odobreni, oziroma so predloženi ministrstvu v odobritev.

Kaj je z Gostilničarsko pivovarno v Laškem

Z ozirom na članek pod gornjim naslovom smo prejeli od upravnega sveta pivovarne sledeče pojasnilo:

»Članek je očitno napisala oseba, ki ne pozna dejanskih razmer.

Glasom naših pravil se lahko udeleži občnega zbora vsak delničar, četudi ima le eno samo delnico, stavi tamkaj lahko vprašanja, predloge in nasvete. Ker pa znaša število delničarjev okoli 3000, so bili ustanovitelji družbe primorani glasovanje vezati na večje število delnic, to je na 10 delnic, ki predstavljajo 1 glas. Upošteval se pa je pri tem tudi interes malih delničarjev, ki posedujejo samo po 1 delnico in dobijo na ta način glasovalno pravico. Nasprotno pa so se omejili tudi večji delničarji na ta način, da imajo glasovalno pravico do 100 glasov tako, da večji delničarji ne morejo prevladati malih delničarjev.

Na občni zbor vabi upravni svet ne samo potom uradnih listov, kakor bi to po zakonu in pravnih zadostoval, temveč tudi potom dnevnega časopisa in osebnih vabil, v katerih poziva k udeležbi. V tem pogledu so tedaj priloge povsem neutemeljene.

Ravno tako brez podlage je tudi trditev, da bo pivovarna proizvajala le 2000 hl piva letno, ker je kapaciteta naše pivovarne predvidena na 50.000 hl, ne pa na 30.000 hl. Produkcija piva se bo ravnala po konsumu in povpraševanju ter se pivovarna ne namerava zadovoljiti z letno produkcijo 2000 hl. Ze do konca tekočega leta bomo izvarili mnogo več kakor pa to množico, četudi pridemo s pivom šele p osezoni na trg, ko je konsum piva najmanjši.

Glede kakovosti in cene piva moramo povedati, da naše podjetje nima namena spuščati se v nelojalno konkurenco z že obstoječimi pivovarnami, pač pa bo konkuriralo s kvaliteto piva, kolikor bo to le mogoče. Gostilničarji naj potem izbirajo med našim in drugim pivom, pri tem pa upoštevajo, da je pri naši družbi udeležben le domači kapital in da so v družbi zastopane vse skupine, ne oziroma se na njih politično pripadnost. Naše podjetje hoče ostati samo slovensko.

V objavljenem članku je tudi ugotovljeno, da so nepremičnine naše pivovarne obremenjene z zaznambo vrstnega reda za nameravano najetje posejila. Javnosti moramo pojasniti, da smo zgradili pivovarno do sedaj brez kakih dolgov z lastno poštrevovalnostjo našega gostilničarskega stanu. Ker pa še mnogo delničarjev ni moglo vplačati v celoti glavnice za delnice, je bilo treba primanj-

kljaj začasnó kriti s posojilom v prid dobaviteljice strojne opreme, ki si je izgovorila zaznambo.

Mislimo, da je malo podjetij, ki bi brez dolgov mogla postaviti in opremiti tako veliko tovarno, kot smo jo mi. Neusmiljeni pa nočejo biti nasproti delničarjem tako, da bi jih preganjali s tožbo in izvršbami, dokler in kjer to ni absolutno potrebno, da ščitimo interese točnih plačnikov-delničarjev.

Koncesija za kvas je ugasnila, ker nismo imeli pravočasno sredstev od strani delničarjev za zgradbo kvasarne. Zasigurana in podpisana pa je že nova koncesija pri ministrstvu in jo pričakujemo v najkrajšem času.

Iz navedenih pojasnil je razvidno, da so bili vsi izraženi ponudniki brez podlage.

Ustanovitev Zadrúžne šole v Belgradu

Ustanovitev zadrúžne šole v Belgradu

Pred nekaj dnevi je bil v Belgradu ustanovni občni zbor nove zadrúge, ki se bo imenovala »Zadrúžna šola«. Ta zadrúga ima namen, da organizira in vodi zadrúžno šolo. Ustanovni občni zbor je vodil predsednik Glavne zveze srbskih kmetijskih zadrúg, g. minister Voja Gjorgjevič. V svojem nagovoru je naglašal potrebo zadrúžne šole, ki bi vzgajala zadrúžne funkcionarje, predvsem zadrúžne uradnike.

Po nagovoru ministra g. Gjorgjeviča je bila debata glede pravil nove zadrúge. Pravila so bila odobrena soglasno. Po pravilih morejo biti člani zadrúge »Zadrúžna šola« zadrúžne zveze, zadrúge, občine, šole, gospodarske ustanove in odličnejši zadrúgarji. Zadrúžna šola bo imela nižje, srednje in višje tečaje, poleg tega bo imela stalne in periodične tečaje tako na sedežu v Belgradu kakor tudi v notranjosti države.

Delež znaša 1000 din, vsaka zveza bo podpisala en delež na 25 članic. Ze na občnem zboru so ustanovitelji podpisali za 500.000 din deležev. S svojim prvim tečajem bo šola pričela že 18. t. m., to bo tečaj za revizijske pomočnike in honorarne revizorje, ki bodo izvrševali revizije zadrúg.

Belgrajska »Politika«, ki tudi prinaša poročilo o ustanovitvi zadrúžne šole, poudarja že v naslovu, da je to prva šola te vrste v državi. Če je njeno poročilo o nagovoru ministra g. Gjorgjeviča točno, je ta dejal, da »se do sedaj merodajni niso spomnili, da bi ustanovili zadrúžno šolo«.

Te trditve moramo seveda popraviti, kajti v Ljubljani obstoji že nad trideset let zadrúžna šola, ustanovljena po iniciativi slovenskega zadrúžništva, ki je vzgojila cele vrste zadrúžnih delavcev. Ne moremo si misliti, da odličnim belgrajskim za-

drugarjem, ki so bili zbrani na ustanovnem občnem zboru zadrúge »Zadrúžna šola«, ljubljanska zadrúžna šola ne bi bila znana, prepričani smo, da je bila prezrta le po pomoti, če je bila izrečena trditev, da ni bilo do sedaj v državi še nobene zadrúžne šole.

Gospodarska zadrúga članov Društva industrijev in veletrgovcev v Ljubljani

Društvo industrijev in veletrgovcev se je odločilo ustanoviti zadrúgo, katere namen je pospeševati pridobitno in gospodarsko povzdigo njenih članov. V to svrbo bo zadrúga eskontirala svojim članom terjatve pri njihovih odjemalcih, inkasirala vsem članom njihove trgovske terjatve in opravljala vse posle, združene s tem inkasom. Ustanovni občni zbor se je vršil 11. maja 1938. Za predsednika zadrúge je bil izvoljen g. Stane Vidmar, industrijec v Ljubljani, za člane upravnega odbora pa gg. Lavrič Josip, industrijec, Jelenič Jernej, industrijec, Knez Zdenko, industrijec, Ljubič Josip, bančni ravnatelj, Agnola Anton, veletrgovec in Smrkolj Albin, veletrgovec. Zadrúžni delež znaša 100 din in se plača ob pristupu. Vsak zadrúžnik jamči za obvezo zadrúge samo z vplačanim deležem in še z enkratnim zneskom tega deleža. Zadrúga je že začela poslovati, in sicer v poslovnih prostorih Društva industrijev in veletrgovcev, Ljubljana, Tyrševa cesta 1 b.

Propad dveh kočevskih denarnih zavodov. V poročilu objavljenem 18. t. m. pod tem naslovom smo navedli, da je bil g. dr. Sajovic Ivan svojčas predsednik Mestne hranilnice v Kočevju. Od g. dr. Sajovica smo prejeli sedaj popravek, da ni bil nikdar predsednik Mestne hranilnice. V toliko naše poročilo popravljamo.

Izplačevanje starih vlog pri Praštedioni. V smislu sklepa svojega ravateljstva bo pričela Prva hrvaška štedionica v Zagrebu z 18. t. m. izplačevati vse stare vloge, ki so na dan 23. aprila 1932, ko je šla pod zaščito, znašale 10.000 din ali manj. V kolikor te stare vloge ne bodo dvignjene, bodo skupno z obrestmi prenesene na nove vloge.

Medjumursko petrolejsko d. d. prevzame švicarski kapital. Ministrstvo trgovine in industrije je odobrilo tej družbi zvišanje delniškega kapitala od 2,5 na 12,5 milij. din. V smislu dogovorov med sedanjimi delničarji in pa švicarsko grupo kapitalistov, ki jih zastopa Schweizerische Holding-Handel A. G., to društvo je atilijazila banke »Schweizerische Bankverein«, bo pri zvišanju glavnice udeležena v prvi vrsti švicarska grupa, ki bo skupno z dosedanjimi delničarji imela 75% delniške glavnice. Z ostalimi 25% pa bo na družbi zainteresirana država. Večino v družbi pa bo imela, kot se sliši, švicarska grupa. Medjumursko petrolejsko društvo d. d. ima svoje terene za vrtnanje in iskanje nafte v Selnici in Paklenici v Medžimurju. S povečanjem kapitala je zasigurano intenzivnejše raziskovanje naftinih terenov v Medžimurju.

Borza

Denar

18. julija 1938.

Tečaj nemških čekov je danes precej poskočil. Na ljubljanski borzi so nemški čeki notirali 14,70—14,90, na zagrebški 14,705—14,905, za konec julija 14,70—14,90, za sredo julija 14,55—14,75, za konec avgusta 14,50—14,70, na belgrajski borzi pa 14,6256—14,8256.

Angleški funt je na ljubljanski borzi notiral 238 bl., na zagrebški 237,20—238,80 in na belgrajski 237,70—238,80.

Grški boni so beležili v Zagrebu in v Belgradu 28,65—29,35.

Devizni promet je na zagrebški borzi znašal 3.243.128 din, na belgrajski pa 4.830.000 din. Promet v elektnih na belgrajski borzi pa je znašal 900.000 din.

Ljubljana — tečajji s primom:

Amsterdam 100 h. gold.	2395,66—2410,26
Berlin 100 mark	1748,53—1762,41
Bruselj 100 belg	736,65—741,71
Curih 100 frankov	996,45—1003,52
London 1 funt	214,10—216,16
Newyork 100 dolarjev	4319,75—4356,07
Pariz 100 frankov	119,96—121,40
Praga 100 kron	150,43—151,54
Trst 100 lir	228,20—231,28

Curih, Belgrad 10, Pariz 12,0725, London 21,5125, Newyork 436,625, Bruselj 73,875, Milan 22,98, Amsterdam 240,15, Berlin 175,30, Dunaj 30, Stockholm 111,90, Oslo 108,10, Kopenhagen 96,025, Praga 15,10, Varšava 82,30, Budimpešta 86,50, Atene 3,95, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,4875, Buen.-Aires 113,75.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. posojilo 97,50—98,50, agrarji 62—63, vojna škoda promptna 480—483, begluske obveznice 92,50—93,50, dalmat. agrarji 92,93, 4% severni agrarji 52—53, 8% Bler. pos. 97—98, 7% Bler. posojilo 92—93, 7% posojilo Drž. hip. banke 99—100, Narodna banka 7200—7300, Trboveljska 170—180.

Zagreb. Državni papirji: 7% investicij, posojilo 98 den, agrarji 62 den, vojna škoda promptna 480—482 (480), begl. obveznice 92,50—93,25 (93,25), dalmatinski agrarji 92,50—93,25 (93,25), 4% agrarji 62—63,50 (61,50), 8% Bler. pos. 98—99, 7% Bler. pos. 92,25 den, 7% pos. Drž. hip. banke 99 den, 7% stab. pos. 99 den. — Delnice: Nar. banka 7300 den., Priv. agrarna banka 228 den., Trboveljska 170—180 (175), Tovarna sladkorja Bečkerek 600 bl., Osješka livarna 180 den., Dubrovačka 350 den., Jadran. plova 350 den., Oceanica 800 bl.

Belgrad. Državni papirji: vojna škoda promptna 479—479,50 (479,75—481), begluske obvezn. 92—92,25 (92,25—93), daln. agrarji 91—91,50 (91,50), 4% severni agrarji 61—62 (61,50—62), 8% Blerova pos. 97—98, 7% Bler. posojilo 92,75—93 (92,75), 7% posojilo Drž. hip. banke 99 den. — Delnice: Narodna banka 7300 bl., Priv. agrarna banka 232—233,50 (233).

Žitni trg

Novi Sad. Moka: bč. ban. Og. 665—275, 245—255, 225—235, 205—215, 175—185, 130—135, 110—115; srem. slav. Og. 660—270, 240—250, 220—230, 200—205, 170—180, 130—135, 110—115. Tendence neizpremenjena. — Promet srednji.

Živina

Svinjski sejem v Ptuj 13. julija 1938. Na sejem je bilo prignanih 53 svinj in 99 prašičev. Prodano je bilo 73 komadov. Cene so bile naslednje: prašiči pršutarji 7,75—8 din, debele svinje 8,50 din, plemenske svinje 7—7,25 din za kilogram žive teže. Pujski od 6 do 12 tednov stari 80—150 din za komad.

Živinski sejem na Planini pri Selnici 13. julija t. l. Na sejem je bilo prignanih 256 volov, 112 telic, 126 krav, 103 junci in 4 biki. Cene so bile sledeče: voli 1. vrste 6,25 din, voli 2. vrste 5,50, voli 3. vrste 4,50; krave 1. vrste 4,75 din, krave 2. vrste 4, krave 3. vrste 2—3 din; telice 1. vrste 6 din, telice 2. vrste 5 din, telice 3. vrste 4 din za kilogram žive teže. Junci 5 din in biki 5 din za kilogram žive teže.

Zahvala

Vsem, ki ste sočustvovali z nami v boleznih in ob smrti naše drage blagopokojne gospe

Kriste Račičeve

ki ste jo zasuli s cvetjem in jo spremili na njeni poslednji poti, izrekam v imenu otrok in sorodstva najtoplejšo zahvalo. Maša zadrúžnica bo darovana dne 20. julija 1938, ob pol 8 v župni cerkvi na Viču.

Ljubljana, 18. julija 1938

Božo Račič, soprog

Zahvala. Vsem blagim srem, ki so sočustvovali in se na ganljivi način poslovili od rajnega pred. gospoda

Vinka Aljančiča

župnika v Kredu

se najlepše zahvaljujemo. V veliko tolažbo nam je bila prisotnost prevz. g. nadškofa dr. Ujčiča, molitve veleč. gosp. prelata msgr. A. Novaka in pogrebni nagovori č. g. dekana Škrbeca, prof. Terčeljca in zastopnika Sedeževе družine. Bog naj tisočkrat poplača kovorskega župnika Hostnika, vse stanovske tovariše, pevce, darovalce lepih vencev in pobožnih molitev. Posebno zahvalo izrekamo dr. B. Breclju in dr. Fajdiju, kakor tudi častiti sestri Kolomani.

Kovor — Kred, dne 18. julija 1938

Žalujoče sorodstvo

Kulturni obzornik

Ob 25 letnici smrti dr. J. Glaserja

Dne 18. julija 1913 je umrl v Hočah pri Mariboru, v svoji rojstni vasi, književni zgodovinar dr. Karel Glaser, kateremu bodo prihodnjo nedeljo v spomin na 25 letnico smrti vzdali v rojstno hišo spominsko ploščo. Dr. Karel Glaser je tip učenjaka, ki se je vse življenje mučil in delal ter živel svoji znanosti, ne da bi imel od nje kako priznanje ali zaslužek. Človek, ki je opravljal vestno svojo službo profesorja in so ga predstavljali iz kraja v kraj, da je služil v Leobnu, v Celju, v Ptuj, v Kranju, v Weidenau-u v Šleziji in v Trstu, pa je vedno našel še dovolj časa, da se je posvečal svoji znanstveni ljubezni — primerjalni filologiji in slovenski književni zgodovini. Tudi pozneje kot upokojenec, ko je prevzel vodstvo židovske nižje gimnazije v Ugrskem Brodu na Moravskem in živel v Hočah pri Mariboru, se je še vedno posvečal slovenskim književnim problemom ter jih reševal s svojo veliko erudicijo. Bil je zelo izobražen mož, ki je govoril poleg modernih svetovnih jezikov tudi stare ter se je predvsem zanimal za orientalske jezike. Prav v teh jezikih — sanskrit, perzijsčina itd. — je bil v Avstriji eden med boljimi specialisti, ter se je zanje še posebej pripravil z doktoratom iz sanskrita. Toda pri habilitaciji ni imel sreče: poizkušal je priti na univerzo v Lvov in v Prago, kjer ni uspel, v Zagrebu pa, kjer so ga predlagali za izrednega univ. profesorja primerjalnega jezikoslovja, pa učna uprava ni dovolila stolice. Tako s svojim znanjem orientalskih jezikov, iz katerih je pisal razprave v nemškem in slovenskem jeziku, ni mogel priti tja, kamor ga je vodila njegova najintimnejša želja. Iz tega njegovega znanja se je obogatila tudi slovenska književnost, ne samo znanstvena, kateri je prispeval mnogo razprav, tistočih se orientalskih jezikov in književnosti, temveč tudi beletristika. Prevedel je namreč več del indijskega pesnika Kalidasa (Prstan spoznanaja, drama v 7 dejanjih, kar je prevod Sakuntale, dalje Epiške indijske pripovedke in pravljice, odiomke iz Mahabarate

itd. Prevajal je tudi iz drugih jezikov, zlasti iz angleščine, in sicer je ohranjenih v rokopisu 11 Shakespearjevih dram, ki niso nikdar bile tiskane. Med širšim slovenskim občinstvom pa je postal najbolj znan s svojo obširno Zgodovino slovenskega slovstva, ki jo je izdal pri Slovenski Matici in ki pomeni prvo celotno slovensko literarno zgodovino. Čeprav je svoj čas naletel na velik odpor strokovnjakov zaradi svoje nezanesljivosti, ki je pa ni bil vedno sam kriv, ter nesistematičnosti, oz. zaradi svoje izključno filološke, bibliografske metode v času, ko so v literarno zgodovino posegali že modernejši biološki in sociološki književni momenti, ki vendar danes priznavamo to vrednost, da je prva slovenska celotna literarna zgodovina, ki je zbrala vse tedanje gradivo — čeprav ne dovolj kritično — in prinesla marsikaj novega materiala. Danes je seveda ta njegova književna zgodovina, ki že v času, ko je izhajala, ni bila na višku tedanjega razvoja znanosti, možno zastarela, kar je posledica velikega razmaha slovenske literarne zgodovine tik pred vojno in slovenske univerze po vojni. Toda Glaserjevo prizadevanje v književni zgodovini, iz katere je napisal še več drugih dobrih razprav, budi spoštovanje pred njegovo marljivostjo in žrtvijo, na drugi strani pa vzbuja tudi tragično občutje, ker ni imelo in nima tistega pomena, kakor bi ga zaslužila po naporu in ljubezni, ki ju je položil vanj. Ob petindvajsetletnici smrti se ga spominjamo kot enega prvih literarnih zgodovinarjev, kot dobrega človeka, ki je zapustil najlepše spomine v svojem rojstem kraju, kot velikega jezikoslovca in izredno izobraženega vzgojitelja, ki je napravil ves križev pot slovenskega profesorja v Avstriji, in kot znanstvenika, ki mu ni bilo dano, da bi razvil vse svoje zmožnosti in čudovito energijo v predmetu, za katerega je ves gorel in v katerem bi bil postal še večji ponos svoje domovine. Zato bo v nedeljo 24. t. m., ko mu bodo na rojstni hiši odkrivali spominsko ploščo, tudi naša misel med tistimi, ki bodo dajali priznanje njegovi volji in energiji ter njegovemu delu.

»Duše-žrtve« prev. Sreca Jezusovega. (Priročnik duš-žrtve). Spisal o. Maks Schmid D. J., poslovenila uršulinka M. Magdalena Plevel, 407 str. Založil uršulinski provincialat v Ljubljani 1938.

Cena vezane knjige z rdeč. obr. 24 din, z zlato obr. 28 din. — Hudobija, brezboštvo, nemoralnost vseh vrst naše dni vedno bolj narašča. Kdo jo bo ustavil? Samo presv. Srce Jezusovo! To bodo pa sprosile junaške duše-žrtve. Visok cerkveni dostojanstvenik piše o teh dušah: »Zamisel po-žrtvovane predaje (darovanja) duš božjemu Srcu ni le bistveni znak čiščenja presv. Sreca, ampak je tudi za sedanje čase najbolj primerna naloga višje stremelje src. Samo posebno usmiljenje božjega Sreca more rešiti svet pred vsestranskim razsulo: in to usmiljenje morajo izprostiti in izvojevati one junaške duše, ki se ponudijo božjemu Srcu v popolni samopozabi kot žrtve zadoščenja.« Papež Pij XI. pozivlje v svoji okrožnici (od 8. maja 1928) »o molitvi in pokori v zadoščenje presv. Srcu Jez. prišlo sedanje svetovne stiske« vse katoličane sveta k zadoščenju za grozne grehe sveta. Seveda najprej redovnike in redovnice po samostanih, potem duhovnike, pa tudi plemenite, globoko versko usmerjene katoličane med svetom.

Te duše-žrtve naj zadoščajo božji pravčnosti ne samo z enim ali drugim delom, ampak z vsem, kar so in imajo; z delom in trpljenjem, odpovedjo in žrtvami, življenjem in smrtjo. O vsem tem piše ta molitvenik in lepem slovenskem prevodu, na finem papirju in v ličnem tisku. Krasno govori o zvestem spolnjevanju stanovskih dolžnosti, o pokorščini, o pravi ljubezni do bližnjega, o zatajevanju, zlasti pa o ljubezni do križa in ponižanja. Ta prvi del je temeljita, globoka, prava askeza, kakršnih razprav imamo Slovenci le malo. V 2. delu pa je poleg vseh navadnih molitev (jutranjih, spovednih, obhajilnih, mašnih itd.) mnogo zastitnih ali spravnih molitev k presv. Srcu Jez. Kaj čuda, če je doživela nemška knjiga v nekaj letih (do l. 1929.) več izdaj v 85.000 izvodih. Zato naj se pa tudi slovenski prevod, ki je tiskan v precejšnji množini, prav kmalu razproda. Prav toplo jo priporočamo vsem redovnikom in redovnicam, častiti duhovščini in plemenitim vernikom med svetom. J. P.

Kot prva knjiga nove zbirke »Srpski panteon«, ki jo je začel izdajati Geza Kohn, je izšla obširna in bogato ilustrirana študija dr. Dragoljuba Stranjakovića »Karadjordje«.

Pseudonimi — čigavi so?

Prošnja Doma in Sveta. Junjska (6.) številka prinaša na zadnji strani 33 pseudonimov in kratke biografske podatke. Ker pojde koncem avgusta Kazalo za vse 50 letnikov v tisk in bi bilo želeli, da bi bila v njem prava imena, se je uredništvo Doma in Sveta obrnilo na javnost (na morda še živeče, pod pseudonimi skrite pisatelje ali druge čitatele; ki bi ugnili kaj vedeti) s prošnjo, naj uredništvu blagohotno sporoče prava imena dotičnih pisateljev in pesnikov. Po prijaznih pojasnilih in opozorilih smo res nekaj pseudonimov ugotovili, a ne še vseh. Ker pa je Dom in Svet premalo razširjen in premalo pride med ljudi, se obračamo zdaj tudi še z isto prošnjo v »Slovenec« do čitatelev, da nam blagohotno in čim prej sporoče, kar bi vedeli. Tle pseudonimi so nam še neznani: Anonymus, Dom in Svet 1889 (poveš »Nevestae, se godi v Miramaru); Andrejev Ksaverij, DS 1905 in 1907 (»Rusofik, »Zaklad); Ivo Danič — Pugelj Milan? — Dragutin, DS 1896 (»Iz ljubezni, »Poštenost in pravica« (je bil to Karlo Miklavčič?); Ivan Gaber, 1898 (»Prav je biloc); Kraguljev: Blatenski padar, DS 1898; Josip Kras-jaruv: »Crnošolec, »Človeška srca, »Hudi jeziki, DS 1889—1891. (Ali je bil to dr. Jos. Pavlica?) — Marija: »Spomini na malo Božjo, »Lilijana, 1902, 1903. — Marijanka: »Učiteljica, 1899. — Milevoj: »Nade in prevare, DS 1899. — Mirovič: »Za narod, 1900. — Martin Molek: »Florijan Skomljan, 1891. Podlesnikov: »Pevec, 1899. — Posavka: 10 lir. pesmi, DS 1901 in 1902. — I. Selan: »Na vojvodskem prestolu, 1901. (Je bil to dr. Jos. Gruden?) — Ivan Slavič: »Dijakov pokop, 1897. — Sobjeslav: Pesmi, l. 1908 nsl. — K. Sojanov: »Izza kulis življenja, DS 1903. — Srečko: »Pred sodiščem, 1898. — Pavel Strnad: »Stacunar Andrej, 1898. — Tatjan: »Njiva, 1900. — Vekoslav: »Kako je učenec mojstra oženil, 1898. — Vladimír: »Rudarske pesmi, 1892. — Zofija: »Sme, »Črtica, 1898. — X.: »Junak sedanjega časa, 1891. — Za vsakršno sporočilo ali opozorilo vnaprej najlepša hvala! Uredništvo DS, Ljubljana, Zarnikova 17.

Katoliška dobrodelnost na kitajsko-japonskih bojiščih

Na ozemlju, kjer divja vojna med Kitajci in Japonci, se je takoj v začetku vojne razvila živahna katoliška dobrodelnost. Misijonarji in katoličani niso držali rok križem kot neme priče strašnih prizorov, ampak so hiteli na bojišča, kjer pogumno vztrajajo skupno s sestrami Rdečega križa in skrbe za ranjence. Pogumno vztrajajo tudi v mestih, ki so jih oblasti zapustile, in skrbe za preostalo prebivalstvo. Tako je bilo v mestu Sivante. To mesto je bilo dolgo pozorišče križnega ognja. Najprej so ga imeli v oblasti Kitajci, nato pa Mongoli in Japonci. Potem so ga z novo dobili Kitajci in končno Mongoli. Ko so ti drugič zasedli mesto, so se čudili: »Prišli smo in misijonarji so bili tukaj; bežali smo, oni pa so ostali; po boju smo se spet vrnili in oni so še vedno tukaj.« Prostovoljno vztrajajo misijonarji na svojem mestu in so pripravljeni pomagati vsem, Japoncem in Kitajcem, kristjanom in pogonom.

Profesorji katoliške univerze v Pejpingu so organizirali prvo reševalno moštvo. Z velikimi osebnimi žrtvami prenočujejo na tisoče beguncev. Tako so samo maristi nudili prenočišče 6000 ljudem od 80.000 beguncev. Pri tem sodelujejo vsi kristjani, zlasti mladina. V pristanišču Taichow je priplula angleška ladja z ranjenci in bolnimi begunci. Komaj je pristala, že so stopili na krov katoliški mladeniči in spravili vse bolnike v katoliško bolnišnico. Nesrečni bi sicer morali ostati na ladji in nihče se ne bi zmenil zanje. Drugi dan se je vse časopisje zelo pohvalno izražalo o njihovem pogumu in patriotskem zadržanju. Celo neki časopis, ki je dan poprej pisal o »protipostavni koaliciji«, jih je potem skupaj z drugimi pohvalil.

Misijonarji so žrtvovali skoraj vse, da pomagajo ranjencem. Katoliško univerzo v Sanghaju in celo cerkve so spremenili v lazarete. V 24 urah so študentje medicinske fakultete spremenili slavnostno dvorano in podzemne prostore v bolnišnico z 250 posteljami; v cerkvi sv. Jožefa in v sosednjem zavodu pa so pripravili 500 postelj. Z isto naglico so zgradili barake za 2000 ljudi. Razume se, da so vse te naprave odprte vsem pomoči potrebnim. Samo v dveh urah je bilo sprejetih v bolnišnico sv. Marije 480 ranjencev. Če nastane zaradi obdelovanja požar v bolnišnici, se zadnji umaknejo misijonarji in sestre. Ko je n. pr. bomba povzročila požar v bolnišnici presv. Srca, so sestre najprej rešile 125 moških in žena in 110 otrok iz bolnišnice ter se šele nato tudi same umaknile iz ruševnega se sloplja.

O tem junaštvu se poročevalci zelo pohvalno izražajo. Francoski časopis »Journal« iz Sanghaja poroča: »Ko so bile sestre od oblasti več-

krat pozvane, naj puste ranjence, ko je bila pretrgana telefonska in električna zveza in so sestre ostale brez vsake pomoči in brez živeža na ozemlju, kjer je divjala bitka, jih je obiskal naš poročevalec. Prosile so živeža za begunce, če bi jih že ne mogle drugam spraviti na varno. Ko jih je zastopnik vprašal, kaj bo z njimi samimi, so odgovorile: Nič! Hvala!... Prav tako je v neki drugi bolnišnici sestra prednica s svojo delavnostjo in s pomočjo policije rešila vseh 700 stanovalcev iz ognja. Ko je poročevalec »United Press« iz Sanghaja izrazil prednici svoje občudovanje in priznanje, je dobil odgovor: »To je naša dolžnost. Upamo, da bo Bog kmalu odvzel to šibo od nas.« — Tudi vojaštvo javno priznava junaštvo katoliških misijonarjev. Tako čujemo iz južne Kitajske: »V začetku vojne so smatrali tuje misijonarje za špijone, zato so jih strogo nadzirali. A kmalu je nastopila sprememba. Brž ko so se vojaške oblasti prepričale o njihovi dobrodelnosti, so jim bile naklonjene. S toplo simpatijo govorijo o njihovem delu.«

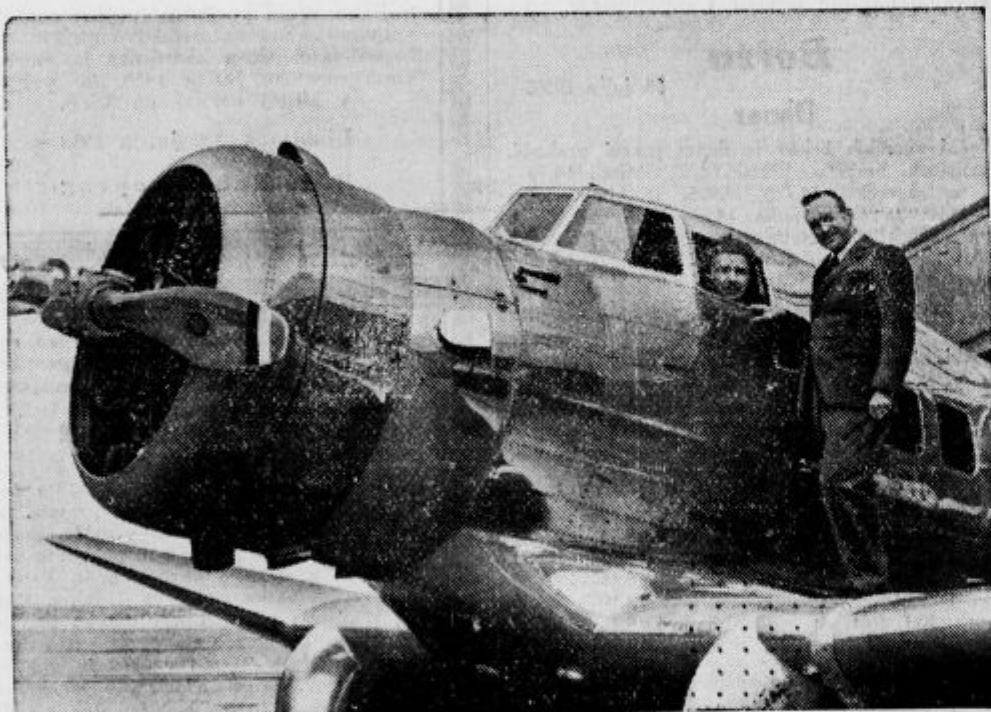
Kaj bo v bodočnosti? Ali bodo kitajski misijonarji preživeli vojno ali pa so zapisani smrti? Apostolski delegat za Kitajsko, msgr. Zanin pravi: »Vera in dejavna ljubezen ima na Kitajce velik vpliv. Če bo spomin na to, kar sedaj vidijo, ostal tako živ, kakor je danes živo njihovo občudovanje, potem bo to poglavje v kitajski cerkveni zgodovini ostalo neizbrisno za vedno. Materialna škoda, ki jo danes trpi Cerkva na Kitajskem, bo obilno povrnjena z duhovnimi osvojitvami.«

Ali smemo torej kljub vojni upati na veliko bodočnost kitajskim misijonov? Da! Ne samo kljub vojni, ampak prav zaradi vojne. Saj so bili prav časi stiske in krščanske dobrodelnosti vedno tudi časi zmagovalstva za katoliško Cerkvo. Stotisoči Kitajcev so sedaj prvič prišli v stik s katoliškim misijonom. Sedaj vidijo požrtvovalnost in živ zgled kristjanov. Tisoči čitajo s pravim navdušenjem dobre knjige in časopise, ki jih Kitajcem deli Katoliška akcija po vseh lazareti. Uresničilo se je, česar ni nihče pričakoval: kristjani in pogani prihajajo k javnim molitvam in skupnim procesijam, ki so jih škofje odredili. Tako je sedanje trpljenje kitajske cerkve že zdaj znak njene bodoče veličine in slave.

Pred sodiščem.

Sodnik: Končno ste vse priznali. Zakaj pa niste tega takoj storili? Prihranili bi nam mnogo dela in truda.

Obtoženec: Ha, ali tudi vi mrzite delo?

Na sliki vidiš ameriškega raziskovalca južnega tečaja Lincolna Ellswortha na njegovem enokrilniku Northrop-Delta skupno s pilotom J. H. Lymburnejem. To letalo bo Ellswortha spremljalo na njegovem četrtem potovanju na južni tečaj, ki ga bo nastopil 1. novembra 1938, in sicer odide iz Kapstadta s posadko 19 moških. Preleteti hoče 1200 milj dolgo pot kopne zemlje in ledu med Enderby-Landom in Južnim tečajem.

IVANHOE

Št. 179.

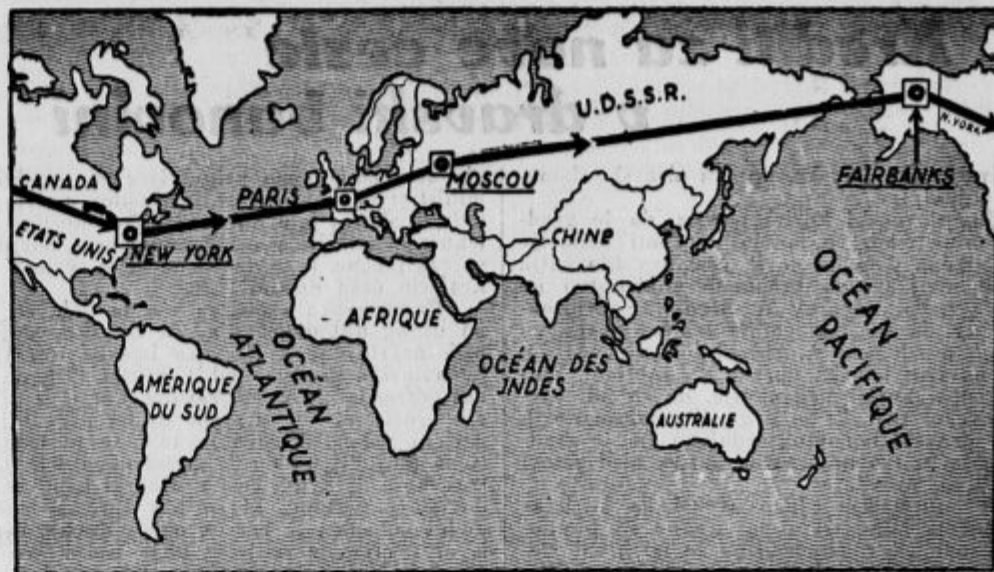
Kraljevi svetovalec

Nekaj časa se je zdelo, da se bo kralj razsrdil. Vendar se je premagal in počasi spregovoril: »Morda imaš prav, Robin. Menda je res boljše, če odrinemo. Vendar mi moraš povedati, če zaupljivo pristaviš, ali imaš med svojimi ljudmi koga, ki ti vedno pove svoje mnenje in, če treba, to tudi samostojno izvede?«

»Da, Vaša milost! Little John je tak. Večkrat se nanj jezim, nazadnje pa moram priznati, da ima vedno prav.«

»Pri meni pa tako dela tale Ivanhoe. Če mi on hoče dati dober nasvet ter tebi naroči, da to izvedeš, mi ne kaže drugega kakor pobrati šila in kopita ter odriniti. Čemu neki naj bi se zaradi tega jezil, če je pa to za nas vse najboljše? Zato bomo res takoj odjezdili v Coningsburgh.«

»Po vsej poti do tja sem na nevarnih krajih postavil svoje ljudi. Jaz sam pa vas bom s čelo svojih lokostrelcev spremljal. Pripravljeni smo!«

Zemljevid, kjer vidiš pot, ki jo je v 91 urah preletel Hughes z letalom

Howard Hughes, ki je v 91 urah preletel pot krog sveta, spotoma v Le Bourgetu pri svojem letalu.

Francoski kadilci

Statistična družba je objavila študijo Leona Blondeauxja o davkih, ki si jih kadilci nalagajo, in o vsotah, katere na ta način dobiva država. Pisec najprej navaja, da je bil Ludovik XIV. tisti, ki mu je prišlo na mar, da bi bil tobak obdavčen. Dotlej so bili uvoz, saditev in uporaba tobaka popolnoma prosti davčine. Različne vlade so po Ludoviku XIV. skušale čim več davkov dobiti od tobaka. Slednjič se je s tem bavila tudi revolucionarna vlada pod Mirabeaujem. A šele Napoleon je l. 1810. razglasil monopol tobaka, ki obstoja še dandanes.

V dobi prvega cesarstva je donasal tobakni monopol 80 milijonov, l. 1926. pa 2 milijardi in l. 1937. kar 4 in četrt milijarde frankov. Videti je torej, da je bila vnaša kadilcev, da bi državi priskrbele čim več dohodkov, vedno večja.

V francoskem državnem proračunu zavzema vsota 4 in četrt milijarde frankov pač pomembno postojanko. Če pomislimo na to, kako Francozi ljubijo svojo cigareto, je pač pričakovati, da se bodo ti državni dohodki še vedno večali.

Še zmeraj grozodejstva v Španiji

Preden so rdeči miličniki bežali iz mesta Burriana ob Sredozemskem morju, so mesto popolnoma opustošili. Cerkve so razstrelili. Ustrelili so 300 meščanov, med njimi 28 karmeličanov. V času, ko so bili rdeči vladarji mesta Burriana, je bila vsa duhovščina pomorjena. Nekateri duhovniki, zlasti pater Vicente Usela, so umrli hude mučeniške smrti. Župana mesta in dvajset občinskih svetnikov so odgnali na pokopališče, kjer so jih s strelji ranili, nato polili z bencinom in še žive sežgali.

Otroško zavetišče na kolesih

Pred štirimi leti so na avstralskih železnicah uvedli posebne vagonce, kjer so otroke prepustili posebnim pestunjam in so bili ti vagoni pravzaprav otroška zavetišča na kolesih. Nedavno so v Avstraliji izdali statistiko, ki pove, da se je v teh štirih letih prevozilo s temi vagoni 55.000 otrok in dojenčkov. Stroški za varuštvo otrok niso veliki. Za tri ure pažnje je bilo treba plačati 50 fenigov. V vagonih so bile otroške posteljice, na tleh mehke preproge, kjer so se otroci utegnili igrati.

Nekatere matere so morale opozoriti, da naj boljše pazijo na svoje otroke, zakaj, v štirih letih se je izkazalo, da štirih otrok iz teh vagonov ni na postaji nihče sprejel. Matere so pozabile svoje ljubljence! Seveda, nemara da ne za zmeraj? Mogoče so se le zaklepetale in pri tem pozabile na svoje otroke?

Nobenih skrivnosti ni v abesinskem jezeru Tana

Abesinsko jezero Tana je dolgo veljalo kot skrivnostno vodovje, ki je velikega pomena za reko Nil in njegove doline. Domačini so dejali jezeru »globoko morje« in so bili prepričani, da je neskončno globoko in da vsebuje čarobna bitja. Po zavzetju Abesinije se je odpravila ekspedicija francoskih znanstvenikov v okolico jezera Tana, da bi razrešila te uganke. V listu »Nova antologija« je načelnik ekspedicije, profesor Daenelli, objavil uspehe te raziskave. Izkazalo se je, da je to »čarobno jezero« prav navadno jezero. Globoko je največ 14 metrov. Tudi rudnin ni moči najti v okolici jezera, pač pa je zemlja ondaj tako rodovitna, da bo glede na poljedelstvo brez dvoma največjega pomena za gospodarstvo etiopske kolonije.

Zdravnik: O dedek, zakaj se me pa ogibljuje zadnje čase?

Tomaž: Oprostite, gospod zdravnik, bal sem se, da se morda jezite name, ker sem tako dolgo zdrav.

Howard Hughes novi svetovni rekordni letalec.

Francoske ribe

V reki Seini je pri Parizu videti dan na dan na tisoče mrtvih rib in je vsa okolica okužena po strašnem smradu. Ribiči obupno raziskujejo, kaj bi bilo povzročilo to veliko ribjo kugo. Pravijo, da se je zaradi hude vročine zadnjih dni zmanjšala količina kisika v vodi in se je voda zato še bolj spridila zaradi škodljivih pritokov, ki jih je dobili v reki. Razen tega je voda tako upadla, da se ribe ne zadušijo samo od pomanjkanja kisika, ampak tudi zato, ker ne morejo živeti v plitvih mlakah reke.

»Propaganda«.

Treznostno društvo v P. je priredilo veliko propagandno manifestacijo po mestu.

Cez nekaj ur je sinček znanega odvetnika pritekel domov ter pripovedoval o manifestaciji in da se je udeležil spreveda.

»Dobro!« reče oče. »Ali si se zabaval?«

»Se razume,« reče deček navdušeno. »Krasno je bilo.«

»I kaj si pa delal?« poizveduje oče.

»Obkleli so me v zelo raztrgano obleko in mi natakili tablico z napisom: 'Moj oče je velik pijanec' in tako sem korakal po mestu.«

»Joj, kača! Še dobro, da sem se takole rešil!«

Dan smrtnih nesreč v Mariboru

Dva sta ugonila v ribnikih, tretjo žrtev pa je zahtevala elektrika

Maribor, 18. julija.

Danes je bil za Maribor usoden dan. Nesrečni slučaj je zahteval nič manj kot tri smrtno žrtve, in sicer sta dva ugonila v ribnikih, tretjo žrtev pa je zahtevala elektrika.

Danes dopoldne sta se šla kopat v betnjavski ribnik 10 letni Polde Mlinarič in njegova 9 letna sestra Inge. Oba stanujeta v Jezerski ulici 8. Šla sta zgodaj od doma ter sta hodila okoli betnjavskega ribnika in po betnjavskem gozdu. Ko je postalo okrog 10 že vroče, sta se šla kopat v ribnik. Zbrala pa sta si po nesreči za kopanje najgloblje mesto tega nevarnega ribnika. Ko se je deklica aplela in stopila v vodo, se je nenadoma pognila pod gladino. Njen bratec, ko je to videl, se je naglo pognal za sestro, da bi jo rešil, toda tudi on je zginit pod vodo. V tem trenutku je prišel mimo neki moški. Ko je opazil nesrečo, je naglo planil v ribnik in se potopil za obena. Deklica je potegnil iz vode še živo, deklica pa ni mogel najti. Takrat je prišla mimo orožniška patrulja iz Studencev. Podnarednik Blaž Merc je hitro zgrabil drog in z njim iskal po dnu ribnika in res se mu je posrečilo najti deklica, tako da ga je potegnil nad vodo. Skušal ga je spraviti k zavesti z umetnim dihanjem, vendar zaman. Fantek je bil mrtev. Deklico, ki je bila tudi nezvestna, so prepeljali v bolnišnico, ji izpraznili želodec, in spravi- li k zavesti. Šele okrog poldneva so bili domači obveščeni o nesreči. Njun oče je invalid. Fantek je bil odličen očenec četrtega razreda ljudske šole, deklica pa je hodila v tretji razred. Nesreča je povzročila splošno sočutje. Zopet se je na ta način sprožilo vprašanje, ali se sme dovoliti kopanje v tem nevarnem ribniku. Letos je bilo že šest primerov, da so ljudje v tem ribniku izginiti pod vodo in so jih rešili šele v zadnjem trenutku. Betnjavski ribnik zahteva vsako leto skoraj toliko žrtev kakor Drava in bi bilo v splošnem interesu, da se kopanje v tem ribniku prepove.

V ribnik padel in utonil

Danes popoldne je prihitela neka gospodična k žolnarju pri Treh ribnikih in mu vsa prestrašena pripovedovala, da leži v zadnjem ribniku mrtev človek. Čolnar je obšel pogledat in je res našel ob obrežju, kjer je ribnik globok skoraj tri metre, mrtveca, ki ga je voda dvignila na površje. Naglo so bili obveščeni orožniki v Košakih, ki so takoj ugotovili, da more biti utopljenec samo 44 letni delavec Anton Merc iz Spodnje Dobrave pri Hočah, glede katerega so danes dopoldne telefonično spraševali iz Erlichove tekstilne tovarne, kjer je bil Merc nameščen, pa ni prišel na delo. Mrtveca so spravili iz ribnika in res se je ugotovilo, da je domneva pravilna in da je utopljenec

Mariborska jubilejna razstava

od 6. do 15. avgusta 1938.

Razvoj Maribora. Maribor je edino naše mesto, ki se po osvoboditvi še ni povečalo na račun inkorporacije okolice. Povečanje števila prebivalstva v teh 20 letih je povzročil le naravni prirastek in pritok novih naseljenecv. To povečanje znaša okoli 10.000 duš, kar v primeri s povečanjem drugih večjih mest naše kraljevine gotovo ni veliko, a upoštevati moramo, da se je tembolj razvila neposredna okolica, ki dejansko že davno ni nič več drugega kakor mariborsko predmestje. Ta okolica je narasla prav tako za okoli 10.000 prebivalcev in skupaj z njo šteje sedaj Maribor nad 55.000 duš. Mnogo večje kakor številčne so pa spremembe, ki so nastale v povojnem Mariboru na področju gospodarske in socialne strukture. Prejšnji značaj mesta se je docela umaknil novemu razvoju, ki je dobil najvidnejši poudarek v industrializaciji. Toda tudi industrija se je docela preorientirala. Docim je pred osvoboditvijo prednjačila usnjarska, lesna, mlinarska, pivovarniška in sorodna industrija, prednjači sedaj tekstilna, kovinska in kemična. Prejšnje vodilne industrije so večinoma shirale ali pa celo popolnoma izginile. Kako močno je ta razvoj vplival na preobrazbo in razvoj mesta, bodo pokazale najlepše letošnje razstave VII. Mariborskega tedna od 6. do 15. avgusta.

Slovenske gorice in vznožja Pohorja rode najboljša vina v Sloveniji in sploh v vsej Jugoslaviji. Ta vina so bila znana pred vojno daleč po Evropi in celo Ameriki, kamor so se v znatni meri izvažala. Da je pa ostala njihova kvaliteta kljub vsem krizam še vedno na visoki, se bomo lahko prepričali na vinski pokašnji v okviru letošnjega VII. Mariborskega tedna od 6. do 15. avgusta. Na njej se bodo lahko tudi tuji obiskovalci in zainteresirani seznanili z našimi kvalitativnimi vini z Jeruzalemskih in Slovenskih gor, Pekar, Frama, Haloz itd.

Kulturno poslanstvo Maribora. Kot drugo največje svobodno slovensko središče je prevzel Maribor po osvoboditvi velike analoge biti kulturno torišče in žarišče vsega obsejnega severovzhoda. To nalogo je Maribor vršil v polni meri, čeprav so mnoge ovire onemogočale tak razmah, kakor bi si ga bili želeli.

Stefan Zeremski;

18

Zvesta reka

V nesrečo me hočete spraviti! Ne morem. Pazijo name, povsod me zasledujejo... Res, ne morem!

»Morate!
»Resnično? Kako moram?
»Morate!
»Zato, ker vi ukazujejte?
»Ne jaz, to ukazuje Gospod Bog, da rešimo uboga vojaka. Kar sem mogla sama, sem storila. Sedaj ne morem več pomagati. Če bi lahko kaj storila, bi vam ne poljubila roke! Vi ste zdravnik, jaz pa navadna ženska. Prišel je sem se k vam, ker je zdravnikova reč, poiskati kroglo v rani.«

»Je kdo že slišal takšne argumente! In kakšen honorar dobim?« je vprašal in ji drzko pogledal v oči.

»Nobenega.«
»In to me naj tembolj navduši, kajne!
»Pojdiva gospod doktor!
»Grem, toda pod pogojem, da si izberem honorar po svoji uvidevnosti.«

Pogledala ga je v oči trdo in nekoliko zasmehljivo ter ponovila:

»Pojdiva, čas beži!
Zdravnika, čas beži!
Zdravnika, čas beži!

Kar naravnost vlečete me od doma. Ako naju na potu zalotijo — potem zame ni rešitve.«

»Pa rečem, da vas peljem k bolni deklici v židovski krčmi. Nihče ne more zameriti zdravniku, ki se vozi k bolniku.«

Anton Merc. Nesreča se je zgodila snoči po 10 zvečer. Merc je bil član godbe tekstilnih delavcev v Erlichovi tovarni in je bil večer popoldne s tovariši v lovskem domu, ker so mislili, da bo tam veselica. Zaradi naliva pa je bila veselica odpovedana, godci pa so ostali do 10 zvečer v gostilni in se potem napotili domov. Merc pa se je še dalje zadržal v gostilni in šel pozneje sam domov. Bil je nekoliko vinjen. Šel je po južni poti, ki vodi skozi gozd proti gostilni Kliček, ki je spjelana visoko nad ribnikom. Obrežje pada strmo v ribnik in na tem mestu je zadel Merc nesreča. Dasi je pot razsvetljena, je najbrže v vinjenosti zasel na zunanji rob poti, spodrsnilo mu je na mokri zemlji in padel je v vodo. Ker ni znal plavati, je utonil. Njegovo truplo so pripeljali v mrtvašnico na Pobrežju.

15 letna deklica žrtev elektrike

Danes proti poldnevu se je zgodila v Mariborski koči huda nesreča, katere žrtev je postala 15 letna hčerka postajenačelnika v Konjicah g. Savojca. K zdravniku dr. Vilku Marinu so pripeljali danes popoldne 15 letno Savojc Marijo, hčerko postajenačelnika in dijakinjo 2. razreda mešanske šole, ki se je ponesrečila z električnim tokom. Okrog 11.45 je je deklica, ki se je nahajala s sorodniki v Mariborski koči, za trenutke odstranila iz sobe in odšla v nezavarovano garažo, kjer je z lesene stene vzela višev električno luč, ki služi soferju pri pregledu vozil. Ker luč ni imela zaščitne mreže, je deklica odvila žarnico, pri čemer pa je prišla v stik z električnim tokom, da je takoj padla v globoko nezavest. Ko se je zgodila nesreča, je deklica zakričala. Slišala sta jo oskrbnica Mariborske koče Marija Godce in njen sofer Ferdinand Fužir, ki sta takoj skočila v garažo in našla deklico na tleh popolnoma nezavestno, v rokah pa je držala električno svetilko. Ker je še kazala znake življenja, sta jo takoj z avtomobilom prepeljala v Maribor k zdravniku dr. Marinu, ki pa je ugotovil, da je deklica med prevozom že umrla. Po izjavi oskrbnice Godceve je imel sofer v garaži na 5 m dolgi vrvi privzorično nezavarovano električno svetilko, s katero je svetil po garaži. Koga pri tej nesreči zadene krivda, bo ugotovila komisija, ki bo prišla na kraj nesreče. Trupelce deklice je bilo prepeljano v mrtvašnico na pokopališču v Pobrežju. Starši so bili o tej nesreči takoj obveščeni in so se pripeljali v Maribor. Najbrž bodo svojo hčerko prepeljali v Konjice. Nesreča je med gosti v Mariborski koči zbudila veliko sočutje.

Posebno pomembno je pa bilo prosvetno in umetnostno snovanje. Brez števila je bilo prosvetnih in kulturnih prireditev, ki jih je Maribor organiziral bodisi v svoji sredini ali po obsejnih krajih. Mnogo je storil za razvoj naše gledališke, likovne, glasbene, leposlovne in druge umetnosti in pripravil tako novo dobo razvoja in napredka. Kaj vse je storil in kaj pomeni, bo pokazal na svojih kulturnih razstavah od 6. do 15. avgusta, ki bodo prirejene v okviru letošnjega velikega VII. Mariborskega tedna, katerega bo obkrala ogromna množica ljudi.

Koprivnica pri Rajhenburgu

Občino nam vrnite! Naša fara je imela nekdaj tri občine, a zdaj nima nobene. Tisti, ki so bili in so še zdaj proti farni občini v Koprivnici, imajo interes na tem in se izgovarjajo z različnimi razlogi proti občini v Koprivnici, a ti razlogi so prazni. Ne drži, da bi farna občina v Koprivnici ne imela zadostne davčne podlage. Saj spada 33 števil na Raštajnu v farno Koprivnico, a po zadnji prekomasaciji so pripadle občini Senovo. Tam prebivajo rudarji. Ako bi te številke pripadle k občini v Koprivnici, kakor ne bi imeli ljudje nič dalje, kot imajo v Senovu v občinski urad, bi bila tudi TPD zavezana davčno k naši občini. Naselja Gorjane in Krize, ki so sicer v podreški fari, bi pripadle k občini Koprivnica. Saj hodijo večinoma k nam v cerkev in pošiljajo tudi otroke v našo šolo. Koprivnica ima farno, pošto in petrazredno šolo, kar je veliko za te kraje. Sedanjí občinski urad ni v zadovoljstvo Koprivničanov in ne Podrečanov. Občina spada vendar v središče, v Podrečje in v Koprivnico. Občani sedanje občine imajo farno drugje, šolo drugje in na občino morajo zopet posebno pot narediti. Ali ni to nepraktično? Na Pokleku je neprimerno mesto za občinski urad. To se je zgodilo proti volji ljudstva, po volji nekega upokojenega posavskega politika. Želja ljudstva je, da oblast ustreže volji ljudstva in upostavi zopet občino v Koprivnico, za kar govori ljudska volja, teritorialne razmere in zdrava pamet, kar je glavno. V bivši koprivniški občini je vedno zmagala bivša SLS. Politika diktatorskega režima je hotela raztrgati zavedne Koprivničane. Upamo pa, da bodo Koprivničani zdru-

»O seveda! V takih okoliščinah in v tem času... Vem, po čem to diši: voziti se sedaj ponoči na vas k bolniku.«

Stopila sta iz hiše in dospela preko trga in ulic, kjer je vladala tema kot v rogu, do konj. K sreči ni opazil nihče konj, da bi ju odpeljal.

Gospodična Salomeja se je razveselila, da je potoke vse tako srečno, zauzidala konje, pregnila s kocem sedež za zdravnika in ga prosila, naj sede na svoj prostor.

»In kje je hlapec,« je vprašal.

»Tu sem,« je odvrnila.

»Kako? Potem ne grem!
»Zopet govorite po svoje!
»Saj vi ne morete in ne znate kočijažiti.«

»Tako boste prekleli svoje besede.«

Sedla je spredaj in pognala konje počasi, korakoma preko ledine, po malih ulicah v predmestje in v odtod na polja. Šla je sedaj po istem, že znanem potu. Živo je podila po gozdu in stranskih potih. Gospod doktor Kulevski, znani kavalir in razvpiti »babje« se je skušal okoristiti s to nenavadno priliko. Pa je hotel sesti zdej na sprednji sedež, da bi pomagal voditi konja, pa je skušal spet obvarovati pred mrazom svojega čarobnega vozika. Toda voznik mu je zagrozil, da ga vrže iz sani in pusti v gozdu, da ga požro volkovi, če ne bo sedel priden in spodoben na svojem mestu, ki je pripravljen zanj in pogrnjen s kocem. Čez slabo poludrugo uro so prispeli sani v niezgodski dvorec.

Gospodična Salomeja je vozila previdno, izognila se je krčme in pazila dobro, če ni morda gostov na dvorcu. Na srečo je bila povsod tema. Stari, visoki topoli so peli zamoške himne, ki jih je poznalo srce in uho izza destinva. Potrkalo je na okno. Ščepan je odprl in se nato pobrigal za razgrete in spenjene konje, s katerih je puhtela sopara. Peljal jih je v hlev, razkomatal in spustil v senico. Nato je senico priprl in se vrnil v dvorec. Doktor je takoj začel pre-

Sport

Nedeljski športni dogodki

V Kranju je motociklistična sekcija SK Ilirije priredila dirke na novi gorski progi proti Jezer-skemu. Prireditev je uspela v vsakem oziru; motilo jo je pa žal vse popoldne močno deževje. Proga je bila dolga 4300 metrov ter je imela 42 ovinkov. Ni pa tako strma kot ljubljanska. Proti pričakovanju ni dosegel najboljšega dnevnega časa Starič, ampak Janez Šiška na BMW. Starič je zopet nagajal motor. V celoti je startalo na dirkah 40 motociklistov.

V naslednjem rezultati:

Ljudski motorji do 125 ccm: Anžur Lojze (DKW, Hermes) 6:15.15.

Turni motorji do 350 ccm: Grašič (DKW, Ilirija) 5:24.25.

Sportni motorji do 250 ccm: Pollak Zan (Puch Ilirija) 5:04.15.

Sportni motorji do 350 ccm: Puhar Franc (AJS, Hermes) 5:05.45.

Sportni motorji do 500 ccm: Šiška Janez (BMW, Ilirija) 4:23.25.

Turni motorji do 1000 ccm: Inž. Luckmann Mario (Puch, Ilirija) 4:58.25.

Mariborčani niso prišli tekmoval za prvenstvo ljubljanske kolesarske podzveze (v nedeljo v Slovenjem Gradcu) in to iz razloga, ker so tamkajšnji funkcionarji prepovedali svojim dirkačem udeležbo na tem prvenstvu iz nekih svojih razlogov. Tehnični rezultati tega tekmovanja za kolesarsko prvenstvo ljubljanske podzveze so bili naslednji:

V glavni skupini (proga od Ljubljane čez Petrovo v Slovenj Gradec) skupna dolžina 116 km:

1. Krušič (Hermes) 3:55.50.

2. Zerjal (Edinstvo) 3:55.50.25.

3. Abulnar (Hermes) 3:55.50.45.

V juniorski skupini: (proga od Celja do Slovenj Gradca, 51 km):

1. Brzdec (Ljubljana) 1:44.45.

2. Lukman (Sava) 1:44.45.15.

3. Grabnar (Ljubljana) 1:44.46.

Kakor vidimo, so rezultati posameznih časov izredno tesno drug za drugim, — dokaz, da so bili oboji tekmovalci kvaliteto precej izenačeni in da je bila borba za prvenstvo do cilja ves čas ogorčena.

V Ljubljani ni bilo pomembnejših športnih dogodkov. Na igrišču v Šiški je bila edina prireditev večjega formata — in sicer povratna tekma med Hermesom in Dopelavro ferrovio. Gostje, ki jih je bil Hermes pred kratkim v Poštojni premagal s 6:3, so se za to povratno tekmo izdatno okrepili. Pritegnili so dva igralca Genove in mnogo moči iz Trimeste. Pa jim ni mnogo pomagalo, kajti Hermezani so zaigrali prav dobro in zaslužen remizirali 0:0.

Dopoldne je bil nogometni brzoturir, ki ga je priredila SK Grafika. Sodelovali so klubi Reka, Jadran, Svoboda in prireditelj, SK Grafika. Turnirski zmagovalci je postala Grafika, ki je lepo premagala SK Reko.

Rezultati tekmovanja:

Reka : Jadran 2:0.

Grafika : Reka 2:1.

SK Ljubljana je po gostovanju v Celju odšla na drugo nedeljsko gostovanje, in sicer v Kranj. Po lepi igri je odpravila SK Kranj kar z 8:2. Za Ljubljano so zabilo po dva gola od leve proti desni (razen Janežiča) vsi napadalci: Erber, Pepček, Vovk in Pupo.

Na Košutnjaku so bile velike motociklistične dirke za pokal ministra za telesno vzgojo naroda. V glavni dirki je zmagal Kosta Jovanovič s časom 2,5 in devet petin. Vozil je na motorju »Standard«.

Na cesti Belgrad—Indija—Belgrad je zmagal v tekni za prvenstvo belgrijskega kolesarskega kluba »Fortuna« Slovenec Karl Lavrih, ki živi v Belgradu.

Nedelja je pokazala tudi nove udeležence v ligaškem tekmovanju za leto 1938/39. Za vstop v ligo so se kvalificirali tile trije klubi: Vraždinska

ženi zopet v eni, farni občini. Podrečanom pa tudi privoščimo občino, saj gre samo za pametno razdelitev in pa da se ustreže volji in potrebam ljudstva.

Posojilnica je kupila Kužnerjevo hišo tik cerkve, v kateri je bila prej gostilna. Mnogo nevolje je bilo med dobrimi farani zaradi gostilne od cerkvi, ker so se v njej zbirali gostje, ki so s kričanjem večkrat motili božjo službo. Zdej je tega konec. Hiša, ki je dovolj velika, bi lahko dobro služila duhovni in prosvetni rasti fare. Posojilničnemu odboru pa gre za to vsekakor za- hvala in priznanje!

gledovati bolnika. Preiskal je rano pod očmi in na glavi, potem na plečih in med rebri, naposled pa še rano v nesrečnem stegnu. Tu je našel ulje, ki se je šele nabiralo, pa se je odločil, da ga prereže.

Ščepan je stal zunaj na straži, gospodična Salomeja pa je morala primikati in držati umivalnik, prinašati tople vode, brisače in obveze. Doktor je prerezal oteklino in začel s sondo iskati kroglo v globini rane. Bolnik se je zvijal od bolečin, ko ga je rezal živega. Operacija se je vršila ob luči, ki jo je dajal plamenček lojenice v leščerbi. Zdravnik se je mučil in iskal kroglo s svojimi pripravami, toda ni je mogel dotipati pri najboljši volji. Poskušal je enkrat, dva, tri, štirikrat, in desetkrat — pa zaman. Knez se je pogrezal iz omedlevice v omedlevice, kričal pod nožem, in se začel slednjič braniti, ter biti in tepsti zdravnika in gospodično v obraz. Zdravnik je moral odstopiti. Postelja je bila polta s krvjo, tla, stvari in posoda okrvavljena. Dal mu je še dobro obvezo, previl vse rane in izjavil, da gre. Rekel je, da je treba čakati, bolnik pa naj leži še dalje v postelji. Gospodična Salomeja je ukazala Ščepanu, naj vpreče konje. Globoko se je razalostila. Ves njen trud je bil zastoj. Vzpela se je na kočijažev prostor, in ko je sedel tudi zdravnik, je pognala konje po isti poti v dir.

Kako neprijetna je bila ta vožnja, koliko upov je šlo spet po vodi! In potem se tudi zdravnik ni ponašal dostojno, svoj honorar je zahteval na precej surov način. Utrujena od borbe in otepanja z njim, polna jeze, gnusa in duševnih bolestih je odpravila eskulapa v mesto. Daleč pred mitnico, na polju, je izstopil in šel zaradi previdnosti peš na svoj dom. Gospodična Brynicka se je poslovila od njega in pognala bliskovito nazaj proti domu. Ob zori, vendar pa še v temi je prispela in izročila Ryfki ukradena konja in sani.

V njeni odsotnosti je umil Ščepan bolnika,

Slavija, skopljanski Gradjanski in zemunska Sparta. Vraždinska Slavija je ponovno premagala zagrebško Concordio, in sicer s 3:2. Vodila pa je ob polčasu celo s 3:0. Gradjanski je v Skoplju premagal Radnički SK iz Kragujevca kar s 5:1. Zemunska Sparta je v Osijeku izgubila s 3:4 v igri z osi- ješko Slavijo. Ker pa je prejšnjo nedeljo zmagala v Zemunu s 6:0, se je kvalificirala za ligo. Zalostna usoda je zadelo zagrebško Concordio, ki je bila svoj čas dvakrat državni nogometni prvak. Ta klub s slavno preteklostjo je romal iz lige nazaj v podvezni prvi razred. Ob odličnih novih udeležencih drugoletnega kvalifikacijskega tekmovanja in ob letošnjih prav dobrih novih ligaških klubih se bo v doglednem času težko spet prikazala do udeležbe v tem našem najčastnejšem nogometnem tekmovanju. Zagreb bosta v bodoče zastopala le Hašk in Gradjanski, samo dva kluba. Belgrajski »konec« pa je dal za to tekmovanje skoraj polovico klubov: kar pet od dvanajstih.

Včeraj so si bili ugledili pot v polfinale tekmo- vanja za srednjeevropski pokal tile štirje klubi: praška Slavija, Ferencvaros, Juventus in Genova. Ferencvaros je v Budimpešti premagal romunski klub Ripensio s 4:1, Genova je izgubila v Bukarešti z 1:2, ker pa je na svojem terenu prejšnjo nedeljo zmagala kar s 3:0, je prišla v polfinale; oba romunska kluba sta torej izpadla; Ferencvaros je namreč v Budimpešti zmagal nad drugim romunskim klubom (prvakom) Rapidom s 4:1. Praška Slavija je v Milanu izgubila s 1:3, ker pa je prejšnjo nedeljo v Pragi premagala klub Ambrosio z 9:0, je prišla v polfinale. Torinski klub Juventus je v Kladnu zmagal nad SK Kladnom z 2:1 in se kvalificiral za polfinale.

Naši teniški igralci so odpotovali v Belgijo, kjer bodo v dneh 21., 22. in 23. julija polfinalne tekme za Davisov pokal. V Bruxellesu so odpotovali Kukuljevič, Mitič in zvezni kapetan dr. Müller. Tja pa je prišel tudi že Palada. Včeraj se je iz Čakovca odpravil tudi naš prvak Punčec. Naši igralci bodo v Bruxellesu trenirali pod vodstvom francoskega trenerja Vissaulta še dva ali tri dni in po formi, ki jo bodo pokazali v teku treninga, bo zvezni kapetan postavil naše tekmovalce v polfinalni tekmi evropske zone za Davisov pokal. Pričakovati je, da bodo naši mušketirji Belgijo izvrli.

V letovišču Radovljica

se proda ca. 3.000 m² stavbenega sveta na najlepšem prostoru med Mestno hranilnico in Posojilnico. Poizve se pri lastnici 83/I

Programi Radio Ljubljana

Torek, 19. junija: 12 Veselo in okroglo (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Pavski koncert g. Marjana Rusa, 4. zagr. opera, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek — 14 Napovedi — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nae, ura: Skadarsko jezero, njegove lepote in gospodarski pomen (drd. B. Mitojevič, univ. prof. Belgrad) — 19.50 Deset minut zabave — 20 Edw. German: Nell Gwyn, ples št. 1, 2, 3 (godba grenadirske garde) — 20.10 Tinteretov sv. Miklavž (g. Jože Gregorič) — 20.30 Slovenski vokalni kvintet — 21.15 Sornov šramci — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Mandolinistični kvartet. Sreda, 20. julija: 12 Vsakemu nekaj (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Kvartet Stritar poje narodne pesmi, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek — 14 Napovedi — 18 Poskočnice (plošče) — 18.40 O pomenu čimničarstva (g. prof. France Vodnik) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nae, ura: Življenje in delo dr. Božidara Petranovića (A. Vencelides, književnik, Zagreb) — 19.50 Nekaj Dvorakovih orkestralnih skladb (plošče) — 20.20 Klavirska ura, Josip Prohaska — 21 Praški učiteljski zbor (plošče) — 21.20 Cimermanov kvartet — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Preaas lahko glasbe iz nebotičnika.

Dragi programi

Torek, 19. julija: Belgrad: 20 Simf. kone. (plošče), 21.45 Plošče: Zagreb: 21 Prenos iz Rima, Donizetti: Linda di Chamounix — Varsava: 19.35 Lwow, zabavni kone., 21.10 Katovice, lahka gl. — 22 Vilno, koncert od- lomkov iz oper — Praga: 20.20 Trije mušketirji, slusna igra — Budimpešta: 20.30 Klavirski kone., 21.35 Vol. godba, 23.10 Jazz — Milan: 20.30 Klavirski kone.: Linda di Chamounix, opera, nato ples, gl. — Rim: 21 Komedia, 21.35 Kone. godbe na pihala, 22.15 Ples, gl. — Du- na: 20.10 Slagerji, 21 Zvočna igra, 22.35 Hamburg, zab. in ples, gl. — 24 Komorna in nar. gl. — Hamburg: 21.20 Mandoline — Köln: 20.30 Veliki ples, večer — München: 20.10 Slusna igra, 21.40 Vasa Prihoda (plošče).

premenjal okrvavljeno posteljino in perilo ter izdrgnil s tal in stvari krvave madeže. Odrovaž je ječal v snu. Gospodična Salomeja se je odpravila spat duševno in telesno utrujena, polna notranjega zaničevanja, gnusa in mraza.

VII.

Po napornih dneh je zaspala neko noč trdo kot še nikdar. Bolni vstaja je ležal neprestano v mrzlici in bil samo deloma pri zavesti. Tudi sedaj je dremal v temni sobi. Obhajale so ga čudne sanje, polne groznih pošasti in prividov.

Iz polsna pa ga hipoma zbudi peket konjskih kopit za stenami. Knez je čul čisto jasno, da je nekdo prijezdil na dvorec, jahal previdno za zidom in obstal ravno pod njegovim oknom. Sleherni udarec konjskega kopita ob tla je odmeval v ušesih, možganih in v duši Grozničava domišljija mu je pričarala v temi pred oči podobo nočnega jezdeca. In naenkrat je začel na oknu previdno trkanje s prstom. Poslušal je. Nato je pričel buditi gospodično Mijo z vedno glasnejšimi kliči. Ker se pa le ni zbudila, je moral vstati in odsepati s svojo bolno nogo do njenega ležišča. Dotaknil se je z roko njene nagnjene glave, jo potegnil rahlo za lasa in zbudil. Zdrnila se je, vendar pa obse- dela za hip na svojem ležišču in kar ni mogla priti k zavesti. Šepnil ji je na uho, da nekdo trka. In razumela ga je ter prislubljala. Odro- waž je spoznal, da ne bo nič dobrega, kajti pričela je moliti na tihem, vsa prestrašena, zobje pa so ji sklepale. Trenutek nato je še vedno jecljajoč med jokom pretrgane besede iz molitvice planila pokonec, se ognila s toplim ogrinjalom in prižgala z rokama, ki sta se tresli kot mrzlični, svečico v leščerbi. Kot ptica je skočila v hladno sobano, odprla vrata na vho- du, pridružno zahtela in zletela ven. Bolnik se je stegnil iz svoje postelje in čakal, kaj bo sedaj, in če bo treba zopet v skrivališče v hlevu.

FOX

krema

izpolnjuje želje vsake dobre in varne gospodinjke

POSESTNIKI GOZDOV

ki žele svoje gozdove prodati, iz katerih se lahko napravljajo bukova drva — naj pošljejo svoje ponudbe pod značko »Gorivo drva« na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9. — Reflektira se na množino od 20.000 m³ naprej. Lahko se pogaja tudi za izgotovljena drva.

Razpisuje se

služba pragmatičnega občinskega tajnika pri občini Trebnje na Dolenjskem s srednjošolsko izobrazbo in končnim izpitom. Rok za vlaganje prošnje je 31. avgust 1938. V Trebnjem, dne 17. julija 1938.

Razpis

Občina Ježica, okraj ljubljanski, razpisuje pragmatično mesto

občinskega tajnika-blagajnika.

Šolska izobrazba: popolna srednja šola z zaključnim izpitom ali njej enaka strokovna šola. Ostale pogoje zvedo prosilci pri tej občini, odnosno v »Službenem listu«.

Uprava občine Ježica, dne 13. julija 1938.

št. 33.283/L. 1938.

Natečaj

Centralna uprava humanitarnih fondov pri ministrstvu zaobračaja razpisuje na podlagi sklepa glavnega upr. odbora C. U. št. 2468/38 z dne 13. junija t. l. splošen jugoslovanski idejni natečaj za idejne načrte za zgraditev bolnišnice bolniškega fonda za državno prometno osebje na »Rebruc« v Zagrebu.

Pri tem natečaju lahko sodelujejo strokovnjaki, jugoslovanski državljani. Rok natečaja traja do 30. septembra 1938, a načrte je treba predati najpozneje do 12. tega dne oblastni upravi bolniškega fonda v Zagrebu, Grgurova ulica 3, soba št. 13, ali pa priporočeno na pošti in o tem brzojavno obvestiti Bolniški fond v Zagrebu.

Za najboljšie rešitve po oceni razsodišča so določene sledeče nagrade: prva 20.000 din, druga 15.000 din, tretja 10.000 din, za odkupe pa znesek 6000 din.

Pogoji, program in situacija za ta natečaj se dobijo proti plačilu 30 din pri oblastni upravi bolniškega fonda v Zagrebu, Grgurova ul. 3, v uradnih urah od 8—12, ali pa pri Oblastni upravi boln. fonda v Ljubljani (Ljublj. dvor). Oblastna uprava bolniškega fonda v Zagrebu.

Kemična tovarna Lehrte iz Hannovra

priporoča kemikalije za tovarne mesnih izdelkov, prekajevalnice in mesarije:

Nitritne soli za prekajevanje in soli za hitro prekajevanje. Nitrit v palicah.

Soliter, kemično čist.

Albenal: za konzerviranje mesnih izdelkov vseh vrst, ki se utegnejo hitro skisati.

Lemartin: Najboljše sredstvo za desinfekcijo proti plesnobi, gnilobi in za učinkovito uničevanje vseh bakterij.

Fermal W. Gelatine-Preparat: Snov, s katero se položi mesne izdelke, da dobijo lep lesk. Prima kvaliteta. Oranžna (ognjeno-rdeča) in dimnatočna.

Generalno zastopstvo:

Dipl. inž. kemije ED. KANDUSCHER,

Celje, Prešernova ulica 22.

Skladišče: Zemun, Primorska ulica 4.

Mali oglasi

Službe iščejo

Izurjena šivilja

za vsa dela, gre na dom. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Šivilja« 11158.

Oskrbnik

oženjen brez otrok išče službo na večjem posestvu. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11326.

Šofer

dober, trezen in pošten, srednje starosti — išče službo. Nastopi lahko takoj. Jakob Podobnikar - Osrednek — Dobrova pri Ljubljani. (a)

Dekle

vajeno pospravljanja in deloma tudi kuhanja — išče službo. Naslov v poružnici »Slovenca« Celje. (a)

Službo dobe

Poštenega moškega

neozjenjenega, zgovornega in vojašine prostega sprejemem. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »12« št. 11355. (b)

Plačilna natakarija

prvovrstna, mlajša moč, prijetne zunanosti — se išče. Biti mora sposobna in pride v poštev le taka, ki je služila v boljših restavracijah. — Istočasno iščemo perfektne servirke. Takojšnje ponudbe na hotel »Savinja«, Laško. (b)

Služkinjo

starejšo, ki zna kuhati, pošteno in zanesljivo — sprejme zdravnik v okolici Ljubljane — takoj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11354. (b)

Kuhinjsko sobo

oddam s 1. avgustom. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11356. (s)

V mirnem kraju

na Gorenjskem, v bližini železne postaje, se išče za daljšo dobo za 2 osebi popolna oskrba. Ponudbe s ceno v upravo »Slov.« pod šifro »Letovanje«.

Posestva

Kunaver Ludvik

građbeno-strokovno obračun posredovalec — Cesta 29. oktobra št. 6, telefon 37-33, ima naprodaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Parcela

skupno ali razparcelirana, v izmeri ca. 8000 m², naprodaj. Lega ob novi državni in banovinski cesti. Pogoji ugodni. Električna, vodovod poleg. Poizve se: Vižmarje 100.

Posestvo

pet minut od farne cerkve, sestojede iz nove hiše, gospodarskih poslopij, sadnega vrta, starih njiv, dveh travnikov, dela gozda ter vinograde — ugodno naprodaj. Event. se prodaja tudi parcelah. Interesenti naj se obrnejo na naslov: Jožeta Vene, št. Jerne Dolenjsko. (p)

Vajenci

14 leten fant

z dvema razredoma gimnazije, se želi izučiti ključavničarske ali mehanične obrti ali pa za elektrotehniko. Naslov v upravi »Slov.« pod 11327

Razno

Pletarsko podjetje

Franjo Grenko

Oria vas — Braslovce

se priporoča cenjenemu občinstvu za dobavo vseh v moderno pletarsko obrt spadajočih predmetov: pleteno pohištvo, garniture za verande, sobe, balkone, hotele, kopališča sanatorije, košare za cvetlice, pisarne itd. itd. Postrežba točna, cene najnižje.

Prodamo

Vsa lahka letna oblačila st nabavite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra c. 14.

Pristne domače salame

in polnomastne polemendolski sir — dobite pri L. Buzzolini, Lingarjeva ulica, delikatesa. (l)

KOLESA

najnovejši letošnji modeli v največji izbiri naprodaj po neverjetno nizkih cenah

Nova trgovina

Ljubljana — Tyrševa cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Sveže slive, hruške

špinzle kg 3.25—3.75 dln franko voznina, razpoložljiva košare 45 kg — G. Drechsler, Tuzla. (l)

Delavnica za inventarjem

in materialom za kozmetiko in kemične proizvode. prodam. — Sprejem tudi kemika za družabnika. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Reflektant« št. 11324. (l)

Navadno opazimo prepozno!

Ko začutimo sončne opekline, je že prepozno! Zato se morate poprej namazati s kremo Nivea ali z oljem Nivea. Če pripeka sonce zelo močno, je treba mazanje večkrat ponoviti. Potem boste počrneli hitro in enakomerno.

Globoko znižane cene

vsemu poletnemu blagu za moške in damske obleke ter perilu pri tvrdki

F. I. Goričar

Ljubljana — Sv. Petra cesta št. 29 in 30

Na zalogi zelo velika izbira raznih ostankov

Original, francoska koleca

AIGLON

Najboljši material, prvovrstno izdelana, fino in trpežno lakirana ter pokromana. Najjačji tek. Model: Tour de France

Viktor Bohinec, Ljubljana Tyrševa c. 12 (dvorišče)

Ajdo za seme

sivo in črno nudl Sever et Komp., Ljubljana. (l)

Majhne blagajne

za vzidanje, že od 525 din naprej — dobavljiva in cenik pošlje na zahtevo Ljublj. komerc. družba, Ljubljana, Levčeva 43. — Telefon 24-08. (l)

»Kappel« pisalni stroji

prilagojeni odličnih izdelkih nemških tovarn. — Pisalni stroji za pisarno in potovanje. — Najmodernejša oprema!

KLEINDIENST & POSCH Maribor, Aleksandrova 44

Za jesensko setev

koruzo, grahoro, ajdo in rdečo deteljo ter gorenjsko repo, dobite v najboljši kakovosti pri tvrdki FRAN POGACNIK, d. z. o. z. v LJUBLJANI, Tyrševa (Dunajska) 33 v JAVNIH SKLADIŠČIH

Kupimo

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Stanovanja

IŠČEJO:

Dvosobno stanovanje

s pritlikinami, najraje v bližini centra — iščem za takoj. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Prijeten dom«.

ODDAJO:

V vili

pri sv. Jožefu oddam takoj dvosobno stanovanje v I. nadstropju, mirno in sončno. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11323.

Trisobno stanovanje

udobno, sončno, oddam! Za boljše situiranega upokojenca idealno. Informacije v upravi »Slovenca« pod št. 11328. (c)

Udobno stanovanje

v bližini kavarne Evropa, 3—5 sob, vse pritičnine in komfort, oddam za avgust. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11316. (c)

Pohištvo

Modroce

posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetne izdelke nudi najceneje

E. Zelenka

Maribor, Ulica X. okt. 5

Ugoden nakup morske trave, žime in cvilja za prevleke pohištva

Natečaj

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu razpisuje s tem natečaj za izpopolnitev

dveh mest pomožnih dnevničarjev

s ovršeno filozofsko fakulteto in diplomom iz matematike plačo 1200 din za prve tri mesece službovanja, a dalje s plačo 1350 din mesečno.

Pogoji nameščenja so naslednji:

- da so reflektanti državljani kraljevine Jugoslavije in da so večji erbohrvaščine ali slovenščine;
- da so dovršili 18. leto starosti in da niso starejši od 35 let;
- da so telesno, umno in moralno sposobni za službo pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev;
- da so brezhibnega vedenja ter da niso bili odpušteni iz službe Osrednjega urada za zavarovanje delavcev ali iz kake druge javne službe;
- da ne stojijo pod akribništvom ali stečajem, da niso v preiskavi ali pravomočno obsojeni za zločin ali prestopki iz koristiljublja ali za poškodbo prometne ali poslovne tajnosti (§ 186. Zor-a).

Poleg tega morajo imeti reflektanti lep rokopis. Prošnji mora vsak reflektant priložiti: rojstni list, domovinski list, spričevalo o dosedanjem poklicu, o zdravju, o pravosti, šolska spričevala, spričevalo o zakoniti zakonski zvezi, o letnicah otrok. Zdravje mora potrditi spričevalo zdravnika Osrednjega urada za zavarovanje delavcev ali njegovih krajevnih organov ali zdravnika državnih ali samoupravnih oblasti ter še eno spričevalo, izdano po državnem ali drugem javnem dispanzerju odnosno zdravniku specialistu za tuberkulozo. — Lastnorочно pisane ponudbe in s popolnimi dokazili opremljene prošnje naj reflektanti naslovijo na Osrednji urad za zavarovanje delavcev najkasneje do vključno 13. avgusta 1938 do 12. ugodne. — Zakasnele in nezadostno opremljene prošnje se ne bodo upoštevale. — Nameščenje izbranih oseb je začasno in traja, v kolikor ne bi bilo službeno razmerje prej razrešeno (§§ 4. in 11. pravilnika o službenem razmerju dnevničarjev) do 31. decembra 1938, ko preneha s tem, da se zamorejo v letu 1939 ponovno sprejeti v službo odnosno morejo podaljšati nameščenje v mejah budžeta, odobrenega za to leto.

V Zagrebu, dne 14. julija 1938.

OSREDNJI URAD ZA ZAVAROVANJE DELAVCEV.

Umrl je gospod

Zorko Rodič

privatni uradnik

Naslega ljubljanskega soproga, očeta in brata, bomo spremlili k večnemu počitku v torek, 19. julija 1938, ob 18. od doma v Stožicah št. 50 na pokopališče k Sv. Juriju.

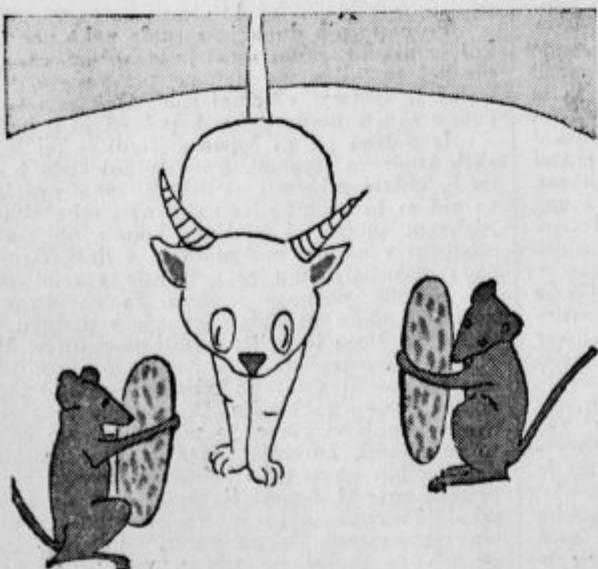
Stožice, 18. julija 1938

Draga, žena: Mirko, Martin, sinova Slavko, brat: Tinka, sestra

Konči Ahačič:

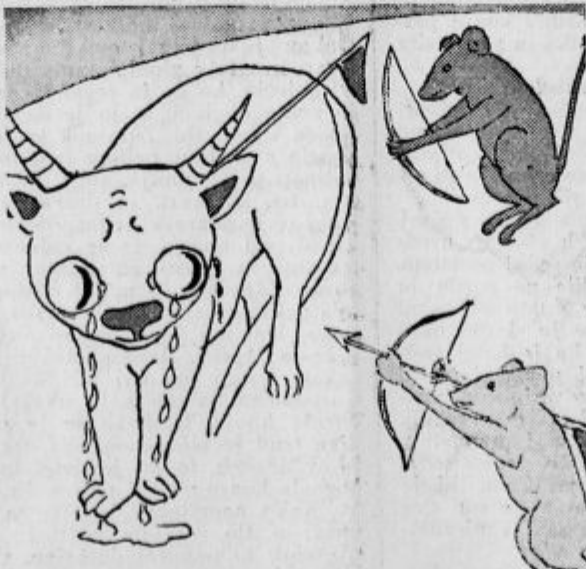
Trije tički

»Kaj je to?«

»Glej ga spaka! Salama taka!« misli Maca in gleda gibke miške nožice pod salamo, ki se ji tako prebrisano umikajo. Kaj naj stori?! Katero naj napade? — Gledalci pa žvižgajo in nestrno cepetajo z nogami.

Av!

Pišca je priletela oklevajoči in premišljujoči Maci za vrat in se ji globoko zarežala v meso. »Au, au-miau« zajoka Maca in potoži grenke solze. Zzzk! In že se ji zapiči druga zastavica tik za rogato okroglo glavo.

Mednarodne telovadne tekme v Blois — Francija

Častna zmaga slovenskih fantov

Sijajen sprejem naših tekmovalcev v Franciji

Blois, 18. julija. Zmagovalec v mednarodnem deseterboju je Ivan Varšek, zmagovalec v mednarodnem peterboju seniorjev Jožef Hvale, zlato svetinjo v mednarodnem deseterboju si je priboril Karel Janež.

★

Pred dnevi je odpotovalo telovadno zastopstvo Zveze fantovskih odsekov na mednarodne telovadne tekme v Francijo. Francozi so priredili svoj veliki tabor v mestu Blois. Od naših so se tabora udeležili trije odlični telovadci, Ivo Varšek, Jožef Hvale in Karel Janež. Včeraj pa smo dobili brzojavko g. inž. Nečima, v kateri nam sporoča, da je bil uspeh našega sicer maloštevilnega zastopstva v vsakem oziru popoln. V najvažnejši tekmovalni panogi, v tekmovalstvu za mednarodno prvenstvo posameznikov v deseterboju je zmagal Vičar Ivo Varšek in dokazal, da je kvalitetna stopnja naših telovadcev v Zvezi fantovskih odsekov izredna. Tudi v peterboju za seniorje so naši zasedli prvo mesto, saj je v tej disciplini zmagal Jožef Hvale. Prav dobro se je odrezal tudi izredno nadarjeni mladi tekmovalec Karel Janež, ki je v mednarodnem deseterboju dobil zlato medaljo (medaille d'or). Deseterboj kakor tudi peterboj sta dve tekmovalni disciplini, v katerih tekmovalci nastopajo v telovadnih in v lahkotletskih točkah.

Posonni na uspehe naših tekmovalcev na mednarodnih tekmah v Franciji iskreno čestitamo našim odličnim fantom in jim želimo, da bi k temu letošnjemu ponovnemu uspehu nanizali še nadaljnjih. Zveza fantovskih odsekov je s tem vnovič dokazala, da je njeno delo res plodno in da je v kratkem času po dolgih letih, v katerih je bila prisiljena k brezdelju, v smotrnem delu sijajno dvignila kvaliteto svojih tekmovalcev. Po mednarodnem mladinskem taboru v Ljubljani so zdaj rjeni člani zmagali v Franciji in dokazali s tem v naše veselje visoko kvaliteto svojega znanja.

★

Blois, 15. julija. Danes so dospeli semkaj tekmovalci ZFO Hvale Jože, Janež Karel in Varšek Ivan. Z njimi je prišel tudi inž. Nečima. Mesto jim je napravilo sprejem, kakršnega še niso doživeli, še manj pričakovali.

Veličasten obsoteljski tabor

Škof dr. Tomažič blagoslovil novo zastavo, kateri je botroval ban dr. Natlačen

Celje, dne 17. julija.

Nedeljo za nedeljo se zbirajo tisoči slovenskega naroda po vseh delih naše ožje domovine na množičnih mladinskih taborih. To gibanje je tako silno in naravno, da ni mogoče mimo njega. Kdor je količkar pozna naš narod in z njim čuti, ta ve, da so bili številni tabori jasen in glaven izraz slovenskega naroda, da živi v njem podvojen narodna zavest, da se Slovenci resno zavemo časa in razmer in da bomo za vsako ceno živeli svoje popolno in nemoteno narodno življenje z vsem neokrnjenim bogastvom naših narodnih svetinj. To nam je pokazal tudi obsoteljski tabor v Sv. Petru pod slapnimi Sv. gorami, pokazal, da je slovensko ljudstvo ob Solli vdano svoji narodni državi, da je tudi tuda mladina navdušena za našo mladinsko organizacijo, da se je oklepa vedno več mladih src. Obsoteljski prosvetni tabor, ki ga je priredilo Katoliško slovensko prosvetno društvo v Sv. Petru pod pokroviteljstvom g. ministra dr. Miha Kreka, pa je še tembolj važen, saj v obsoteljski dolini mladinskega tabora še ni bilo. Zato pa se je obsoteljska mladina tako veselila tega tabora, zato se je zanj s takim navdušenjem, požrtvovalnost in ljubeznijo vnela. Pripravljalni odbor z neutrudljivim predsednikom članom banskega sveta in šentpetrskim županom g. Zorenčem, je že mesec dni neumorno delal, zato pa je obsoteljski tabor tako sijajno uspel. 14 dni je bilo telovadišče polno mladih požrtvovalnih delavcev, ki so ga urejali, da je St. Peter lahko posonen nanj. Nad 1000 voz zemlje so pripeljali kmetje na telovadišče, darovali so les, mnogi pa so pomagali z delom. Telovadišče je ograjeno z novim visokim plotom, nad njim pa se ponosno dviga veličastna stavba Katoliškega doma. Tabor pa je bil še posebno pri srcu šentpetračanom, ki so kupili nov društveni prostor, katerega je danes blagoslovil prevzvišeni mariborski vladika škof dr. Tomažič, kumoval pa mu je g. ban dr. Marko Natlačen.

Sv. Peter je bil zadnje dni v pravi praznični luči. Fantje so postavljali slavoloke, nič manj kot 22 so jih postavili, dekleta so pletla vence in okrasila Katoliški dom in telovadišče, raz vse hiše pa so plapolale državne zastave. Sneli so na obsoteljskih gričih zagoreli kresovi in oznanili obsoteljski dolini, da se bliža velik mladinski praznik. Gorelo je okrog 100 kresov, iz Sv. Petra pa jih je bilo videti nad 60.

Danes ob pol 9. se je razvil od križišča cest pri Stadlerju sprevod, kakršnega ne pomnijo najstarejši šentpetračani. Na čelu sprevoda je jahalo na konjih 32 konjenikov, nad 150 kolesarjev, 2 godbi, 120 članov in 134 članic v krojih, okrog 50 narodnih noš, članstvo, za njimi nad 2000 ljudi, 24 okrašenih vozov in 19 tovornih in osebnih avtomobilov. Spreveda so se udeležili tudi zagrebški Slovenci, ki so prišli na obsoteljski tabor. Sprevod je bil 1 km in pol dolg. Množica je viharno vzklikala našemu mlademu kralju Petru II., kraljevskemu domu in narodnemu voditelju dr. A. Korošču. Pri Katoliškem domu se je zbrala velika množica, ki je pričakovala g. bana. Ob 9.30 se je pripeljal g. ban. Tako navdušenega vzklikanja in pozdravljanja, kakor smo ga videli ob sprejemu slovenskega bana v Sv. Petru, so zmogli le Obsoteljani. G. bana je pozdravil predsednik pripravljalnega odbora župan g. Zorenč Alojzij, nakar je g. ban izročila županova 5-letna hčerka šopek in ga pozdravila z ljubljeni besedmi. G. ban je obšel častno četo slovenskih fantov, nato pa so pozdravila g. bana prevzvišeni vladika škof dr. Tomažič, okrajni načelnik dr. Herbert Kartin, konjiški arhidjakom in ožji rojak Tovornik, celjski župan g. Alojzij Mihelič, prof. Bitenc, dr. Hanželič, g. Fazarie in drugi odličniki. Prevzvišeni škof g. dr. Tomažič je nato blagoslovil novi prapor Fantovskega odseka in Dekliškega krožka v Sv. Petru. Po krasnem nagovoru prevzvišenega g. škofa je g. ban izročil članu v kroju blagoslovljeni prapor, ta pa se je zahvalil g. banu za boštvo, nakar je izpregovoril g. ban. »Bogu otroci, domovini sinovi, nikomur hlapci«, tako je pisano

Pri sprejemu so bili navzoči poveljnik mesta polkovnik Fayzla; podpolkovnik Brouce, ki je predsednik vodja vse telesne vzgoje v pokrajini (Département) Loir-et-Chor. Brouce je bival po vojni 6 mesecev v Ljubljani in je obujal najlepše spomine nanjo. Poleg teh so bili navzoči župan mesta Blois g. Reibel z obč. svetniki, glavni tajnik mednar. zveze kat. telovadcev g. Thibaudaut in drugi. Časten predsednik vse prireditve je predsednik republike g. Lebrun. Poleg njega pa so v častnem odboru prireditve vsi vidnejši odličniki Francije. Na pozdravne nagovore je v lepi francoščini odgovoril inž. Nečima. Pri sprejemu so bili navzoči tudi mnogi domačini, ki so se udeležili mednarodnega mladinskega tabora v Ljubljani in niso mogli prehaliti sprejema Francozov v Ljubljani, poteka tabora, spreveda, zanimivosti in sploh ljubeznivosti, ki so jih doživeli v Ljubljani. Opazili smo, da je naš tabor v Ljubljani neverjetno mnogo doprinesel v Franciji k priljubljenosti Jugoslavije.

S kolodvora smo se v spremstvu vseh imenovanih odličnikov peljali na Stadion (3 km iz mesta), kjer so se že vršile tekme med posameznimi društvi in v lahki atletiki.

Pred prihodom na Stadion so tamkaj razglasili naš prihod po mikrofoni. Takoj pri vstopu nas je pozdravila godba s posebno fanfaro, 50.000 glava množica pa nas je s solzami v očeh kot prijatelje Francije sprejela z nepopisnim veseljem in navdušenjem. Našo državno zastavo so poljubovali in izkazovali čast. Peljali so nas takoj na glavno tribuno, nas — kakor je skoro povsod običaj — fotografirali z ostalimi odličniki. Ker smo bili od dolgega potovanja precej utrujeni, so nas še pogostili s pristnim šampancem in grigrizkom, nakar smo se odpravili takoj na stanovanje v dekliški internat St. Hilaire, ki je v sredini mesta.

Ulice po mestu so prepletene z vencami in rožami, vse izlozbe so umetniško okrašene s francoskimi, belgijskimi in našimi državnimi zastavami. Vidi se, da trgovci kar tekmujejo, kdo bo lepše okrasil svojo izlozbo. S hiš vihra na tisoče in tisoče zastav sodelujočih narodov. Krasni so slavoloki z alegoričnimi slikami in skupine zastav, ki so zataknjene za ščite, ki nosijo napis francoske republike.

Popoldne smo se predstavili raznim oblastem, zvečer pa smo z Belgiji odšli v sprevedu na grob neznanega vojaka, kjer smo položili v imenu ZFO krasen venec. Odkritih glav je meštanstvo pozdravljalo in poljubljalo našo državno zastavo. Zvečer je bila Belgicij in nam na čast prirejena razsvetljava in umetni ogenj, kakršnega niti Bled ne premore. J. H.

na eni strani prapora in to naj bi izpolnjevala naša mladina, ki je dobila nov prapor, svoj simbol, križ, pod katerim bo šla z delom za narod in državo v bodočnost. Z zlatimi črkami naj bo zapisan v srcih vseh dan obsoteljskega tabora in obsoteljske mladine naj stopa pod tem praporom za ideali naše mladinske organizacije, naj pridobi vse, naj raste, napreduje, naj s svetlimi zgledi pritegne k tej organizaciji vse zavedne slovenske fante in dekleta.

Nato je prevzvišeni škof g. dr. Tomažič opravil slovesno sveto mašo, med katero je množica prepevala ljudske pesmi, po sv. evangeliju pa je imel g. škof na zborovalce krasen cerkveni nagovor, v katerem je posebno poudarjal zvestobo Bogu, narodu in domovini ter posebno obsoteljsko mladino pozval, naj se trdno oklene naše katoliške mladinske organizacije. Zvesti hočemo biti naši materi sv. Cerkvi, vse svoje cilje in dela bomo uravnali po katoliških načelih, pri učitvi svojega telesa pa ne bomo pozabili na utrditev duha v dobrem, — v veri, v Bogu.

Po sv. maši je bilo zborovanje. Predsednik g. Zorenč Alojzij je prečital brzojavne pozdrave, ki so bili poslani s tabora Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vis. knezu Pavlu, narodnemu voditelju dr. A. Korošču in ministru dr. M. Kreku. Zborovalci so viharno vzklikali in val navdušenja se ni polegel, dokler ni zazvenela krepka beseda g. dr. Humerja iz Konjice. Za njim je govoril prof. Bitenc iz Celja o delu mladinskih organizacij.

Popoldne ob 4 je bil javen telovadni nastop fantovskih odsekov in dekliških krožkov. Nastopu je prisostvoval tudi g. škof in nad 2000 ljudi, ki so napeto sledili izvrstnemu izvajanju naše mladine. Posebno se je odlikovala celjska telovadna vrsta. Pri prostih vajah je nastopilo 120 članov in prav toliko članic. Po nastopu je izpregovoril priljubljeni šentpetrski župnik g. Rančigaj. Naša slovenska mladina naj bo jeklo, ki se pod udarci zaiskri in nikdar ne zlomi. Če se nemška mladina zbira pod kljukastim križem, če se fašistična mladina v Italiji zbira in prisega fašizmu, slovenska mladina pa stopa pod znamenjem križa, ki je pravi Kristusov križ. Danes je obsoteljska mladina zaorala prvo brazdo v prosvetno njivo. Kuj nas, življenje, kuj, če sem jeklo, naj se zaigram, če sem steklo, naj se zdrobim! Obsoteljska mladina se je zbrala, danes je prvič skupno nastopila, s tabora pa bo ponesla v svoje domove duha vere in ljubezni v Boga, narod, domovino, da, ko se bo povetila mladinski organizaciji, bo zvesto služila tudi svojemu narodu in državi.

K borbi zavarovalnih nameščencev

Te dneve je vsa naša javnost priča težke borbe, ki jo vodijo naši nameščenci, zaposleni v zavarovalnicah, s svojimi delodajalci. Moramo reči, da javnost z zanimanjem spremlja to borbo in da so njene simpatije na strani nameščencev.

Ta borba je edinstvena v zgodovini meznih borb naših nameščencev. Edinstvena je zato, ker se istočasno vrši po vsej državi in tudi zato, ker so v tej borbi posegli nameščenci po sredstvu, ki v nameščenskem meznem boju ni običajen, to je po stavki. Lahko si predstavljamo, v kakšnih razmerah so živeli in žive zavarovalni nameščenci, da so morali v obrambo svojega življenja poseči po tem skrajnem sredstvu. V časopisju so bili že objavljeni nekateri podatki, iz katerih je bilo razvidno, da so ponekod dobivali nameščenci plačo, ki ne dosega niti minimalnih delavskih plač. Stari kvalificirani nameščenci, družinski očetje, prejemale po 1000 din ali 1200 din na mesec.

Sveda ni mogoče soditi vseh zavarovalnih podjetij enako. Ravno naša domača zavarovalna zavoda, Vzajemna zavarovalnica in Croatia, plačujeta nameščence dobro in imata z nameščenci dobro urejeno službeno razmerje. Nasprotno pa je pri tujih zavarovalnicah, pri podružnicah raznih svetovnih, večinoma židovskih zavarovalnicah. Tu

Proslava 20 letnice Jugoslavije v Mariboru

Vse udeležence, ki bodo potovali z vlakom, opozarjamo, da bodo poleg rednih vlakov vozili tudi dopolnilni vlaki, katere bo mogoče pripraviti na podlagi prijav. Zato prosimo odbor za proslavo 20-letnice Jugoslavije v Mariboru, da prijavi udeleženci narodnega tabora 14. avgusta udeležbo pri domačem krajevem občinskem odboru, da vemo, koliko udeležencev vstopi na posameznih postajah. Zbiranje teh prijav je sedaj najvažnejše! Dopolnilni vlaki bodo vozili tako, da bo mogoče odpeljati se zjutraj iz Murske Sobote, iz Velenja preko Celja in preko Dravograda, iz Brežic, iz Ljubljane in — ako bo dovolj prijav — tudi iz Kranja in Kamnika ter da se zvečer udeleženci zopet lahko povrnejo iz Maribora domov.

Posebno prosimo organizacije, ki pošljejo svoje članstvo na tabor, da gledajo, da prejme odbor prijave točno in pravočasno.

Za narodni tabor v Mariboru dne 14. avgusta je dovoljena četrtinska vožnja po železnicah in to na podlagi vabil, katere prejmejo občinski pripravljalni odbori v spominski knjižici prihodnjega teden.

Odbor za proslavo 20-letn. Jugoslavije v Mariboru.

Dekleta na Brezje!

Medtem, ko smo za vsako nedeljo brali vabila na razne taborje, je ostala nedelja, 24. julija, skoraj brez tabora. Zakaj? Zato, da imajo slovenska dekleta priliko, da poročajo na svoj poseben in prvi tabor na Brezje. Narod je razumel važnost tega dne in vse drugo je za tedaj utihnilo, le tabor na Brezjah naj sprejme ob navzočnosti visokih cerkvenih in državnih predstavnikov. Že danes je udeležba 10.000 deklet zagotovljena. Toda mnoge še oklevate. Vedite, da tako mogočne in važne samodejske prireditve še niste in mogoče zopet dolgo ne boste doživele. Čim več vas bo, tem mogočnejša bo manifestacija za svetost naše družine, tem odločnejša borba za poštenje v narodu, tem lepši dokaz vaše edinstvi in zbujene dekliške zavesti. Vesele boste obiska pri Mariji in vse bo lepo šlo. Daleč nad 100 rediteljic bo skrbelo za vašo udobnost. Za vaše zdravje in varnost je vse preiskrbljeno. Za dobro voljo pa boste skrbela same. Dijakinje in visokošolke na Brezje. Ali ste se res že odtulile dekletstvu in ne čutite, da kot verni naraščaj slovenske inteligence spadate k dekliški skupnosti, da ji dajete zgled in pogum in se same od nje navzamete navdušene delavnosti za vse to, kar posebno vam mora biti sveto.

Meščanska dekleta — na Brezje! Pričakujemo vas v obilnem številu, da povežete mesto z deželo, inteligenco z našim ljudstvom. Gospodične vseh stanov — tudi vaš je tabor na Brezjah.

Delavke — na Brezje! Najbolj ste preiskušane pri delu, zato najbolj potrebujete duhovne tolažbe in pomoči. S svojo številno udeležbo pokažite, da se delavka še posebno zaveda važnosti borbe za družino in poštenje.

Dekleta z dežele — na Brezje! Pričakujemo vas v tako velikem številu kot še nikdar. Pričakujemo vaše zglede vernosti in vedrosti, vaših žrtv in molitev. Pričakujemo vas v narodnih nošah, z narodno pesmijo in narodnim cvetjem. Pridite vse!

Kat. učiteljice — na Brezje! Voditeljice ete naroda, deklet, nastopite z njimi skupno pri Mariji na Brezjah. V veselje in pogum jim bo, če se pokažete z njimi eno v borbi za vse to, kar vam kot učiteljicam mora biti še posebno važno. Naj vaše veliko število razveseli Marijino oko.

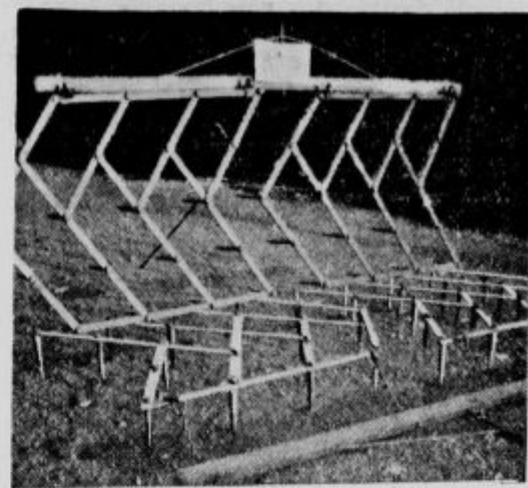
Priznanje ministra Cvrkiča sestram v Topolšnici

S. Vida Mencin

Topolšnica, 18. julija.

Da bi se dalo vidno priznanje za množično požrtvovalno in zasluženo delo sester v državnem zdravilišču v Topolšnici, so bile na predlog ministra socialne politike in narodnega zdravlja odlikovankam osebno izročili odlikovanja. V svojem govoru pred zbranimi bolniki, sestrami, uradniki, zdravniki in upravo zavoda je orisal značaj napornega, čeprav tihega in do sedaj pri nas še ne dovolj poznane priznanega dela sester, ki spadajo med prve pionirje v borbi proti tuberkulozi, naši najtežji in iz socialno-patološkega stališča najznačilnejši ljudski bolezni. To odlikovanje je ponoven videz znak pozornosti, katero kraljevska vlada posveča sistematski povzdigi naroda v vseh panogah, tako tudi zaščiti ljudskega zdravlja. Obrniti se neposredno k odlikovankam je z lepim in značilnim govorom orisal karitativno delo sester v državnem zdravilišču v Topolšnici, posebno pa zaasluge in požrtvovalnost sestre prednice Vide Mencin, pod katere vodstvom je prizadevanje sester-strežnic doseglo svojo današnjo vzorno višino

Taki dve dvodelni brani je izdelala tvrdka I. Globočnik, kovaštvo, Cerklje pri Kranju.

★

Ne tujina, ampak predvsem domače tvrdke lahko postrežejo z izvrstnim blagom za obleke. V vzorcih in v kvaliteti prekaša tuje izdelke blago tvornice

»VUNATEX«
iz Majšperka
pri Mariboru,

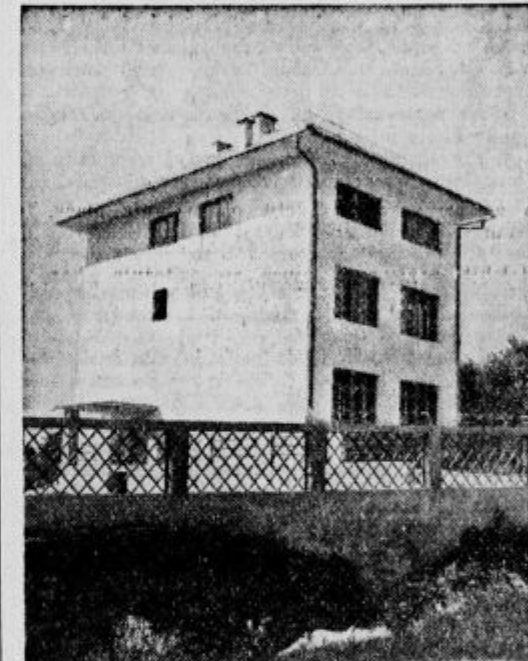
kateri morajo biti vsi nagrajenci žrebanja hvaležni za čedne blagove, ki jih je dobavila ta tvrdka in ki jim jih je sreča naklonila. Podjetje »Vunatex« dokazuje s svojimi izdelki svojo visoko sposobnost, zato se tudi domači trgovci po vsej Jugoslaviji zalagajo pri tej tvornici. — Zahtevajte povsod le »Vunatex« blagove za damske in moške obleke!

★

Pri zahvali tvrdkam, ki so dobavila darila za nagradno žrebanje »Slovenca«, je pomotoma izostala tvrdka Sarabon iz Ljubljane. Tudi njej smo hvaležni za dobavo nagrade za veliko žrebanje »Slovenca«. — Lastništvo »Slovenca«.

in splošno priznanje v celi državi. Po uradnem delu svečanosti, pri kateri so s svojimi nagovori sodelovali še g. šef-zdravnik in zastopnik bolnikov, sta izvedla g. Bogomir Leskovic in s. Ljubomira Zulj iz Ljubljane koncert z dovršeno umetnostjo in polnim uspehom, ki so ga vsi navzoči nagradili z navdušenim aplavzom.

Blagoslovitev nove šole na Lipoglavu

O novi šoli na Lipoglavu smo že poročali v zadnji številki. Preteklo nedeljo so pa imeli na Lipoglavu lepo slovesnost, ko je domači g. župnik blagoslovil novo šolsko poslopje. Pri slovesnosti je g. bana zastopal banovinski inšpektor za ljudske šole g. prof. Jeglič, navzoča sta bila tudi okrajni šolski nadzornik g. Franc Erjavec in pa inž. E. Navinšek, ki je naredil načrte za novo šolo. Ob tej priliki pripominjamo, da je gradbo nove šole nadzoroval banovinski tehnik g. Lado Lužar.

G. župnik Martin Pečarič je imel v župni cerkvi lep govor in sv. mašo. Po maši so pa šolski otroci nesli kip Sreča Jezusovega v sprevedu v novo šolo. Kip so postavili v šolski veži na pripravljen prostor. Nato je g. župnik blagoslovil novo šolsko poslopje. Slovesnosti se je udeležila velika množica domačinov, ki so veseli, da se jim je izpolnila davna želja, da se bodo njihovi otroci vzgajali v krasni šolski zgradbi.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grentice.

Smrt mladega delavca pod ruševinami

Celje, 18. julija.

Bliskovito se je danes opoldne razžirila po mestu vest o zrušenju neke hiše v Gosposki ulici, kjer je našel smrt 31 letni zidar Ribičelj Zani iz Lokrova pri Celju.

Nesreča se je pripetila ob 11.45. Stavbenik g. Grein iz Slovenje Gradca je prenavljal staro poslopje, last mehanika g. Vebra iz Celja. Hiša je stara nad 100 let in stanovanjci sosedne hiše so pomnijo, da je bilo to poslopje popravljeno l. 1875, ko so v hiši postavili povprečne stene. Zidarji so podrl razen temeljnih zidov skoro vse stene, pred kratkim pa so nato iz previdnosti porušili tudi ostrežje. Danes popoldne so trije zidarji podirali dimnik. Med njimi je bil tudi delavec Ribičelj, ki je slonel na tramu. Naenkrat je počil požarni zid sosedne hiše, ki ni bil zavarovan, in se zrušil z groznim hrumom čez tramovje. Ribičeljev tovariš Kranjc, ki je opazil, da se podira požarni zid, je zaklical Ribičelju, ki se pa ni mogel več umakniti, ker ga je že zadel zid ter ga z vso silo treščil po tramovju. Grižlju je odbilo levo stran lobanje, da so mu izstopili možgani. Pri padcu je treščil ubogi delavec še ob tram z gavel in mrtev obležal na tleh. Z Ribičeljem je padel tudi neki drugi delavec, ki pa je dobil le lažje poškodbe po obrazu,

Drobne novice

Koledar

Torek, 19. julija: Vincencij Pavelski, spoznavalec; Avrea (Zlata), devica mučenica.

Sreda, 20. julija: Marijeta, devica mučenica.

Osebnosti

== Napredoval je z ukazom Nj. Vel. kralja z dne 8. junija 1938 predstojnik zavoda za zaščito mater in otrok v Ljubljani g. dr. Bogo Dragaš za zdravstvenega nadzornika in predstojnika omejenega zavoda v IV-1. Iskreno čestitamo!

== Iz banovinske službe. Banovinski kmetijski uradnik Bregant Ivo pri okrajnem načelnstvu v Ptuj je napredoval v VII. položajno skupino. Banovinski upravni uradnik Gröblacher Božidar pri upravi banovinskega zdravilišča Rogaska Slatina je napredoval v VII. položajno skupino. V VIII. položajno skupino so napredovali upravnik banovinske zaloge šolskih knjig in učil v Ljubljani Poznič Blaž, Cizelj Olga, banovinska arhivska uradnica pri banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru, banovinski kmetijski uradnik Ambrož Gabrijel pri okrajnem načelnstvu v Črnomlju, obrtna učiteljica na državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani Lubeč Elza, banovinske tehnik Jamšek Ivan pri okrajnem cestnem odboru v Kamniku. V IX. položajno skupino so napredovali Modic-Cebela Ana, sestra pomočnica v zdravstvenem domu v Celju, in sestra pomočnica Kopač Leopoldina na državni šolski polikliniki v Ljubljani, žigosač pri oddelku kontrole mer na okrajnem načelnstvu v Mariboru — levi breg Čeh Konrad, banovinski kmetijski uradnik pri upravi banovinskega posestva v Mali Loki Petrol Anton. Postavljen je za banovinskega tehnika v IX. položajni skupini Pirnat Josip pri okrajnem cestnem odboru v Slovenjem Gradcu, za banovinskega cestnega nadzornika v X. položajni skupini pri okrajnem cestnem odboru v Ljubljani je postavljen Steiner Viljem. Za služitelja I. skupine pri oddelku kontrole mer pri okrajnem načelnstvu v Ljubljani je napredoval Kadunc Franc. Zdravnik združene zdravstvene občine Maribor dr. Höningmann Alfonz je premeščen za zdravnika združene zdravstvene občine na Vrhniki pri Ljubljani.

klub, Ljubljana, Beethovnova 9. Vsi posetniki filatelistične razstave kakor tudi udeleženci kongresa uživajo polovično vožnjo od 3. avgusta do 13. avgusta, in sicer za prihod od 3. do 11. avgusta in za odhod iz Ljubljane od 5. do 13. avgusta. Razstava bo nad vse zanimiva tudi za filateliste, saj bo na razstavi ves razvoj slovenskih znamk prikazan, bodo pa na razstavi vse jugoslovanske znamke tako po katalogih in specialne zbirke.

— Izlet v Dolomite od 13. do 17. avgusta. Okorn!

— Razpis zdravniških mest. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje sledeča zdravniška mesta: mesto poškodbenega zdravnika v Črnomlju, Kamniku, Ločah pri Poljanah in poškodbenega hišnega zdravnika v okrevašišču »Jadrana« na Rabu, ter mesto zdravnika-uradnika v Trzinu. Rok za vložitve prošnje do 15. avgusta 1938.

— Prepovedan tisk. »Službene novice« št. 158 objavljajo, da je drž. pravdnistvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in širiti št. 26 tednika »Nedelja«, dalje knjižico »Komunalna politika grada Susaka« sa socijalne perspektive, podpisane po Vilimu Kalenu in knjižico »Terpituda« od Marka Krstića, crteži Hegeđuša. Vse je izšlo, oziroma je bilo tiskano v Zagrebu.

— Izlet v Svico od 14. do 23. avgusta. Okorn!

— »Bodočnost« št. 6-7. Izšla je dvojna številka »Glasila naših katol. namestencev«. Kot vedno prinaša tudi v tej številki lepe in aktualne članke. Naj navedemo nekaj naslovov: Po taboru, Krščanski socializem (mnenje dr. Aleša Ušeničnika), Občni zbor TBPD (Martelanc), Pred volitvami v Poljanski zavod, Socialno vprašanje in mi (Smeret), Pravice ob porodu, O novelizaciji obnove zakona, Zahteve zavarovalnega uradništva, Kam vodi pot človeštva?, Socialni obraz Jugoslavije, Zavarovanje organetov, Važna razsodba I. dr. Glasilo našega Društva združenih zasebnih in trgovskih namestencev Slovenije zasluži vso pohvalo in mišlino, da ne bi smelo biti slovenskega namestencev, ki ne čita tega svojega glasila. Bodočnost se nanaša pri upravi v Ljubljani, Čopova ul. 1 (ZZD).

— 17 gojencev za medicinsko fakulteto v Belgradu bo sprejelo ministrstvo vojske in mornarice. Za razpisana mesta se lahko potegujejo abiturienti, ki so napravili maturo z najmanj dobrim uspehom, visokošolci z dvema ali štirimi semestri medicine

Danes ob 19.15 in 21.15

Vstrani stotnik

Telefon 22-21 Kino Union

Napeta drama, v kateri se borita ljubezen do domovine s človeškim instinktom in željo po sreči. Lepa romantična zgodba o vojni ljubezni. Lepa Lil Dagover in nadvse simpatični Karl. L. Diehl

Važna navodila za pešce

1. Cesta je za vozi promet! Če ni hodnika, hodi zmerom po skrajnem desnem robu v smeri hoje!
2. Če hoče prečkati cesto, stopaj zmerom pravokotno po najkrajši progi, nikoli pa poševno.
3. Ne postavljaj se na sredo ceste in ne razgovarjaj se tam s prijateljem.
4. Preden prečkati cesto, pogled zmerom prej na levo in še na desno. Če ni vozila v bližini, stopi hitro na drugo stran.
5. Ne prečkaj ceste tik za vozilom, ki zapira razgled na nasprotno stran. Bolje je počakati in ostati živ in zdrav.
6. Ne skakaj s tramvaja. Ne izstopaj, preden nisi prepričan, da ne prihaja vozilo, ki te lahko zadene, če hoče prehiteti tramvaj.
7. Motorna vozila vozijo naglo in zato imajo ceste. Pomisli, da s hitrostjo 30 km na uro prevozi avtomobil ali motocikel v 5 sekundah 41 metrov, medtem ko ti v tem času prehošiš komaj 5 metrov. Misli na to, kadarkoli hočeš čez cesto!
8. Cesta ni igrišče. Otroci naj se igrajo na vrtu ali dvorišču.
9. Ne obešaj se na druga vozila! Otroci! Ne obešajte se na tramvaj, avtobuse ali druga vozila.
10. Zmerom, kadar si na cesti, se zavedaj, da nesreča nikoli ne počiva!

— V zastarelih primerih zapeke, združenih z zlato žilo in otekoma jeter, je pravi blagoslov naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita tudi v malih množinah. »Franz-Josefova« voda mlo deluje in zanesljivo odpravlja, pa se poleg tega tudi po daljši porabi skoraj nikdar ne izkaže neučinkovitost.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Strelna zažgala kozolec in pod

Škocijan pri Turjaku, 18. julija.

Ko je v soboto, 16. julija ob 4 prihrumela nad Škocijan silna nevihta, je udarila strelna v kozolec Ivane Sever v Alhili Lipljenah. Kozolec je bil poln sena in tudi že nekaj žita. Bil je naenkrat v ognju. Takoj nato je plamen objel pod Jožeta Severja — z napolnjeno seno in listno šupo. Požar se je že prišel širiti proti vasi, ki šteje 34 števil. Tedaj je posegla vmes škocij. gasilna brigada. Spretni organizaciji škocijskih gasilcev in neumornemu trudu skozi 5 ur so gasilci ogenj lokalizirali in obvarovali vas. Izpraznili so 4 vodnjake in več gnojnih jam. V vasi je nastala silna panika: med jekom so vaščani odnašali bolnike in blago na varno.

Proti pešeru je prišla na pogorišče šentjurska motorka, ki pa ni stopila v akcijo, ker je bila nevarnost že odstranjena, ogenj v glavnem pogasjen.

Uboga posestnika sta zavarovana le za majhno vsoto, ki ne bo zadostna in poleg tega sta ob vse seno. Blagim srecem ju priporočamo v pomoč!

Volitve v jeseni

— Akademikarke in srednješolke iz Ljubljane se odpeljejo na tabor na Brezje v nedeljo, 24. julija, ob 7.12 Zato se zberemo točno ob tri četrti na sedem pred glavnim kolodvorom na Masarykovi cesti. Nobena naj ne pozabi taborne knjižice in znaka! Vabljeni tudi tiste ki ste se želele, pa se niste mogle prijaviti!

— Hruška cvete na vrtu Marije Sifer v Stari Loki 21. Večje cvetoče hruške nam je prinesel v uredništvo prijatelj našega lista.

— Izlet v Trst od 13. do 15. avgusta. Okorn!

— XX. jubilejni mednarodni kongres katoliških esperantistov pod pokroviteljstvom prevz. g. knezoškofa dr. Gregorija Rožmana in častnega odbora pod predsedstvom g. bana dr. Marka Natlačena. V času našega kongresa bo filatelistični klub Ljubljana priredil svojo prvo razstavo znamk, združeno z borzo znamk v prostorih drž. trgovske akademije na Bleiweisovi cesti. V ta namen je izšel propekt. Kdor se zanima zanj, naj se obrne na filatelistični

in za zrakoplovstvo medicinci s prvim rigorozom. Prošnje je poslati upravniku internata voj. gojenec medicinev (Glavna voj. bolnišnica - Belgrad), do najkasneje 15. avgusta t. l. Sprejemni pogoji so razvidni iz Službenega voj. lista str. 953-958, ki je interesantom na vpogled pri pristojnih voj. okrožjih in na vseh orožniških postajah.

— V Rim-Napoli od 17. septembra do 2. oktobra. Okorn!

— Sprememba imena vasi Studenec-Ig. Notranje ministrstvo je odredilo, da se dosedanje ime vasi Studenec-Ig v občini Ig, okraj ljubljanski, spremeni v Ig.

Bolečo rdečico, ki vam jo je povzročilo sonce, vam izprememi Tschamba Fii v prožno rjavo polt. Drogerija Gregorič, dr. z o. z., Ljubljana, Prešernova 5.

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 16. t. m. je objavljen »Pravilnik o pooblaščenih aktuarjih« in »Pravilnik o pobiranju cestne takse od železniškega prevoza blaga v vagonskih tovorih.«

Volitve v jeseni

— Jugoslovanska knjigarna r. z. o. z. Ljubljana, priporoča sledeče knjige: Hänsel, Die Jugend und die leibliche Liebe. Sexualpädagogische Betrachtungen. 87 str., vez. 28 din. — Holzmeister, Kirche im Kampf. 227 str., vez. 47 din. — Index Librorum Prohibitorum. 508 str., vez. 30 din. — Liener, Der neue Christ. 339 str., vez. 112 din. — Mendigal, Jugend Moral. 164 str., vez. 39 din. — P. Thomas Michels, Die göttliche Gabe der Vollkommenheit. 92 str., vez. 29 din. — Pfeigler, Der lebendige Christ vor der wirklichen Welt. Gesammelte Gewissenserforschungen. 126 str., vez. 39 din. — Poppe, La direction spirituelle des enfants. 99 str., vez. 12 din. — M. Edouard Poppe par l'abbé Od. Jacobs et Edouard Ned. 264 str., vez. 36 din. — Radermacher, Psalmen und Liturgie. Eine biblisch-liturgische Erklärung der Sonn- und Festtagsmessen. 288 str., vez. 46 din. — Rudolf, Bildung zum Christen. 166 str., vez. 37 dinarjev. — Schütz, Der Mensch und die Ewigkeit. 395 str., vez. 85 din. — Walter, Die Herrlichkeiten des christlichen Sterbens. 87 str., vez. 21 din.

Volitve v jeseni

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 16. t. m. je objavljen »Pravilnik o pooblaščenih aktuarjih« in »Pravilnik o pobiranju cestne takse od železniškega prevoza blaga v vagonskih tovorih.«

Volitve v jeseni

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 16. t. m. je objavljen »Pravilnik o pooblaščenih aktuarjih« in »Pravilnik o pobiranju cestne takse od železniškega prevoza blaga v vagonskih tovorih.«

Volitve v jeseni

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 16. t. m. je objavljen »Pravilnik o pooblaščenih aktuarjih« in »Pravilnik o pobiranju cestne takse od železniškega prevoza blaga v vagonskih tovorih.«

Volitve v jeseni

— Od doma je neznano kam odšel večeraj zjutraj 12 letni deček Branko Alojzij Klančar. Za svojo starost je deček krepak ter oblečen v usnjene (ir-haste) hlače z usnjenimi naramnicami in svetlo sivu majico s kratkimi rokavi. Obut je na golo nogo v rjave čevlje. Je razkrit ter na kratko (bubi) ostrižen. Pri sebi nosi rjavo aktovko. S seboj vodi 3 in pol letnega dečka Marijana Košiča, ki je obut na golo nogo v rjave sandale in oblečen v svetlo-sivo bluzo. Deček je temnih kostanjevih las ter okroglega obraza. Na desni strani čela je še nekoliko potolčen od nedavnega padca. Kdor ju je kaj videl ali morda ve, kje se sedaj nahajata, je lepo naprosen, da proti povratni strošek takoj sporoči najbližnji policijski ali orožniški postaji odnosno na naslov Joža Košič, Ljubljana, Rožna ul. 41.

Dvojni obraz ljubezni, kakor jo oblikuje edino

Sola življenja

Ronée Sant Cyr.

Premiera Kino Matica danes ob 16, 19.15 in 21.15 uri

film modernega človeka, moderne družbe V glavni vlogi Raimu in

Ljubljana

1 V cerkvi Srca Jezusovega v Ljubljani obhajajo danes slovesno praznik sv. Vincencija Pavelskega, ustanovitelja misijonske družbe in družbe usmiljenih sester ter varuha vseh društev krščanske dobrotelnosti. Vsa dan je Najsvetejša izpostavljena. Ob 6 je slovesna sv. maša in potem vsako uro sv. maša; zadnja bo ob 11. Ob pol 8 zvečer bo slovesna pridiga o sv. Vincenciju, ki jo bo imel g. dr. Franjo Knaps. Po pridigi bodo pete litanije Srca Jezusovega in zahvalna pesem.

Volitve v jeseni

1 Župan dr. Juro Adlešič zaradi počitnic ne bo sprejel strank do 31. avgusta. Nujne zadeve je treba predložiti pisмено.

1 Razstava Petra Lobode se nadaljuje preko nedelje 24. julija. Razstava D. Inkostrija je prekinjena.

1 Unikatnostno-zgodovinsko društvo priredi v sredo, 20. julija ob 8 izlet v Gornji grad, Sv. Frančišek, Nazarije in Novo Šteto. Zbirališče: Kongresni trg. Zglasti se je do torka popoldne ob 5. uri v trgovini Podkrajšek na Jurčičevem trgu. Avtobus 25 din.

Dr. Janko Pompe

ne ordinira od 13. VII. do 1. VIII.

1 Rezervni oficirji, člani pododbora UROIR v Ljubljani, ki želijo prostovoljno sodelovati — pristopovati letošnjim enodnevnim vojaškim vajam v ljubljanski garniziji kot na poligonu, naj se javijo med uradnimi urami v torek, dne 19. t. m. ali v petek, dne 22. t. m. v društvenih prostorih Kongresni trg 1. Opozorjamo, da je odobrena brezplačna vožnja z vlakom v Ljubljano in nazaj vsem onim, ki spadajo k ljubljanskemu vojnemu okrožju in žele pristopovati vajam. Uprava pododbora — Ljubljana.

1 Kolonisti podmladka Rdečega križa odpotujejo na letovanje v Bakar jutri, 20. julija ob 7.43 zjutraj čez Novo mesto.

1 Zdrženje jugoslovanskih inženirjev in arhitektov — sekcija Ljubljana — priredi za svoje člane in vpeljene goste ogled stavbe Mayer v četrtek, 21. t. m. s sestankom ob 16 pred stavbo.

1 Grozdje na brijad predmetnih hiš in vrtov letos lepo kaže. Grozdja je mnogo več kot lani in jagode so že lepo napete in ponekod debele kot srednji lesniki.

1 Cene drvom na trgu. Dočim so jih dajali kmetje, ki jih vozijo v mesto, pred 14 dnevi se po 80 in 82 din meter (pri trgovcih so seveda že zdaj po 116 do 120 din), zahtevajo sedaj že 85 do 88 din za meter.

1 Le potrpljenje! Za pešce k Sv. Križu so nastali zdaj, odkar razkopavajo delavci med predorom in Kolinsko tovarno cesto za tramvaj, nevspešni časi, ker je cestnišče v celi širini razdrok. K tej nepriklji pripomore v gotovih presledkih tudi tovarni avtomobil, ki mora odvažati odkopani material sproti z mesta. Ker bo ta »nadleg«, kakor se čuje, trajala le kratak čas, bo pot za pešce kmalu »udobnejša«. Seveda: vsak se ne more z avtobusom voziti!...

Razmišljanje o najkrajšem roku za volitve

V belgrajskem »Vremenu« je dr. Dragutin Janković objavil daljši članek o vprašanju, kdaj bi po veljavnih zakonitih predpisih mogle biti nove volitve, za katere je po govoru predsednika vlade dr. Stojadinovića v Skoplju in govoru notranjega ministra dr. Korošca pri Sv. Trojici v Slov. gorah povsed nastalo živo zanimanje. — Pisec omenjenega članka najprej poudarja, da je bilo doslej malo skupščin tako srečnih, vsega skupaj do danes samo dve, da bi zasedale vso v zakonitu jim dano dobo. Pravi, da je bila ustanova narodnih skupščin vpeljana z ustavo iz l. 1860 in prva skupščina po tej ustavi je bila izvoljena 6. avgusta 1871 in je izpolnila vso dano dobo, to je tri leta do 21. septembra 1874. Druga taka skupščina je bila izvoljena 3. avgusta 1875 in je tudi zasedala vso zakonito dobo do 27. septembra 1877. Po teh dveh skupščinah pa nobena več ni dosegla svoje polne dobe.

Po novi ustavi iz l. 1931 traja skupščinska doba 4 leta. Ustava iz l. 1903 je še imela uredbno, po kateri so bile volitve dne 8. septembra vsako četrto leto, to je, ko je prejšnji skupščini potekla zakonita doba, dočim sedanja ustava takih določil nima. Edini tozadevni predpisi so v zakonu za volitve narodnih poslancev, po katerem morajo biti volitve najdelj tri mesece po razpustu ali rednem koncu skupščinske dobe, nova skupščina pa mora biti sklicana vsaj po štirih mesecih po dnevu razpusta stare. Sedanja vlada pa ima možnost, da te roke z uredbo tudi izpremeni, ker je v dopolnilih k finančnemu zakonu v to pooblaščen.

Nato se pisec še peča z vprašanjem, od kdaj naj se šteje doba sedanje skupščine. Ali od takrat, ko je bila izvoljena (5. maja 1935), ali od takrat, ko se je prvič sestala (20. junija 1935), ali od takrat, ko bi se morala prvič sestati (20. oktobra 1935, po čl. 60 ustave). V prvem primeru bi bile volitve po zgoraj omenjenem zakonu 5. avgusta 1939, v drugem 20. septembra 1939, v tretjem 20. januarja 1938. Ta zadnji primer bi bil pa proti členu 60 ustave, ki predpisuje, da se mora 20. oktobra skupščina že sestati zaradi proračuna. Pisec se najbolj nagiba, da se doba skupščine računa od volitev in bi torej nove volitve bile 5. avgusta 1939; ali kvečjemu, da se doba skupščine računa od njenega konstituiranja in bi potem bile nove volitve 20. septembra 1939.

Nov polet čez Atlantik

Dublin, 18. jul. e. Popoldne ob 14 je pristal na Irskem ameriški letalec Carlington. Večar je odletel iz Newyorka in pristal po 28 urni vožnji. Carlington je letel z letalom, ki je staro 9 let in brez vseh radijskih in vremenskih aparatov. Letalo je istega tipa, kot je bilo Lindbergov letalo, s katerim je prvi preletel Atlantik.

V Newyorku ni nikdo vedel, da je odletel v Evropo. Mislili so, da se je odpeljal samo proti Kaliforniji.

Helij v Braziliji

Rio de Janeiro, 18. julija. AA. (DNB.) Ravnatelj zemljepisnega in pomorskega urada v Sao Paulu je izjavil, da je ugotovil, da so v pokrajini okoli San Paoia velika najdišča helija.

1 Pred dnevi se je na iniciativo dramatika Ivana Mraka ustanovil »Mrakova igralska skupina« s cilji, ki jih je Mrak že očitel. Nova skupina bo nastopila javno jeseni s Mrakovo novo tragedijo »Grohar«.

Sralce, pižamo, Karničnik, Nebotičnik.

1 Kolesarji zunaj mesta so — arogantni go-spodje! Če jih opozoriš, da imajo voziti po desni strani ceste in ne po hodniku, te nahrulijo — če imaš kako pipo v ustih, s »fajfarjem«, če pa kadiš kako »kratko«, si pa »škrice!« — To pa vse zato, ker ni blizu stražnika.

Poizvedovanja

Našla se je zapestna urica od Zmajkega mosta do Pollakove tovarne in se dobi v Zeljarski ulici 11.

Zenska, ki je pobrala v soboto na Vodnikovem trgu ob pol 11 rjavo torbico z veliko vsoto denarja, se poziva, naj jo odda ali v upravi »Slovenca« ali na policiji. Zena je nosila modro obleko in imela na glavi modro ruto.

Maribor

m Požar v Studenskem gozdu. V Studenskem gozdu je cela kolonija malih hiš in stanovanjskih vagonov. V takem vagonu stanuje tudi železničar Anton Prevolshek, ki pa je sedaj ostal brez strehe. Ko je bil z doma, se je vnel od razbeljenega štedilnika vagon ter je zgorel z vso opremo. Gasit so prišli gasilci iz Studencev in Peka, pa ni bilo vode za motorke. Zaradi tega so gasili z zemljo ter preprečili, da se ogenj ni razširil v sosesčino.

m Dve žrtvi nesrečnega naključja. Nesreča je terjala zopet dve življenji, ki sta ugasnili v mariborski bolnišnici. Umrli sta 42-letni delavec Franc Ferjančič in 33-letni posestniški sin Ivan Gabrovec iz Voseka pri Sv. Marijeti ob Pesnici. Ferjančič se je ponesrečil dne 20. maja na skladišču trgovine z lesom Miroslava Franceta ob Masarykovi ulici. Na Ferjančiča in predelavca Piščanca se je porušila lesna baraka. Oba sta dobila hude poškodbe, Ferjančiču je zlomilo hrbtenico. Dojem je Piščanec ozdravel, se je Ferjančič mučil 7 tednov, ležal samo na vrveh, sedaj pa ga je rešila smrt trpljenja. — Grabovec pa se je ponesrečil 7. julija v Košakih. Ko se je peljal na kolesu, ga je podrl na tla neki avtomobilist ter si je pri padcu razbil lobanjo. Ležal je skoraj ves čas v bolnišnici nezavesten, včeraj pa je umrl.

Reteče

V nedeljo, 17. t. m. je bil za našo župnijo vesel dan. Imeli smo novo mašo, katero je daroval g. Albin Avgustin ob številni asistenci duhovščine. Verniki so napolnili cerkev do zadnjega kotička. Vsa župnija se je za ta pomenljiv praznik ves tedno vneto pripravljala. Dekleta so napletla vence in z njimi lepo okrasila župno cerkev, fantje so pa postavili vitke mlaje in s tem tudi na zunaj pokazali velik pomen tega praznika. G. novomašniku želimo obilno božjega blagoslova pri delu in oznanjevanju Kristusovega kraljestva na zemlji.

Dela pri gradnji nove šole se bližajo koncu. V začetku šolskega leta bo lepa stavba že izročena svojemu vzvišenemu namenu, Bogu v čast, in mladini v korist.

Osebnosti

Belgrad, 18. jul. AA. Postavljeni so: za sodnika okr. sodišča v 7. skup. v Kostonjcevi Bruno Inkret, pristav. 8. skup pri sodišču v Kočevju, za sodnika okr. sodišča 7. skup. v Kozjem Franc Colarič, pristav. 8. skup. pri sodišču v Laškem, za sodnike okr. sodišča v 7. skup. v Murski Soboti Milan Grm, pristav. 8. skup. pri sodišču v Ptuj, Ciril Vidic, pristav. 8. skup. pri okr. sodišču v Mariboru, za sodnika okr. sodišča v 7. skup. v Slov. Konjicah Branislav Hribar, pristav. pri okr. sodišču v Škofji Loki.

Belgrad, 18. jul. m. V imenu Nj. Vel. kralja so kraljevi namestniki na predlog ministrskega sveta in ministra za zunanje zadeve z ukazom z dne 6. julija odlikovali gosp. Josipa Majce, bivšega pomočnika tiškovnega atašea v Pragi, z redom sv. Save 5. stopnje.

Belgrad, 18. julija. m. Napredovali so: Hočev Ivan, finančni tajnik 4. pol. skup. 2. stopnje dravskega finančnega ravnateljstva v Ljubljani za višjega finančnega tajnika 4. pol. skup. 1. stopnje; Kastelic Franc, finančni pristav 6. pol. skup. dravskega finančnega ravnateljstva v Ljubljani za finančnega pristava 5. pol. skupine.

Belgrad, 18. julija. m. Danes ob 9 dopoldne je bila na pokopališču spominska svečanost za pokojnim jugoslovanskim pisateljem in humoristom Branislavom Nušićem.

Po španskih bojiščih

Salamanca, 18. julija. AA. (Stefani) Nacionalistično vrhovno poveljstvo objavlja: Na castellanskem bojišču so naše čete strle sovražnikov odpor in zasedle vasi Cucaina in Ludiente, ter nekaj drugih postojank severno in južno od teh krajev. Na teruelškem bojišču naše čete še naprej napredujejo. Zavezle so majhne vasi Noguero, Fumes Rubielos, južneje na odseku Barakasa pa so napredovale globoko v ozemlje sovražnika ter zavezle strateško važne postojanke. Sovražnik je po bit bi moral bežati. Naše letalstvo je bilo zelo aktivno. Pri zračnem epopadu nad Alesijo in Valencijo smo zbili šest sovražnikovih letal. Dalje je letalstvo na meji pokrajine Teruel in Castellon bombardiralo sovražnikove čete, ki so se nahajale v dolini Nijarez, ter jih razpršilo.

Barcelona, 18. julija. AA. (Havas) Sovražnik napreduje vzdolž ceste Teruel-Sagunt južno od Sarriona. Večar je sovražnik po zelo ostri bitki osvojil San Augustin, Baracas in Villa Nova de Niver. Ko je sovražnik napredoval, je naletel na močan odpor in je bil kljub vsem naporom prisiljen zapustiti že osvojene postojanke. Na odseku Artanie je sovražnik izvedel protinapad, da bi zadržal napredovanje republikanskih čet severno od Alcoore, toda vsi poskusi neprijatelja so bili zaman.

Po dveh letih

Po dveh letih državljanske vojne je položaj v Španiji tak: Republikanska rdeča Španija obsega še 181.500 km², kar je nekoliko več kot ena tretjina Španije. Od 50 španskih okrožij jih je samo še 9 popolnoma v oblasti republikancev, 10 pa samo delno. Pod republikansko vlado je še 8 milijonov prebivalcev, dočim ima vsa Španija 23 milijonov prebivalcev.